

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT

Forty ninth Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 17th March 1965

The House met at Three of the Clock.

(*Mr. Speaker in the Chair*)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

ASIATIC OXYGEN UNIT AT HYDERABAD

1385—

*741 (1792) Q — *Sri C. D. Naidu* (*Put by Sri P. Rajagopal Naidu*) (*Thavanampalle*): Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Asiatic Oxygen Unit at Hyderabad has gone into production; and

(b) the assistance given by the State Government for setting up this unit?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy):

(a) No, Sir.

(b) The State Government has provided the following assistance to the Units,

(i) Availability of Controlled materials;

(ii) Power.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu (Nandigama) : Why Sir? 'whether the Asiatic Oxygen Unit at Hyderabad has gone into production' అని అడిగితే 'No' అన్నారు. Why it has not gone into production till now?

Sri K. Brahmananda Reddy : It has procured a site, Sir, and machinery and equipment also have been received. Construction work was going on, Sir. The township was acquired by them by private negotiation. While it was in full swing, some people approached the High Court for a stay in connection with a dispute over the land obtained by the Company. The High Court granted a stay; so, it had to stop.

*LOW TEMPERATURE CARBONISATION PLANT AT
KOTHAGUDEM*

1336—

*3338 Q.—*Sri P. Satyanarayana (Put by Sri Pillalamarri Venkateswarlu)* : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the project report in respect of the Low Temperature Carbonisation plant at Kothagudem is ready; and

(b) if so, the details thereof?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) No, Sir. Only a 'feasibility report' has been prepared so far.

(b) Does not arise.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు 'Feasibility report' మాత్రం తయారయినది అన్నారు దీనిపై ప్రాజెక్టు రిపోర్టులాంటిది ఏదయినా, కంప్లీట్ గా యిన్ వెస్టిగేట్ చేయించి, తయారుజేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించారా, లేక పంపించే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇది చాలాకాలంనుండి జరుగుతున్నది—సెకండ్ స్టాన్ పిరియడ్ నుండి. సింగరేణి కాలరీస్ వారికి చెప్పడం జరిగింది. 'తరువాత్త'

17th March, 1965

Oral Answers to Questions 347

గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారికి రికమెండ్ చేయడంకూడా జరిగింది మొట్టమొదట సింగరేణి కాలరీస్ వారు inability express చేశారు. అవిధంగా several stages pass అయినదండీ. ప్రైవేట్ సెక్టర్, పబ్లిక్ సెక్టర్ *fail* అయినతరువాత, State Government pursue చేస్తూనే వస్తున్నది యీ విషయం. దీనిపై సింగరేణి కాలరీస్ రిజనల్ రిసెర్చ్ లేబరేటరీస్ వారిచేత ఒక feasibility report తయారుచేయించారు. వారియొక్క అభిప్రాయం—

It is feasible and the first stage of producing 900 tons per day would cost over Rs. 4 crores and ultimately 2,700 tons would cost over Rs. 10 crores.

అనివారు feasibility report యిచ్చారు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఈ రిపోర్టును వన State Government పరిశీలించి, State Government recommendation తో సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించిందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించడం అనే కాదు సెంట్రల్ గవర్నమెంటును కన్సల్ట్ చేస్తే వారు యిదివరకు ఏమీ చేయలేదు.

The Government of India then indicated to this Government that on account of the difficult foreign exchange position, it is not possible to include this scheme in the central sector. Neither could it be taken by the State Government due to financial stringency and absence of central assistance. Thereupon, it was suggested that the private sector might be induced to take up this scheme.

Private Sector కూడా trace చేయడం జరిగింది. ఒక letter of intent Maaghee అనే వారికి యివ్వడం జరిగింది. వారు ఘోషి surrender చేయడం జరిగింది, ఇవన్నీ జరిగాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు (వేమూరు) : దీనిని స్థాపించడానికి సింగరేణి కాలరీస్ వారికి లై సెన్సు యిచ్చినమాట, తరువాత experts committee వారు కొత్తగాడెండు పైట్ గా select చేసినమాట యధార్థమేవా ?

Sri K. Brahmananda Reddy : As the private sector was taking up the scheme, the Government of India reconsidered the matter and in April 1964 they expressed their desire to take up the scheme in the public sector includ-

ing it in the third plan itself if it is feasible. They asked the Singareni Collieries for the preparation of the project report for Low Temperature Carbonisation Scheme at Kothagudem with the object of including it in the third plan.

ఇంతవరకు వారు తీసుకొనడం, ఏమీ జరగలేదు. సింగరేణి కాలరీస్ వారి తరపున యీ రిసెర్చి లేబరేటరీ వారు feasibility report తయారు చేయించారు 'It is feasible' అని, 900 టన్నులు per day అయితే యింత అవుతుందని, 2,700 టన్నులు అయితే యింత అవుతుందని చెప్పారు, Place విషయంలో— either Kothagudem or Ramgundam' అని చెప్పారు. But they seem to express preference to Kothagudem.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు దీనిలో foreign exchange involve అయివున్నందువలన, foreign exchange కొరత వుండడంవలన మూడవ ప్రణాళికలో Government of India ఆమోదించలేదని అన్నారు. ఇప్పుడు మూడవ ప్రణాళిక అయిపోయింది. నాలుగవ ప్రణాళిక వచ్చింది. నాలుగవ ప్రణాళికలోనై నా దీనికొరకు foreign exchange adjust చేయవలయునని యిక్కడనుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎదుటికి తిరిగి యీ విషయాన్ని తీసుకొచ్చారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ఇంకా లేదు Feasibility report మొన్న డిసెంబరులోనే వచ్చింది తిరిగి యీ విషయంలో Government of Indiaతో correspond చేస్తామని మనవిజేస్తున్నాను. 4th Plan యింకా రాలేదు ఇంకో సంవత్సరం వుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) దీనికి ఎంత foreign exchange ఎంత అవసరమున్నది, మూడవ ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరములో వున్నాం. ఇప్పుడు సంపాదించడానికి వీలుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి Foreign exchange content ఎంతో నాకు information లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య దీనిపైననే మన మొత్తం స్కీము ఆధారపడి వుంటుంది. మూడవ ప్రణాళిక పూర్తికావడానికి యింకొక సంవత్సరం వున్నది అన్నారు. నిజమే ఈలోపల ఆవివరాలన్నీ తెలుసుకుంటే మంచిది. తెలుసుకుంటారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : అదే నేను మనవిజేశాను Feasibility report యిప్పుడే వచ్చింది దీనిపై యిట్లా రిపోర్టు వచ్చిందని సెంట్రల్ గవర్నమెంటువానికి పంపుతామని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) 4th plan రావడానికి యింకా ఒక సంవత్సరం వ్యవధి వున్నది ఈలోపల correspond చేస్తాం అన్నారు మనకు యిదివరకువున్న అనుభవం ప్రకారంచూస్తే - ప్రాజెక్టు ప్రారంభించిన తరువాత సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుండి foreign exchange లేదని సమాధానం రావడం, మన projects అన్నీ ఎగిరిపోవడం జరుగుతూవచ్చింది ఆ అనుభవాన్ని దృష్టిలో వుంచుకని, ముందు సంవత్సరంలో ఆ విధంగా జరుగకుండా వుండేందుకుగాను, దీనికి foreign exchange ఎంత అవసరమో తెలుసుకుని, దానికి కేటాయించడానికిగాను, కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క ఒప్పందాలకు యిప్పటినుండి మనప్రభుత్వం గట్టి కృషి చేస్తుందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి గట్టి కృషి చేస్తామండి.

FERTILISER FACTORY AT PALVANCHA

1337—

*3497 Q.—*Sri P. Satyanarayana (Put by Sri S. Vemayya) (Buchi Reddy Palem):* Will hon the Chief Minister be pleased to state :

(a) what is the total acreage handed over to the Fertiliser Factory at Palvancha, Khammam District ;

(b) what is the total amount of compensation paid to the land-holders ; and

(c) what is the acreage belonging to the pattadars and Sivaijamma cultivators separately and number of them separately ?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) None, Sir.

(b) & (c) Do not arise.

అంటే యీ కంపెనీకి యివ్వలేదని కాదు. 'What is the total amount of compensation paid to the land-holders ; అన్నారు. ఇది మనకు తెలుసు - మొట్టమొదట వల్లిక్ బెక్టర్ లో పెట్టుకోవాలనుకోవడం, తరువాత 'ఆంధ్ర షుగర్స్'కు యివ్వడం, తరువాత 2,500 ఎకరాలు కావాలని కోరడం, అది అంత అవసరంలేదని, వెయ్యి ఎకరాలు చాటి యివ్వవలయునని, కలెక్టరును suitable block కాంపొజిట్ బ్లాక్ వెయ్యి ఎకరాలు యివ్వవలసిందిగా చెప్పడం జరిగింది. వారు active steps తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు 'What is the total acreage—' అని అడగడం జరిగింది ఎంత acreage వారికి handover చేశాము, దానికి compensation ఎంత pay చేయవలసివచ్చింది, ఎంత pay చేశాము?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి: Handover చేయలేదని నేను మనవిజేశాను మొదట ఆ కంపెనీవారు 2,500 ఎకరాలు కావాలని కోరారు. అందులో 1100 పైచిల్లర పట్టాభూమి, 1300 పైచిల్లర గవర్నమెంటు భూమి దీనిని గవర్నమెంటువారు examine చేసి, యితరచోట్లకూడా పెట్టే ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీస్ కూడా వున్నాయి కాబట్టి ఒక వెయ్యి ఎకరాలు compact block- పట్టాభూమి కానివ్వండి, గవర్నమెంటు భూమి కానివ్వండి, వున్న ఏరియాలో వెయ్యి ఎకరాలు యిస్తే సరిపోతుందని చెప్పడం జరిగింది కలెక్టర్ గారిని ఆ suitable site, compact area ను చూసి ఆ కంపెనీకివారికి handover చేయవలసిందిగా మేము చెప్పాము.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: ఆ కంపెనీ ప్రొడక్షన్ లోకి ఎప్పుడు వస్తుంది? అసలు ప్రొడక్షన్ లోకి వస్తుందనే విశ్వాసం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి: అసలు యింకా స్థలమే యివ్వకపోతే ప్రొడక్షన్ ఎలా వస్తుంది? ఈమధ్య వచ్చిన information- వారేదో కొలాబోరేషన్ టర్మ్స్ ఫైనలైజ్ చేశారని, అగ్రిమెంటులోకి వచ్చారని Active steps will be taken hereafter by that company.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ ఇది మూడవ ప్లానులో పూర్తి అవ్వాలి కాని ఇంతవరకు ప్రారంభించలేదు భూమి హాండ్ ఓవర్ చేయడం - వారు ఎక్కువగా కావాలని కోరడం - వేయి ఎకరాలివ్వడం - పంచవర్ష ప్రణాళికలో కావలసిందిపోయి పుష్కరం వట్టేటట్లున్నది ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ ప్రకారం స్టేట్ సెక్టారులో ఫెర్టిలైజర్ ప్లాంట్స్ వుండాలి ఏ కారణంచేత ప్రయివేటు సెక్టారుకు ధఖలుపరచడం జరుగుతోందో తెలియదు ఇట్లా అయితే ప్రొడక్షన్ లోకి రావడానికి ఎన్నాళ్లు పట్టుతుంది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి వారు కొలాబరేషన్ చేస్తున్నారు ఇక్కడ నడుస్తున్న గ్రంథం యిది లాండ్ ఆక్షేపణ రావడంలేదు ఇదివరకు సభావేదిక నుంచి చెప్పడం జరిగింది కొంచెం అలన్యం జరిగింది, జరిగినమాట వాస్తవమే. కావి కొలాబరేషన్ వ్యవహారం ఫైనలైజ్ అయిపోతే మొదలుపెట్టిన తరువాత రెండు సంవత్సరాలలో ప్రొడక్షన్ లోకి రావడానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల): కొలాబరేషన్ చేస్తున్న కంపెనీ ఎవరు? మొత్తం పెట్టుబడి ఎంత?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి మాకు ఇంకా తెలియదు. హరిశ్చంద్ర ప్రసాద్ గారు చెప్పినది some American Company.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Some American Company అని జనరల్ గా మాకు తెలుసు. పెట్టుబడి వారెంత పెడతారు, వీరెంత పెడతారు? వారెవరు?

శ్రీ కే బ్రహ్మనందరెడ్డి . మాకు వారు ప్రాయశేషం

(శ్రీ) ఎస్. వేమయ్య : ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ కావాలని ఆంధ్రరాష్ట్రం ఆత్మ
తతో పున్నప్పుడు... లాండ్ హాండ్లర్ చేయడంలో గవర్నమెంటు లాండ్
పున్నప్పుడు క్రిమీడియేట్ గా హాండ్లర్ చేసినట్లయితే మిగతాది తరువాత
చూచుకోవచ్చుకదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి గవర్నమెంటు లాండ్, ప్రయివేటు లాండ్ రెండు కలిసివున్నాయి. ఒక కాంపార్ట్ ప్లాక్ - గవర్నమెంటు లాండు కొంత, ప్రయివేటు లాండ్ కొంత వుంటుంది, అది వేయి ఎకరాలు యివ్వాలని కలెక్టరుకు చెప్పడం జరిగింది. అయిన యాక్టివ్ గా ఈ విషయంలో చర్య తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరాజ్ (మైదోరం) : దీనికి 20 కోట్ల వ్యయం అవుతుందని వాస్తవం, నిజమేనా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఖండా వై నే కావచ్చు.

గారి ప్రాంతానికి సీమాంతస్థియ్య : నేను ఎవరాలా బ్రాహ్మ : పుండాలి
బ్రాహ్మ : బ్రాహ్మదేవియ్యా : భకావతూమి. వ్రది అని అలాగే మెంటు ఇచ్చిరా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి, 2,500 ఎకరాలభూమిలో ఎక్కడో ఒకచోట వేయి ఎకరాల కాంపాక్ట్ బ్లాక్ డిమాండ్లు చేసి యివ్వవలసిందని చెప్పాము.

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ సమాధానం చిత్రంగావుంది. ఆంధ్రదేశంలో ఈ ఫ్యాక్టరీ ప్రయివేటు యజమానులు కట్టతున్నారు రాష్ట్ర గవర్నమెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సెక్టారులో కట్టాలని భావం వ్యక్తీకరించారు. ఇది మారింది. 20 కోట్లకంటె ఎక్కువ ఖర్చవుతుందని చెబుతున్నారు ఇంత పెద్ద వ్యవహారం- ఒక వ్యక్తీకి యిచ్చేటప్పుడు- అమెరికన్ కంపెనీవారు కొలాబోరేషనుకు రావడంలో అలస్యం కావడం- వారికి వీరికి క్రెడిటు వుందా లేదాఅని అనుమానం వచ్చిందేమో.. దురదృష్టవశాత్తు, ఓ ఏండ్లయినా, ఇంతవరకు శంకుస్థాపన జరగలేదు. అసలు వీరి పొజిషను ఏమిటో ఎంత చెట్టుబడి పెట్టగలరో, వారు ఎంతయిసారో ప్రభుత్వానికి తెలియనక్కర లేదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి: అవును, వారు పెడతారని నమ్మకం ప్రభుత్వానికే వుండటమే లైసెన్సు యివ్వడం జరిగింది. ఇది చిన్నవిషయం కాదని తాళికోడ తెలుసు. వారు ప్రయత్నాలు చేసుకుంటున్నారు అనేక యిబ్బందులు వచ్చివుండవచ్చు. వివరకు తెలిస విషయం -- అంధ షుగర్ పామయిఉత్.

గౌరవ సభ్యులు దానికి యజమాని. వారు ఫయినల్లైజు చేసుకున్నాము అని చెప్పారు.

CORAMANDAL FERTILISER PLANT AT VIZAG

1338—

*3621 Q.—*Sri K. Mara Reddy (Rajampet)*: Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Coramandal Fertiliser plant is located at Vizag ;

(b) if so, what is the total cost of the plant ; and

(c) when the factory goes into production ?

Sri K. Brahmananda Reddy: (a) Yes, Sir.

(b) Rs. 32.5 crores.

(c) Expected to go into production by December, 1966.

Sri K. Mara Reddy:—The fact is that most of the technical and administrative staff are being brought from other States. Will the Government therefore assure us that the local talent will be encouraged.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి నాకు ఆ ఇన్ ఫర్మేషను లేదు.

Sri K. Mara Reddy:—Even the Administrative Director is brought from other States. Except two or three stenos, all other important posts are held by people from other States.

Sri K. Brahmananda Reddy:—If they wanted a capable technical man they might have brought him from outside.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం. సెంట్రల్ సెక్టారు ప్లాంటుగాని, పెద్ద ఇండస్ట్రీస్ గాని మన రాష్ట్రంలో కావాలని కోరడంలో దానివల్ల కొంతవరకు మన రాష్ట్రంలో వున్నవారికి ఒకలేబర్ క్లాసు కేకాక, కొంచెం చదువుకున్నవారికి, పరీక్షలు పాసయినవారికి అందులో కొంచెం స్థలం వస్తుందని ఈ విషయమై కొంత కోటా మాదిరిగా ఏర్పాటు చేస్తారా? ఏ రాష్ట్రంలోనైనా యిండస్ట్రీ వస్తే ఈమాత్రం వరకు పెర్సనెల్ ఆ రాష్ట్రంనుంచి వుండాలనే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : పర్సంటేజ్ జేసిన్ ఫిక్స్ చేయలేము. కానీ మన రాష్ట్రంలో క్రిందివారినుంచి వై వారి వరకుకూడ సాధ్యమైనంతవరకు టెక్నికల్ పీపుల్ గాని, ఇతరులుగాని దొరికే వరిస్తే తిప్పం చేతప్పకుండా యిక్కడివారికే ఇవ్వవలసిందని— అనేకచోట్ల అనేక కంపెనీలకు— సెంట్రల్ సెక్టార్ అయినప్పటికీ చెబుతూనే వున్నాము.

Mr. Speaker :—The complaint is that it is not being done even though you might have given instructions. Even though qualified people are available here in our State, preference is not being given to them. People from outside are being brought, even with regard to Heavy Electricals.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It all depends upon the recruiting agency. Even with regard to that there is a Deputy Secretary of our State on the Board of Selection and it all depends whether properly qualified technical personnel are available. On several occasions we have been trying to impress upon them that naturally people coming from this State should be given preference.

శ్రీ పి రాజగోపాల నాయుడు : ఫర్మిటేజర్ ప్లాంటుకు కావలసిన టెక్నికల్ పీపుల్ మన రాష్ట్రంలో లేరని ముఖ్యమంత్రిగారి అభిప్రాయమా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : నేను ఆ మాట చెప్పలేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరు : మన రాష్ట్రంలో టెక్నికల్ పర్సానెల్ బి. యి. పాసైనవారు అవై లబుల్ గా వున్నప్పటికీకూడ 'వై పొతుగు' రాష్ట్రాల నుంచి తీసుకువచ్చి, ప్రొమోషన్ పోస్టులన్నీ వారికే ఇస్తున్నారని ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా? అయితే సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రిప్రజెంటుచేసి తగుచర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరినారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : నాకు రిప్రజెంటేషను రాలేదు. ఎవరైతే రిప్రజెంటేషను యిస్తే తప్పకుండా నేను సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు వ్రాస్తాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : ఇటువంటి విషయాలలో సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు వ్యతిరేకంగా సౌత్ ఇండియాలో వున్నవారందరికీ ఇటువంటి అభిప్రాయాలు కలుగుతున్నాయి. టమిలియన్స్ కొంత తెలివి తేటలుగా నరపాదించుకోగలుగుతున్నారు, దానికి అడ్డనేతలు కూడ ఉపయోగపడుతున్నారు. దీరదృష్టం ఏమంటే— అంధ్రలో 'టెక్నికల్ పర్సానెల్', శక్తి సామర్థ్యాలు వుండికూడ

ప్రభుత్వం నీరస స్వభావం తెలియ పరుస్తోంది. అయితే ప్రజలే ఈ విషయము టేకప్ చేయవలసి వుంటుందా? ప్రభుత్వంవారు సహకారం చేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : అటువంటిదేమీ అవసరం లేదు మనకు తెలిసి నప్పుడు తప్పకుండా మనం సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు చెప్పవచ్చు

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు (పల్నూరు) : ఎవరు ఎన్ని చెప్పినప్పటికీ కాంగ్రెసు అయినా, కమ్యూనిస్టులు అయినా, ఆంధ్రులకు సంబంధించినంతవరకు విశాఖ హృదయం, ఇంటర్నేషనలిస్టులు పౌచ్ ఎం టి.లోగాని, సింథటిక్ డ్రగ్స్ లోగాని—ఇటువంటి వాటిలో కీ పాజిషన్స్ లో కొంతమంది ఆంధ్రులు వుంటున్నారు అట్లా కీ పాజిషన్స్ లోవున్న ఆంధ్రులను కలుసుకొని ఈ విషయంలో బ్రిష్ చేసి నట్లయితే ఉపయోగపడుతుంది అది ఉత్తరోత్తరా ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి అందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : బ్రిష్ చేయడమంటే - చీకట్లో మాట్లాడటం ఎట్లా? నా నోటినుకువస్తే, సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకుగాని, ప్రయివేటు ఫజిన్స్ గాని - కోరమాండల్ ప్రయివేటు ఫజిన్స్ మనం ఒక కోటి రూపాయలు అండర్ రేటు చేశామనుకోండి, అది వేరువిషయం తప్పకుండా మేనేజి మెంటువారికి మా డిపార్టుమెంటువారు చెబుతారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మన గవర్నమెంటు తరపున ఒక డెప్యూటీ సెక్రటరీ ఈ పర్సనల్ కమిటీలో వున్నారన్నారు వారు ఆంధ్రుల విషయం వదిలేసి తక్కినవారు ఎవరైతే నానరే యిక్కడ అడ్రెసులు యిచ్చినట్లుగా -- అన్వయించి శాంక్షన్ చేస్తున్నారు నేను అటువంటి జాబితా యివ్వమంటే కూడ యిస్తాను. కాస్త పౌచ్ రికచేసి యిక్కడ వున్నవారికి యిచ్చేటట్లు చేస్తే సంతోషం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : గోపాలకృష్ణయ్యగారి దగ్గరవున్న జాబితా నాకు యిస్తే నాకుకూడ ఇన్ఫర్మేషన్ వుంటుంది ఎవరికైనా చెప్పడానికికూడ అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) : ఈ కోటా కులాలవారిగా ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : కులాలు, మతాలు లేవు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : మన డెప్యూటీ సెక్రటరీ సెలక్షన్ కమిటీలో వున్నారంటున్నారు ఆయన ఎవరు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇండస్ట్రీస్ డెప్యూటీ సెక్రటరీ. ఇదివరకు మిష్టర్ ఫేట్ వుండేవారు. ఇప్పుడెవరో నాకు తెలియదు, ఆయన - ఆయన

17th March, 1965

Oral Answers to Questions 335

శ్రీ సి బాలిరెడ్డి (పులివెందుల) ఈ ఫ్యాక్టరీకి మన ప్రభుత్వం యిచ్చే అసిస్టెన్స్ ఏమిటి? అది ఆర్థికంగా కాదా అందుకుగాను మనం పదవులు యివ్వాలని కోరితే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి. అట్లా అనడానికి వీలులేదు విశ్వనాథంగారు చెప్పినది పద్ధతి మనం కనుక్కుని చెప్పాలి కాని, ఇంత అసిస్టెన్స్ యిస్తున్నాము కాబట్టి ప్రోరేటా - ఉద్యోగాలివ్వాలనడం న్యాయం కాదు 32 కోట్ల ప్రాజెక్టులో మనం ఇచ్చినది ఒక కోటి అట్లాఅయితే మరిఅన్యాయం జరుగుతుంది. అది పద్ధతి కాదు స్టేటులో కాంపిటెంటు పీపుల్ టెక్నికల్ గాని, ఇతరులుగాని వున్నప్పుడు తప్పకుండా అవకాశాలివ్వాలని చెప్పాలి

శ్రీ ఎన్ చిన్న అప్పలనాయుడు (వర్వడ). ఈ ఫ్యాక్టరీలు కట్టే స్థలాలు acquire చేస్తారు కదా, అక్కడ భూములు విడిచిపెట్టిన రైతులు పిల్లలు, యితరులు చదువుకొని వుంటే వారికి ఉద్యోగాలు యివ్వడానికి ప్రయారిటీ యిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి అదిఎట్లా- భూమికి compensation వస్తుంది. పొలిమేట్లు ఫ్యాక్టరీ సందర్భంలో చెబుతున్నారనుకోండి అక్కడ రైతులు సహాయము చేసారు ఏదో consideration చూపిస్తారా?

SPECIAL OFFICER FOR THE LOCATION OF A STEEL PLANT 1339—

* 3939 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, S. Jagannadham (Narasampeta), Vavilala Gopalakrishnayya, P. Gurnayya, N. Venkataswamy (Parchuru), K. Rajamallu (Chinnur) and K. Govinda Rao (Anakapalli)* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to refer to answer given under supplementaries to Question No. 2537 on 4-12-1964 and state :

(a) whether the State Government have since appointed a Special Officer to gather necessary material and to appraise the concerned authorities regarding the location of Steel Plant in our State ;

(b) if so, when the Special Officer was appointed; and

(c) whether the Central Government has taken any final decision regarding the location of the Steel Factory in our State ?

Sr. K. Brahmananda Reddy:—

(a) Yes, Sir.

(b) The Special Officer was appointed in G. O. Ms. No. 1866, General Administration (Special) Department dated 18-12-1964 and he took charge on 21-12-64

(c) No, Sir. No decision has been taken.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: స్పెషల్ ఆఫీసరు రిపోర్టు ఏమైనా submit చేసారా? అది ఏమైనా ఇస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి వారు వచ్చినారు, ఇక్కడకు వచ్చినారు నాతో మాట్లాడారు. విశాఖపట్నం వెళ్ళారు. నాలుగైదు రోజులున్నారు తిరిగి వచ్చారు. మొత్తం వారంరోజులు గడిచారు Site విషయం, power విషయం అన్నీ చూచారు చాలా సంతోషమైన మాట స్పెషల్ ఆఫీసరు, కలెక్టరు, Director of Industries పోయిన సిబ్బంది మొత్తం వారికి కావలసిన information అంతా చాలా శీఘ్రంగా తొందరగా వారికి నచ్చేవిధంగా ఇచ్చారు మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ పి. గున్నయ్య: (ఎ) Yes అన్నారు. విశాఖపట్నంలో దావిని నెల కొల్పడానికి సభ ఏకగ్రీవంగా ఆలోచిస్తోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మా అందరి తరపున గట్టి ప్రయత్నంచేసి విశాఖపట్నం అనువైన స్థలం కనుక అక్కడ ఫాక్టరీ ఖరీదానికి గట్టి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి గట్టి ప్రయత్నం చేస్తాము మీ అందరి బలం నాకు ఉన్నదని నాకు తెలుసును.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య స్పెషల్ ఆఫీసరు ఎవరు? ఆయన pray scale ఏమిటి? ఇయవనుంచి ఇంతవరకు progress report ఏమైనా ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి స్పెషల్ ఆఫీసర్ మిస్టర్ రత్నం; ఇదివరకు విశాఖపట్నంలో కలెక్టరుగా ఉన్నారు. వారికి ఇదివరకువచ్చే జీతమే వస్తుంది. He did a good job, Sir.

శ్రీ ఎన్. అప్పలనాయుడు (గోలుకొండ): కన్సల్టేషన్ మెంబర్లు ఆరు మంది తెలుగులో ఒకరి ఇద్దరే రావడానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: అందరూ వచ్చారు కొంతమంది ఒకచోటికి వచ్చిపోయి మరొకచోటికి పోయారు. Several aspects ఉన్నాయి. ఒకరు lime stone, ఇంకొకరు మరొకటి ఈ విధంగా శ్రద్ధతో పనిచేస్తున్నారు.

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) ఇప్పుడు ఏ stage లో ఉన్నట్లు ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి వారు చూచినారు వెలాఖరు లోపల ఢిల్లీ వెడతారు అక్కడ అందరుకూడా ఆలోచించుకుంటారు వారి ఊరులకు వెడతారనుకుంటాను ఫలానా time లోపల సిఫార్సు చేయాలని ఇండియా గవర్నమెంటు ఏదో ఇచ్చారనుకుంటాను ఆలోపల అందజేస్తారు

శ్రీ టి కె. ఆర్. శర్మ: ఇదే టీము హాస్పేటకూడా వెళ్ళారా? లేక మిగిలినవారు వెళ్ళారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి: వారితోనే అక్కడకు ఇక్కడకు వెళ్ళారు. సేలం, హాస్పేట, బైలదిల్లా వెళ్ళారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం స్పెషల్ ఆఫీసరు ఏదైనా రిపోర్టు ఇచ్చారా అని ఇద్దరు ముగ్గురు అడిగితే సరిగ్గా సమాధానం రాలేదు. అటువంటి రిపోర్టు ఏమైనా ఉన్నదా? ఉంటే అందులో ఏమి ఉన్నది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి: Interim report అంటూ లేదు General indications చెప్పినారు, ఇప్పుడు మనం అనుకోడం మంచిది కాదు

మిస్టర్ స్పీకర్: Disclose చేయడం మంచిది కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: ఈ కమిటీవారు final గా ఆధి ప్రాయము చెబుతారా? Data ఇస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం determine చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: కేంద్ర ప్రభుత్వం రెండు sites రికమెండ్ చేయాలని చెప్పారు. ఆ ప్రకారం చేస్తారు

శ్రీ టి బాలకృష్ణయ్య (నత్తపిడు): విశాఖపట్నంలో స్థాపించబోయే ఉక్కు కర్మాగారం సందర్భంలో అక్కడ raw materials దొరికేటట్టే factory పెడుతున్నారా? వేరేచోటనుంచి raw materials తెప్పించి implements manufacture చేయడానికి వీలైన ఫ్యాక్టరీ స్థాపిస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: దొరికేవి ఉన్నాయి. దగ్గరనుండి తెచ్చుకునేవి ఉన్నాయి. దానినంగతి అంతా తెలుసుకోకుండా వేరే ప్రశ్న చేసుకోడం మంచిది కాదు.

Mr. Speaker:—There was a two-hour discussion about this matter in the last session. The hon. Chief Minister made a very lengthy statement. Perhaps he was not present at that time.

శ్రీ టి. జాలకృష్ణయ్య నా information ఏమిటంటే ముడిపదార్థాలు ఫాక్టరీ పెట్టడానికి లేవని

Mr. Speaker. Evidently the hon. Member was not present.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ వీలైన ప్రాంతాన్ని వారు పరీక్షచేసి ఇచ్చే నివేదిక mandatory అవుతుందా? లేక కేంద్ర ప్రభుత్వం final decision చేస్తుందా అనేదానికి జవాబు రాలేదు.

Mr. Speaker —The committee has been asked to recommend two places. Ultimately it is the Central Government to take a decision.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is the Central Government that takes a decision. The recommendations are made by this committee and the recommendations have their own value.

ACHIEVEMENTS OF PLAN SCHEMES

1340—

* 4500 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any survey is being conducted to evaluate the achievements of plan schemes ; and

(b) if so, whether the agency is independent of the Administrative Department ?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) Yes, Sir. The State Evaluation Committee evaluates the working of certain select plan schemes already implemented or under implementation.

(b) Yes Sir.

ఒకసారి రిపోర్టు దయచేసి చిత్తగించిన తరువాత మాట్లాడండి. తరువాత ఇంకో information మీకు తెలుసును. Informal Consultative Committee ఉందికదా ప్లానింగు వగైరాలకు. దానిలో గౌరవసభ్యులందరూ ఉన్నారు. మీ వాక్యమే కాకుండా అన్నివజాలవారు ఉన్నారు. వాటికూడా చెప్పవచ్చు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Recent reports ఏమయినా ఉన్నాయా? ఇప్పుడు యిచ్చినవి బాగా మూడు సంవత్సరాల ప్రాంతం.

Sri K. Brahmananda Reddy : Sir, Printed by the Director of Printing, Hyderabad Andhra Pradesh 1965 అని ఉంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇంకా మా వరకు రాలేదు అది ఏమి పుస్తకం?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : "Evaluation Committee from the Collectors" లైబ్రరీలో పెట్టాము ఒక పుస్తకం కాదు చాలా ఉన్నాయి యిందులో.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మీచేతిలో ఉన్న పుస్తకం ఏ subject మీదది?

Sri K. Brahmananda Reddy :—For instance : Working on the scheme for housing colonies for Harijans ;

Large and better utilization of local manureal resources ;

State Insurance Scheme in Andhra Pradesh ;

Employment Information assistance Bureau ;

Working on the State Seed Farms ;

Food crops in Andhra Pradesh ;

District Service Station, Chittoor is also included, Sir.

Working on the Fish Farms in Andhra Pradesh ;

Well Subsidy Schemes in Andhra Pradesh ;

Beggar Home at Hanamakonda ;

Duck Extension Centres ;

Hindusthan Ship Yard, Visakhapatnam; so many other things.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఒక మనవి అది ఆచార్య ఇప్పుడు వేశారు ఇదివరకు తయారుచేసి లైబ్రరీలో పెట్టారు అందువల్ల రెండు సంవత్సరాలలోగా వచ్చిన రిపోర్టు ఒకటి ఎమయినా ఉండిపో చెప్పమనండి.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇవన్నీ లేవు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : లేదండి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇవి కొత్తవి కావచ్చు మాకు అందనే లేదు. ప్లానింగు మీటింగులోవల అందజేస్తే సంతోషిస్తాము.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will see that the latest are supplied to the library—about a dozen copies or so.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : లైబ్రరీలో అయితే 300 మంది మెంబర్సు ఎట్లా చూస్తాం ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అందరము లైబ్రరీకి పోయే అలవాటు లేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అందరికీ ఇస్తే బాగుంటుంది. అచ్చయిన కాపీస్ మెంబర్సుకి ఇవ్వకపోతే ఎవరికండి ఈ డబ్బు ఖర్చంతా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—If copies are available, certainly I will get them. I do not know how many copies are available.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Evaluation లో చాలా small items తీసుకుంటున్నారు Major heads గా ఉండేవి 10 కోట్లు, 20 కోట్లు, 30 కోట్లు ఖర్చుచేసి ఆ items ఎందువల్ల చేయలేదు ? అది చేయడానికి వెంటనే ప్రయత్నం చేస్తే నేగాని ప్రయోజనం ఉండదు 15 లక్షలు, 8 లక్షలు, 8 లక్షలు స్కిమ్సు మాత్రమే ఇంతవరకు చేస్తున్నటువంటి 18 రిపోర్టులుకూడా ఉన్నాయి, అది ఏమి చెబుతారు, జవాబు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అది మీరు నిజంగా గమనించవలసింది. Evaluation అనేది సరిగా చూడాలన్నప్పుడు ఇటువంటివే చూడాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఎందుకని ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Yes ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్ ఉంది అనుకోండి. Evaluation చేయవలసిన పనిలేదు కంట్రోలు బోర్డు ఉంది. చేస్తూనే ఉంది. ఇంజనీర్లు ఉన్నారు. అన్నీ ఉన్నాయి. ఎస్టిమేటు కమిటీ పోతున్నది, చూస్తున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : లేదండి.

Sri K. Brahmananda Reddy : Please excuse me. The more important point is మీరేదో కోట్ల డబ్బునుబట్టికాదు ఆసలు మనస్కిమ్సు అనుకున్నటువంటివి కమ్యూనిటీకి బెనిఫిట్ ఇచ్చేటటువంటివి దాని Evaluation ఎట్లా ఉంది, సరిగా దాని ప్రతిఫలం ప్రజలకు అందుతుందా లేదా అని చూడాలి గాని నాగార్జునసాగర్ మీరు evaluate చేయవలసిన పనిలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, Evaluation Committee వారు మేము వాటికికూడా వెళ్లితే బాగా ఉంటుందని అంటే ఇది మాత్రమే చేయమని చెప్పినమాట యధార్థమా ?

(No answer)

Mr. Speaker :—You have no answer to make ?

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన రిపోర్టు 21వ రిపోర్టు అయి ఉంటుంది అది latest అని చెబుతున్నారు ఏదీపమయినప్పటికీ evaluation చేసినవారు కొన్ని రికమెండేషన్లు చేస్తున్నారు ఈ స్కిములో యీ లోపం ఉంది, రద్దు చేయాలని రికమెండేషన్లున్నాయి ఆ రికమెండేషన్లను implement చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి. అవునండి. రికమెండేషన్లు చేసికీ, తమాషాకా? Evaluation అనుకున్నప్పుడు ఏదయినా defects notice చేసినా implementation సరిగా జరుగక పోయినా లేక తప్పలతో జరుగుతున్నా defects notice చేసి అవి rectify చేసుకోవాలి.

**SCHEMES FOR THE BETTERMENT OF THE ECONOMIC
CONDITIONS OF THE TRIBALS**

1341—

* 961 (4639) Q.—*Sri A. Sures varao :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :*

(a) whether any schemes were formulated by the Khadi and Village Industries Board to better the economic conditions of the tribals :

(b) whether the schemes were approved by the Khadi Commission ; and

(c) if so, what are the schemes, and where they are implemented ?

(The Minister for Panchayat Raj deputised the Minister for Finance and answered the questions.)

The Minister for Panchayati Raj (Dr. M. N. Lakshmi narsaiah) :

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Two schemes have been formulated. Hand made paper Unit and Cottage Match Unit (splint making). The

above schemes are being implemented at Ahobilam and Bairlooti respectively in Kurnool District.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు ఖాదీబోర్డు క్రిందగాని ఇటువంటి సంస్థలలో తయారుచేసిన hand-made paper superior quality కనిపిస్తున్నది అన్నింటికీ ఉపయోగపడుతున్నది. దస్తావేజులకే కాదు రాయబారులమధ్య జరిగే కాగితాలకుకూడా ఉపయోగిస్తామని test చేసి చెబుతున్నారు ఖాదీబోర్డు చైర్మనుగారు ప్రభుత్వం ఉపయోగించే కాగితంగా ఇకనుంచి దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుంటారా?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: బాగానే ఉంది. ఇదివరకు తయారు చేసిన పేపరు ఖాదీబోర్డు ఉపయోగిస్తున్నారు ఇంకా నై సీటీ రావాలంటే hand-made. దానిలో నైస్ గా ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు సరిగా చెప్పడం లేదు పేపరు చాలా బాగుం డని చెబుతున్నాను చూశానని చెబుతున్నాను. ఆ పేపరు చైర్మనుగారు చూపించారు ప్రభుత్వం ఉపయోగిస్తున్నదా లేదా? ఎప్పటినుంచి ప్రారంభిస్తారు?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: దానికి cost చూడాలి Costly గా ఉంటుంది. నై సీటీ ఉండవచ్చు చాలా thanks వారు చెప్పినదానికి పేపరు సప్లయ ప్రభుత్వానికి కావలసినంత పేపరు ఆ విధముగా చేయడానికి వీలులేదు.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు: Cost ఎక్కువయితే ప్రభుత్వం కొనక పోతే ఎవరు కొంటారు? అలాంటి పరిశ్రమలు పెట్టడం దండుగ కదా?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: ఖాదీబోర్డుక్రింద చేసే స్కిము అంత పేపరు సప్లయ కాదు.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య: నై సు పేపరు కాకపోయినప్పటికీ కొంత నై సు ఉంటుంది, కొంత పనికిమాలినటువంటిది కవర్సు, రేపర్సుకి తప్పకుండా ప్రభుత్వానికి అవసరం కాబట్టి చాలాచోట్ల accumulate అయివున్న hand-made paper అట్లా కాకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: కొన్ని డిపార్టుమెంటులు, సర్వీదయ, ఖాదీబోర్డు ఉపయోగిస్తున్నారు అంత accumulate అయినట్లు రిపోర్టు లేదు.

శ్రీ టి కె. ఆర్. శర్మ: బైర్లుటూలో జరుగుతున్నదానిలో ఏమాత్రం ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది? కార్యక్రమంలో లాభాలు ఏమున్నా బాగుంటే ఇతర స్థలాలకు extend చేయడానికి అవకాశాలున్నాయా?

డా. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: స్కిము శాంక్షనయినవి ప్రాడక్టును లోకి పోలేదు బైర్లుటూలోగాని అహోబిలంలోగాని లోను శాంక్షనయినది. గ్రాంటు శాంక్షనయినది. కాని ప్రాడక్టునులోకి పోలేదు.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ అధ్యక్షా, గవర్నమెంటుకి ఎక్కువ కాగితం కావాలి, సప్లయి చేయలేక పోతున్నారన్నారు వారు తయారుచేసే కాగితం మనం తీసుకోవచ్చునన్నమాట మిగిలింది కొనుక్కోవచ్చు. అందుచేత accumulate అయిన ప్రతిచోట ప్రభుత్వం తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి పేపరు బాగుంటే ఎంతవరకు ప్రభుత్వంవాడితే అంతవరకు ప్రభుత్వం needs supply చేయలేదని అందరికీ తెలుసును, వాడు కొనడానికి తప్పకుండా తీసుకోవాలి. ప్రోత్సహించాలి

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ: బాగుంటే తీసుకుందామనే విషయం కాదు. అక్కడ ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం, దీనిని as a matter of principle ప్రభుత్వం ఎందుకోసం వాడడం లేదు? మదరాసు ప్రభుత్వంలో మంత్రుల letter-heads ఈ పేపరుమీదనే అచ్చువేసి correspondence జరుపుతూ ఉంటారు. As a matter of principle ప్రభుత్వం encourage చేస్తే ఉపయోగం ఉంటుంది. ఎందుకోసం ఉపయోగించరు ?

డా ఎం ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య ప్రొడక్షనులోకి పోలేదు ప్రొడక్షను లోకి పోయిన తరువాత కదా question arise అయ్యేది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ఒక్క అహోబిలమే కాదు. ఎన్నెన్ని యూనిట్లు చేస్తున్నాయో, help ఇచ్చినావరే, గవర్నమెంటుది అయినావరే. కమిషను వారిదై వాసరే ఎంతవరకు వాడుకోగలమో అంతవరకు వాడుకోవాలి నీదని సెంట్రలు మినిస్టర్లు వాడుతున్నప్పుడు మన మినిస్టర్లు ఎందుకు వాడుకోకూడదు? బాగులేనిది మామూలుగా ఆసెంబ్లీవారికి ఇచ్చేయండి. బాగున్నదైతే మీరు వాడండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి అదేకదా నేను మనవిచేసినది. పేపరు వచ్చే యూనిట్లు ప్రొడక్షనులోకి వచ్చేవి కాకుండా ప్రస్తుతం production చేస్తున్నటువంటివి ఎంతవరకు సాధ్యం అయితే అంతవరకు ప్రభుత్వం వాడడానికి ప్రయత్నంచేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

TECHNICIANS IN THE ANDHRA PRADESH TEXT BOOK PRESS

1342—

* 1774 Q.—Sri A. P. Vajravelu Chetty (Put by Sri S. Vemayya):—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of posts of Technicians in the Andhra Pradesh Text Book Press ;

(b) how many of them are vacant at present ; and

(c) the steps taken to get the qualified persons to fill in the posts ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) 160.

(b) 46.

(c) The posts are advertised inviting applications. When applications from suitable candidates are not forthcoming, it has been found difficult to fill up vacant posts. All efforts are made to re-advertise and fill up the posts by suitable and experienced hands. In respect of certain posts, it is not considered necessary to fill them up immediately keeping economy in view. It may become necessary to fill up the posts when more number of books come up for nationalisation as the scheme is being introduced phase by phase.

Sri S. Vemayya : May I know, Sir, how long these posts are vacant and what are the steps taken to get these technicians as well as officers ?

Sri K. Brahmananda Reddy : Some posts are vacant, Sir; they are from different dates, i.e., from 21—7—64, 9—8—64 etc, and probably some may be for longer periods

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య అధ్యక్షా, మనకు qualified people దొరకక పోవడానికి స్కూలు ఆఫ్ టెక్నాలజీ మన ప్లేటులో లేక పోవడము కారణము అనుకొంటాను. దానిని start చేయడానికి ప్రభుత్వము వారు promise చేస్తున్నారుకాని ఇంతవరకు start చేయలేదు ఆ టెక్నాలజీ స్కూలు స్థాపించినట్లయితే dearth of personnel చాలవరకు తగ్గిపోవడానికి అవకాశం ఉంటున్నది. ఆ పథకం తీసుకొంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : I cannot answer it now, Sir స్కూల్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ ఏమిటి ? మనకు పాలిటెక్నిక్ వున్నది. ఇంజనీరింగు కోర్సాళు వున్నవి. ఇది ఏమిటి ?

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య Printing కి సంబంధించిన స్కూలు మనకులేదు మద్రాసు, ఇతర రాష్ట్రాలకు పోతున్నారు ఆ స్కూలు కనుక వున్నట్లయితే ఉప యోగముగా వుంటుంది దానికొరకు కృషిచేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి నేను ఏమీ చెప్పలేను ఈ ఉద్యోగాలకొరకు తెక్కాలజీ స్కూలు పెట్టలేదు But, anyway that is a matter which has to be gone into.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ అధ్యక్షా, Printing కి సంబంధించి ఒక స్కూలు పెట్టవలసిన అవసరం వుంది ఎస్టి మేట్సు కమిటీ వారు రికమెండ్ చేశారు అధ్యక్షా ఈ టెక్నిషియన్లు మనకు ఇక్కడ దొరకకపోతే ఆ భారీలను భర్తీ చేయడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నము ఏమిటి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి Advertise చేస్తున్నారు Interviews ఇస్తున్నారు ఇవన్నీ వున్నవి

**COMPLAINT AGAINST THE MANAGEMENT OF AKKINENI
NAGESWARA RAO'S COLLEGE, GUDIVADA**

1343—

*3651 Q.—*Sri G. C. Kondarah (Nellore)* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether any complaints were received against the management of Akkineni Nageswar Rao's College of Gudivada, Krishna District during the month of November, 1964 ;

(b) whether there was any strike of the students of the said College since 23—11—64 ;

(c) whether the students have sent any complaints on the swindling of the funds by the College Committee ; and

(d) if so, whether Government has taken any steps to settle the issue ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) A complaint has been received by the D. P. I.

(b) Yes, Sir.

(c) A complaint has been received by the D. P. I

(d) The D. P. I. is taking necessary action in the matter.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ అధ్యక్షా, ఈ కాలేజీలో సమ్మె జరగడానికి వున్న కారణాల విషయములో వచ్చిన రిపోర్టు ఏమైనా వుందా? D P. I. enquire చేసి ఆ రిపోర్టు అందచేసినట్లయితే దాని విషయము చెబుతారా? ఇది జరిగి 5, 6 నెలలు అయిపోయినది

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి రిపోర్టు ఇంకా అందలేదు వైస్-ప్రెసిడెంటు ఏదో కుజ్జువానిని కొట్టారని, స్పెషల్ ఫీజులు అన్నీ జనరల్ ఫండులో merge చేస్తున్నారని అడపిల్లలకు private గా, వేరే sanitary arrangements చేయలేదని, ఇలా వున్నవి వారికి refer చేయడం జరిగింది. ఇది ఇలావుండగా ఈమధ్య వేరే ఇంకొక general strike జరిగింది.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ: అధ్యక్షా, సమ్మె జరిగిన సందర్భంలో చెప్పిన demands కు కొన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ అడపిల్లలకు వేరే sanitary arrangements లేవు అని, స్కూలు ఫీజు తినివేస్తున్నారని అన్నారు దాని విషయములో తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి Strike చేశారు ఈ డిమాండ్స్ పెట్టి, తరువాత మనము అడగడము జరిగింది. ఇంకా వారి రిపోర్టు రాలేదు The strike was called off on the assurance given by the College Committee to consider their demands.

**INCREMENTS FOR THE STAFF IN GOVERNMENT HIGHER
SECONDARY AND BASIC TRAINING SCHOOL
FOR WOMEN, ELURU**

1344 -

* 216 (3826) Q.—*Sri A. Sarveswara Rao* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the staff working in Government Higher Secondary and Basic Training School for Women, Eluru, were not sanctioned annual increments from the last two years ;

(b) if so, the reasons for such lapses ; and

(c) what action does the Government propose to take against the officers concerned ?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) No, Sir

(b) }
and } Do not arise.
(c) }

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు అధ్యక్షా. ఈమధ్య increments యిచ్చినట్లు రిపోర్టు వుందా ? అసలు ఇవ్వలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారా ? ఇవ్వలేదని నాకు ఖాయముగా తెలుసు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి. వెనకసంగతి అది. ఇప్పుడు ఇచ్చారని నేను ఖాయముగా చెబుతున్నాను

PRIMARY HEALTH CENTRES

1345—

* 1510 Q—*Sarvasri V. Visweswara Rao (Mylavaram), M. Pitchaiah (Payakaraopeta), T. Sanyasi Naidu (Gajapati-nagaram) and P. Rajagopal Naidu :—*Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of Primary Health Centres in the State without Doctors for the last (i) one year and above (ii) six months and above ; and

(b) the steps taken to fill in the vacancies ?

The Minister for Health and Medical (Sri T. Sivarama Prasad):—

(a) Four Primary Health Centres were without Doctors since one year and above and two Primary Health Centres were without Doctors since six months and above.

(b) At the above Primary Health Centres Assistant Surgeons were posted from time to time, but they did not join duty due to some reason or other. However, in all these Primary Health Centres Doctors have since joined duty.

CHOLERA IN PATUR VILLAGE OF RAJAMPET TALUK

1346—

* 3632 Q.—*Sarvasri K. Mara Reddy and A. P. Vajravelu Chetty* :—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Cholera is prevalent in an epidemic form in the Patur Village in Rajampeta Taluk for the past six months ; and

(b) the number of deaths reported so far due to Cholera and steps taken to control the Cholera ?

Sri Y. Sivarama Prasad :—(a) Cholera was not prevalent in an epidemic form in Patur village. The first case occurred on 14—9—1964 and the infection was prevailing in one or two foci in different localities till 20—11—1964.

(b) 19 deaths. Systematic disinfection and chlorination of all water sources was undertaken. Cases including the contacts were treated with sulphaguinadine. 1,443 persons were inoculated against Cholera.

DEATHS DUE TO CHOLERA IN RAJAMPET

1347—

* 3873 Q.—*Sarvasri K. Mara Reddy and A. P. Vajravelu Chetty* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) number of cholera patients admitted in Government Hospital, Rajampet during October, November and December, 1964 ;

(b) number of deaths in the Hospital ;

(c) whether it is a fact that the epidemic has spread in the hospital itself, if so, the reasons therefor;

(d) is it a fact that 29 persons died due to cholera in Paturu village, Cuddapah District till 11—12—1964; and

(e) What are the steps taken to control the epidemic in Paturu village?

Sri Y. Sivarama Prasad :—(a) (1) October 1
(2) November 65
(3) December 56

(b) 24.

(c) No, Sir.

(d) There were altogether 19 deaths due to Cholera from 14—9—1964 to 20—11—1964 in Paturu Panchayat.

(e) All water sources were disinfected and chlorinated. Patients and contacts were treated with sulphaguanidine and 1443 persons were inoculated against cholera.

Sri K. Mara Reddy :—Is the Government aware that a lady got an attack of cholera in the hospital itself and died there? Cholera is virulent in that place. Will the Government provide some mobile vans which will go into the villages and do some treatment for the cholera patients?

శ్రీ వై శివరామ ప్రసాద్ : హాస్పిటల్ లో కలరా spread కావేయి చెంగమ్మ అనే ఆమె ఇంట్లోకి హాస్పిటల్ కి 19 వ తేదీన వచ్చింది ఆమెకు కలరా సూచనలు 22 వ తేదీన కనిపించినవి. ఆమెకు బయటే infection వచ్చినదో, హాస్పిటల్ లో infection వచ్చినదో నిర్ధారణగా చెప్పడానికి ఏమీ లేకుండా వుంది. ఇక జాగ్రత్త తీసుకొన్నారు. హాస్పిటల్ లో కలరా spread కాలేదని మనవి చెప్ప వచ్చును.

CHOLERA IN NELLORE DISTRICT

1348—

* 3654 Q.—*Sri G. C. Kondiah*.—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether cholera was prevalent in Nellore District in the months of October, November and December, 1964 ;

(b) if so, what are the places where this disease was spread, number of persons attacked and the number of persons died during the above period ;

(c) what steps the Government have taken to prevent it ; and

(d) what are the causes of this disease in these months of the year according to Government survey ?

Sri F. Sivarama Prasad :—(a) Yes, Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) The reserve staff have been deputed to the infected villages and all preventive measures such as inoculation, disinfection, chlorination of wells, isolation of the patients have been conducted. Whenever there are no isolation sheds, the patients have been transported by the Public Health epidemic Van to the nearest hospitals for treatment.

(d) (1) Casual movement of Labourers from one place to another in search of livelihood (2) High irrigation potential of the taluks infected which are highly amenable for pollution and contamination by Cholera germs and resistance on the part of people to observe elementary principles of health.

**STATEMENT PLACED ON THE TABLE
OF THE HOUSE**

*CHOLERA INFECTION IN NELLORE DISTRICT FROM
OCTOBER TO 26-12-1964.
(OCTOBER, NOVEMBER, DECEMBER 1964)*

Name of Taluk	Name of the Village	No. of attacks	No. of deaths.
(1)	(2)	(3)	(4)
<i>OCTOBER</i>			
1 Kovvur	Chintachilaka	5	3
2 Nellore	Podurupalem	1	1
3 Kanigiri	Pamur	3	1
4 Kanigiri	Ballipalli	1	1
5 Kovvur	Tatakuladinna	10	2
6 Sullurpet	Kotapoluru	42	11
7 Nellore	Pattempadu	5	2
8 Kovvur	Mudivarthi	9	4
9 Sullurpet	Rajupalem	2	1
10 Nellore	Pattepalem	6	6
11 Nellore	A. A. Palem	1	1
12 Sullurpet	Sarrareddykandrika	3	1
13 Atmakur	Korimerla	5	1
Total		93	35
<i>NOVEMBER</i>			
1 Sullurpet	Gollamulva	1	1
2 Sullurpet	Sullurpet	17	7
3 Sullurpet	Kallur	2	2
4 Darsi	Vemparla	7	6
5 Darsi	Mendlamur	4	4
6 Sullurpet	West Vartur	3	1
7 Kovvur	Kurru	60	30
8 Sullurpet	Velagalavagu	4	1
9 Kovvur	Siddipuram	2	2

	(1)	(2)	(3)	(4)
10	Sullurpet	Vethamledu	1	—
11	Venkatagiri	Jayampu	10	2
12	Udayagiri	Polireddypalem	15	3
		Total	126	59

DECEMBER

1	Darsi	Jammalamadaka	1	1
2	Sullurpet	Mambatu	2	1
3	Gudur	Kota	15	6
4	Kanigiri	Narapareddypalli	11	5
5	Kanigiri	Karthikapuram	1	1
6	Kanigiri	Lingareddypalli	11	3
7	Kanigiri	Tekkapadu	1	1
8	Darsi	Sivarampuram	4	3
9	Kandukur	Kolluvaripalem	15	2
10	Kanigiri	Venkannawaripalli	2	1
11	Gudur	Kasipuram	1	—
12	Kanigiri	Peddalavalapadu	5	2
13	Kandukur	Kotapadu	5	1
14	Kandukur	Palem	1	—
15	Kanigiri	Chintalapalem	1	—
16	Kanigiri	Kanigiri Panchayat	6	1
17	Kandukur	Chundipadu	5	4
18	Kandukur	Regulakollu	2	1
19	Kandukur	Kamepalli		
		Agraharamu	3	—
20	Kandukur	Patchava	7	2
21	Kandukur	Vempadu	2	1
22	Kandukur	Kotapadu		
		Agraharam	1	1
23	Kandukur	Vardenenivari- palem	1	1
		Total	103	38

శ్రీ జి. సి కొండయ్య అధ్యక్షా, 2, 3 సంవత్సరాలుగా ఇదే కాలములో వస్తోంది Preventive measures ముందుగా తీసుకొనడము అవసరం కదా. అది ఏమైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ ఈ కాలములోనే వస్తుంది. నీరు పారువల ఆయ్యే కాలములోను, కొత్త బియ్యం వచ్చేటప్పుడు ఆ ప్రైములోనే వస్తుంది తగిన జాగ్రత్త తీసుకొంటున్నాము ఇకముందు తీసుకొంటాము

శ్రీ కె అప్పారావు (కైకయ్య) అధ్యక్షా, ప్రస్తుతము యీ కలరా కృష్ణా జిల్లాలో ఉధృతముగా వుందని మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినదా ? ఏమైనా చర్యలు తీసున్నారా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ . కొన్నిచోట్ల కలరా వున్నట్లు దృష్టిలోకి వచ్చింది వెంటనే ఆఫీసర్సుకు చెప్పి, తగిన బందోబస్తు చేస్తున్నాము

శ్రీ యమ్ రామగోపాలరెడ్డి అధ్యక్షా, మలేరియా తీసివేళాము అంటున్నారు Small pox తీసివేస్తాము అంటున్నారు. ఆ విధముగానే రాజాగారు కలరాను తీసివేయరా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ . రాజాగారుగారి, డిపార్టుమెంటుగాని యీ కలరాను నిర్మూలనం చేయడానికి ముందు sanitation బాగుపడాలి Protected water supply కావాలి అది బాగుపడితేకాని కలరా తగ్గదు. కలరా వచ్చినపుడు నయముచేయడానికి, further గా spread కాకుండా చేయడానికి అవకాశము వుంటుంది

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు అధ్యక్షా, సంవత్సరము పొడుగునా హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్ లో డిస్ట్రిబ్యుట్ చేస్తున్న ఆఫీసరువద్ద ఇంత quantity of doses వుండాలని నియమము వుందా ? ఆ విధముగా వుంటున్నదా ? కొత్తరీతి ప్రవహించినపుడు యీ రోగాలు వస్తున్నవి అంటున్నారు ఆరోజులలో అయినా సరే యీ minimum quantity ని maintain చేస్తున్నారేమో తెలుసునా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : ఎక్కడనో కొన్నిచోట్ల లేకపోతే లేక పోవచ్చు కాని వుండవలసిన quantity వుంటున్నది Epidemic break అయితే వెంటనే అక్కడకు ఆ quantity ని rush up చేస్తారు.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి (కంకిపాడు) ఎట్రాక్ట్ వచ్చినవారిలో ముగ్గురికి ఒకరు చనిపోయినట్లు వుంది ఇంత ఎక్కువమంది చనిపోవటానికి కారణం మామూలుగా తీసుకొనే చర్యలలో లోపం వున్నదా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : మామూలు చర్యలన్నీ తీసుకొంటారు. చర్యలు తీసుకోవటంలో లోపం లేదు.

*TREATMENT OF CANCER IN THE GENERAL HOSPITAL
AT KAKINADA*

1349—

*3862 Q.—*Sri N. Gageswara Rao (Put by Sri Vavilala Gopala Krishniah)*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any provision for the treatment of cancer in the General Hospital of Kakinada ; and

(b) if not, whether there is any proposal to establish a separate unit for the same ?

Sri T. Sivarama Prasad:—(a) The following facilities are available for the treatment of cancer in Government General Hospital, Kakinada :

- (i) There are 2 beds allotted to Cancer patients in the hospital.
 - (ii) Radium implanatation is being done.
 - (iii) An Out-patient Clinic specially for cancer cases is functioning under the overall control of the Radiologist.
- (b) Does not arise.

*MISSING OF RECORDS FROM TIRUMALA
TIRUPATHI DEVASTHANAMS*

1350—

*1805 Q —*Sri A. P. Vajravelu Chetty (Put by Sri Vavilala Gopala Krishnayya)* : Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Executive Officer of Tirupathi Tirumala Devasthanams complained to the Board of Trustees that many records are missing from Tirumala Tirupathi Devasthanams Offices ;

(b) if so, whether the Board or the Government enquired in to the matter ; and

(c) if so, the results thereof?

*The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkatramayya) :—*The answer is in the affirmative.

(b) The matter is being enquired into by the Executive Officer, Tirumala Tirupathi Devasthanams.

(c) Does not arise.

(ఎ) తెలియచేశారు

(బి) ఈ విషయంలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు

(సి) ఉత్పన్నము కాదు

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ఎన్ని ఫైల్స్ పోయాయి, వాటి నేచర్ ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : మూడు 200 ఫైల్స్ సెంటర్ వారిగా పోయినట్లు భోగట్టా

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : ఫైల్స్ వేటికి సంబంధించినవో వివరాలు తెల్పగలరా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : చెప్పటం సాధ్యపడదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : 200 ఫైల్స్ పోయినప్పుడు పోలీసు వారికి ఇన్ ఫార్మ్ చేశారా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : పోలీసు వారికి ఇన్ ఫార్మ్ చేయలేదు

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ : 200 ఫైల్స్ అంటే ఒక లాకీవి వుంటాయి. మరి పోలీసు వారికి ఎందుకు ఇన్ ఫార్మ్ చేయలేదు? ఇప్పటికైనా రిపోర్టు చేసి దీనికి సంబంధించిన వ్యక్తులను అరెస్టు చేయించాలి. నికి ప్రయత్నం చేస్తారా లేక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ఇవ్వెస్టిగేషన్ కంటిన్యూ చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : డిపార్టుమెంటల్ గా అవసరమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోబోతున్నది. అది చాలా అవసరమైతే పోలీసు వారి ద్వారా కాని, మరి ఏ చర్య తీసుకోవాలో అలోచిస్తాము

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ : ఎవరిపై నా సస్పెన్డ్ చేశారా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : ఇంతవరకు జరగలేదు.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : ఈ ఫైల్స్ ఎప్పుడు పోయినట్లు కనుగొనబడింది? ఆ దేఖ మండి ఇప్పటివరకు తీసుకొన్న చర్యలేమిటి? ఇప్పటివరకు ఏమైనా

ట్రేస్ అయ్యాయా, రెస్పాన్సిబుల్ వర్కస్ ఎవరో కనుక్కొన్నారా, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ఎంక్వయిరీ చేయటంకంటే ఇండిపెండెంట్ వర్కస్ ఎవరినైనా పంపించి దర్యాప్తు చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య యాక్చువల్ డేట్ చెప్పలేను. ఈమధ్యనే మా నోటీసుకు వచ్చింది ప్రత్యేకంగా ఆఫీసరును పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయాలనే కార్యక్రమం జరుగుతున్నది 1918 సంవత్సరం నుండి యీరోజువరకు వున్న ఫయిల్స్, రిజిష్టరులోవున్న నెంబరు ప్రకారం లెక్కచూస్తే షుమారు 200 ఫయిల్స్ పోయినట్లు తెలుస్తున్నది

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ఆ ఫయిల్స్ నగదుకు సంబంధించినవా, ల్యాండ్ కు సంబంధించినవా? ఎన్నాళ్ల నాటివి?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య 1918 సంవత్సరంనుండి నెంబరువారిగా 200 ఫయిల్స్ పోయాయి వేటికి సంబంధించినవో విపులంగా చెప్పటం ప్రస్తుతం సాధ్యపడదు.

శ్రీ యం రాంగోపాలరెడ్డి. ఫయిల్స్ పోవటంవల్ల దేవస్థానానికి పై నా న్నియల్ లాస్ ఏమైనా ఉన్నదా?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య. నెంబర్లు తప్పి వాటి వివరాలు, వేటికి సంబంధించినవో ఎంక్వయిరీ చేయకుండా, తెలుసుకోకుండా ఇప్పుడు చెప్పటం సాధ్యపడదు.

శ్రీ కె. ఎన్. నారాయణ (సికింద్రాబాద్) ఈ ప్రశ్నలో Whether the Executive Officer of Tirupati-Tirumala Devasthanams..... అని వుంది నేను బ్రట్టి బోర్డులో మెంబర్ గా వున్నాను ఫయిల్స్ పోయినట్లు మా దృష్టికి రాలేదు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ డైరెక్టుగా గవర్నమెంట్ కు కంపయింట్ చేశారా?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య కమిషనర్ గారికి తెలియపరచినందువల్ల మాకు భోగట్టా వచ్చింది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం పోలీసువారికంటే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఎంక్వయిరీ బాగాచేస్తారనే ధైర్యం వుందా?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య. ఆఫీసరును పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయించాలని అనుకుంటున్నాము. అది నిజమని తెలిసిన తరువాత క్రిమినల్ గా ప్రొసీడ్యూర్ కావాలా, సివిల్ గా ప్రొసీడ్యూర్ కావాలా, ఏవిధంగా ప్రొసీడింగ్స్ నడపాలా అనే విషయం నేరాన్నిబట్టి వుంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : దొంగతనం జరిగినదానికి, పోలీసులకు కంప్లయింట్ చేసేదానికి మధ్యకాలం హెచ్చుతగ్గులతో పోలీసువారికి ఎంక్వయిరీ చేయటం కష్టం అవుతుందేమో.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఎవరి హయాంలో పోయింది ఎప్పుడువున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు హయాములోనా లేక ఇంకా ముందువున్నవారి హయాంలోనా :

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య : 1918 నుండి 65 వరకువున్న ఫయిల్స్ లో నెంబర్స్ మిస్ అయినవని చెప్పాను ఎవరిపైమ్ లో పోయాయి అవి అడిగితే 1918 నుండి ఇంతవరకు ఎంతమంది మారారో అనే విషయంకూడా అలోచించ వలసివుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ప్రస్తుతం వున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు 1965 కు ముందు వున్నాడా, 65 లో వచ్చాడా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : 65 కు ముందు వచ్చారని అనుకొంటాను, నాకు సరిగా గుర్తు లేదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : ఫయిల్స్ పోయాయని ఎవరు కనుక్కొన్నారు, ఎట్లా కనుక్కొన్నారు ?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య : ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుద్వారా తెలిసింది

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి (ఆలేరు) : ఈ మినిష్టరుగారు వచ్చిన తరువాత పోయాయా, వీరికి ముందువున్న మినిష్టరుగారు వున్నప్పుడు పోయాయా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : నాకు తెలియదు.

శ్రీ హరిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య : ఫయిల్స్ నోటు చేసేటప్పుడు నల్ల రిజిష్టరులో వ్రాస్తారు అది తెలుస్తే శాసనసభముందు పెడకారా? ఇప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు చార్జి తీసుకొనేటప్పుడే మిసింగ్ గా వున్నాయా ?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య : 1918 నుండి రికార్డు రూంలోవున్న ఫయిల్స్ సీరియల్ నెంబర్ చూస్తే దానిప్రకారం 200 ఫయిల్స్ కనబడటం లేదు. అందు వల్ల ఏ ఫయిల్ దేనికి సంబంధించిందో విచక్షగా చెప్పటం సాధ్యపడదు

శ్రీ తెమ్మేటి విశ్వనాథం : రిజిష్టరులో నల్లెక్ ఇండెక్స్ వుండకా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : వెంకట్రామయ్యగారూ, ఒక విషయం చెబుతాను! ఈ నెంబర్ లుగానూ ఏ రిజిస్టరులో వున్నదో ఫుల్ ఇన్స్పెక్షన్ తెప్పించి ఎన్నో రిజిస్టర్ మీద ఉంచండి.

TEMPLE LANDS IN GUNTUR DISTRICT

1351—

*2237 Q.—*Sri M. Pitchiah (Put by Sri S. Vamayya)*.—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the total extent of temple lands in Guntur District during 1964; and

(b) the total income derived from the said lands during 1964 ?

Sri A Venkatramayya :—(a) Ac. 52,685-65 1/4 Cents.

(b) Rs. 42,43,454-00.

*COMMITTEE FOR SRI RAJA RAJESWARA SWAMY
DEVASTHANAM, VEMULAVADA*

1352—

*3983 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu* : Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether there is any temple committee for Sri Raja Rajeswara Swamy Devasthanam, Vemulawada in Karimnagar district ;

(b) the names of the members of the present committee ;

(c) when the committee will be changed ;

(d) what is the annual income of the above Devasthanam ; and

(e) the qualifications of the Executive Officer for the said Devasthanam ?

Sri A. Venkatramayya : (a) The answer is in the affirmative.

(b) 1 The Collector, Karimnagar

2 Sri J. Narsing Rao, M. L. A.

- 3 Sri B. Janaki Ram, M. L. A.
- 4 Sri Ch. Venkateswara Rao, Sarpanch, Secretary
- 5 Sri B. Ramuloo, M. L. A.
- 6 Sri V. Srinivasa Rao, T.C.C. President
- 7 Smt. Ratnamma, Member, Zilla Parishad
- 8 Sri Appala Sambayya, Pujari
- 9 Sri Sanigaram Narsiah, Pujari
- 10 Sri D. Hanmanth Rao
- 11 Sri Sripath Rao
- 12 Sri Y. Hanumanth Rao
- 13 Sri A. V. Raja Reddy
- 14 Sri M. Kesava Reddy
- 15 Sri J. Chokka Rao.

(c) The current tenure of the committee will expire on 16-7-1965.

(d) During 1963-64 Rs. 4,90,932-26 p.

During 1964-65 upto the end of January 1965—Rs. 2,99,730-94 p.

(e) The Executive Officer is an old non-Matriculate. He knows Hindi and English and has put in about nine years service so far.

(ఎ) ఉన్నదండి

- (బి)
1. డి కలెక్టర్, కరీంనగర్
 2. శ్రీ జె నర్సింగ్ రావు, ఎం. ఎల్. ఏ.
 3. శ్రీ బి. జానికిరామ్ ఎం. ఎల్. ఏ.
 4. శ్రీ సి హెచ్ వెంకటేశ్వర రావు, సర్పంచ్, పెక్రటరీ
 5. శ్రీ బి రాములు, ఎం. ఎల్. ఏ.
 6. శ్రీ వి శ్రీనివాస రావు టి. సి. సి. ప్రెజిడెంట్
 7. శ్రీమతి రత్నమ్మ, మెంబర్, కిల్లాపరిషత్
 8. శ్రీ అప్పల సాంబయ్య, పుజారి
 9. శ్రీ సానిగరాం నర్సయ్య, పుజారి
 10. శ్రీ డి. హనుమంత్ రావు
 11. శ్రీ శ్రీవత్ రావు
 12. శ్రీ వై. హనుమంత్ రావు

13. శ్రీ ఎ పి రాజ రెడ్డి
14. శ్రీ యం. కేశవ రెడ్డి
15. శ్రీ జె. చొక్కారావు

(సి) కమిటీయొక్క ప్రస్తుత పదవీ కాలము 16-7-1965 తో పూర్తి అవుతుంది

(డి) 1963-64 సంవత్సరంలో రూ 4,90,732 26 పైసలు
1964-65 జనవరి వరకు రూ 2,99,730 94 పైసలు

(ఇ) Executive Officer ఆయన non-Matriculate. ఆయనకు హిందీ, ఇంగ్లీషు వచ్చు. ఇప్పటికి 9 పళ్లు service ఉన్నది.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి (భువనగిరి) అందులో శ్రీనివాసరావు కమిటీ సభ్యులని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు ఇదే శ్రీనివాసరావుగారు మూడు సంవత్సరములక్రిందట 90 వేల రూపాయల దేవస్థానానికి సంబంధించినది కైంకర్యం చేసినారు దానిపైన ప్రభుత్వము విచారణ చేసింది. అసలు డబ్బు తీసుకొన్నట్లు ఋజువైన తరువాత, police కు hand over చేశారు. పోలీసు కోర్టులో కేసు నడుస్తూ ఉండెను ఆ దశలో మీరు మంత్రిపదవిని స్వీకరించిన తరువాత ఛార్జిని ఉపసంహరించుకొన్నారని, గత సంవత్సరం Budget Session లో నేను అడిగితే అది యధార్థమైతే ఇప్పుడు మేము చర్య తీసుకొంటాము, ఇప్పుడు అతనిని తీసివేస్తాము అని అన్నారు అతనిపైన చర్య తీసుకొంటామని అన్నారు. అటువంటప్పుడు ఆ శ్రీనివాసరావు ఇంతవరకు ఎందుకు తిష్టవేసుకొని కూర్చో న్నాడని.

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య అది విపులంగా తెలియదు అధ్యక్షా ఏ శ్రీనివాసరావు అనే విషయము అడిగినటువంటి ప్రశ్నలో Trust Board యొక్క శాస్త్రీయమైన అడిగినారు వేట్లు చెప్పడం సంభవించింది. ఆ శ్రీనివాసరావు ఎవరు అనే విషయం తెలియపరిస్తే తప్పకుండా తగినటువంటి విచారణ చేస్తాము.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి. అదే శ్రీనివాసరావు ఈనాటివరకు ఉన్నాడు ఇదే శ్రీనివాసరావు డబ్బు తీన్నాడు. ఈ శ్రీనివాసరావు మీదనే కేసు Court లో వచ్చింది మరి withdraw చేయవలసిందని మీరు order ఇచ్చారు. మరి విచారణ చేస్తామని మళ్ళీ చెప్పితే, మళ్ళీవచ్చే Budget session లో చెప్పుతారా? ఒక సంవత్సరం అసలు మీరేమి చేశారు? ఇదే floor మీద చెప్పారు, అధ్యక్షా, మీరు ఆ minutes తెప్పించుకొని దీనికి సమాధానం యీ session లోనే మరొకరోజున చెప్పించాలని నేను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ మిస్టర్లుగారు చెప్పినది మీకు? వెంకట్రామయ్య గారేనా?

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : ఈ Minister గారికి పూర్వము ఇంకొక Minister గారేమో case విచారణ చేయవలసిందని order చేశారు. Case నడుస్తూ ఉండెను.

మిస్టర్ స్పీకర్ 30 వేల రూపాయలు కైంకర్యం చేశారని అన్నారు అది ఎప్పుడు చేశారో తెలియదు ! ఇంతకు ముందేమో సదాలక్ష్మిగారు ఉండే వారు. యీ port-folio లో వారి హయాములో జరిగిందా లేక వెంకట్రామయ్యగారు తీసుకొన్న తరువాత వీరి హయాములో జరిగిందా ?

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి అప్పుడు సదాలక్ష్మిగారు సమాధానం ఇచ్చారు దానిని ఉపసంహరించుకోడానికి యీ Ministerగారు, Law Ministerగారు, పి వి నరసింహారావుగారు, ఇంకోక Minister, వీరు రాజేశ్వరస్వామి దేవాలయానికి వెళ్లి అక్కడ తీర్థంపుచ్చుకొని దానిని ఉపసంహరించుకోడానికి order ఇచ్చారు ఎందుకని నేను అడిగాను అది విచారణచేస్తాము ఇప్పటికైనా చర్య తీసుకొంటామని సదాలక్ష్మిగారు సెలవిచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ కాబట్టి వెంకట్రామయ్యగారికి ఆ విషయం తెలియదు !

Sri Pithalamarri Venkateswarlu : After all, he must be well aware of the information given by the predecessor.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ఇది చాలా serious అయిన వ్యవహారం ఇది కేవలం నవ్యులో పోయేటటువంటిది కాదు ఇప్పుడైనా తమరు కనుకొని, ఒక వేళ ఆయనే అయితే ఇందులోనుంచి తప్పిస్తారా ?

Mr. Speaker : He has already given the assurance, if he is the same Srinivasa Rao.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : వారేమన్నారంటే, మళ్ళీ నాకు తెలియజేస్తానని అన్నారు ఇప్పుడు తెలియజేస్తున్నాము కదా. ఒక వేళ వారైతే తప్పించేయండి దానివలన ఏమీ జాధవిడనక్కర లేదు

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య. వారు అప్పునా కాదా అనేది నాకు నేను విచారించుకొని చూస్తాను

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి : ఇదే శ్రీనివాసరావు. కానీ, దేవస్థానం రూపాయలు కాదు, మునిపాపాలిటీ రూపాయలు తిన్నారు.

Mr. Speaker : Exactly, he is also with some information. So, answer చెప్పింది వెంకట్రామయ్యగారే చెప్పి ఉంటారు. So, this information is not correct (referring to the previous hon. Member).

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : ఇది లక్షలకు సంబంధించిన విషయము. ఇది దుర్భరతరంగాం అవుతున్నదని కూడా అంటున్నారు కనుక qualification ఉంటే Executive Officer ను వేసి దానిని set right చేసేటానికి నిర్ణయించుకొందా ? అది తెలియజేసారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : అలా చిస్తామండి.

SEPARATION OF THE SOCIAL WELFARE DEPARTMENT

1353—

*2694 Q.—*Sri C. D. Naidu (Chittur)*: Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

whether any proposal is under consideration of the Government to separate the Social Welfare Department which is at present under the management of the Zilla Parishads and Panchayat Samithis?

The Minister for Social Welfare (Smt T.N. Sadalakshmi): There is no proposal at present under consideration of the Government to withdraw Social Welfare functions from the control of the Zilla Parishads and Panchayat Samithis.

ARREARS OF PAY TO THE TEACHERS IN SINGAPETA

1354—

*339 (4387) Q.—*Sri S. Vemayya*: Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the arrears of the pay due to the teachers working in Social Welfare School at Singapeta, Kovur taluk Nellore district was paid since 1-11-1958; and

(b) if so, the reasons for the delay?

Smt. T. N. Sadalakshmi: (a) The arrears of the Social Welfare School teachers working in Singapeta village due to the revised scales of pay have been paid to them.

(b) Necessary action is being taken against the officials responsible for the delay.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య: మరి ఇంత దీర్ఘకాలం కావడానికి, ఎందువల్ల చర్య తీసుకోలేదని?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి: Action తీసుకొంటున్నారు అని మనవి చేశాను.

Mr. Speaker : Action is being taken against them for having delayed the payment.

There is one matter under rule 74 given notice of by Sri Pillalamarri Venkateswarlu and two others.....

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri M. Ramgopala Reddy : Just now I have sent a petition and I have to present this petition to the Assembly, Sir.

Mr. Speaker : Please send it on.

Mr. Speaker : There is one calling attention to a matter of urgent public importance given notice of by Sarwasri Pillalamarri Venkateswarlu, N Prasada Rao and Smt. A. Kamala Devi to call the attention of the Minister for Health and Medical regarding starting of D. M. & S. and condensed M. B., B. S., course.

Sri T. K. R. Sarma : We have been observing for the last 2 or 3 days, an individual sitting at the gate of this Legislative Assembly premises who has been on Satyagraha for bettering the lot of the Police Constables in the State. Every one of us is noticing it every day morning and evening. Has it come to their notice and is there any possibility of doing something in order to relieve the difficulties posed by the constables in general and also to ask the individual who has been on satyagraha as to what is to be done in this matter.

Mr. Speaker : Is the hon. Home Minister aware of that fact? Somebody is offering Satyagraha at the Assembly gate to better the lot of the Police Constables.

Sri Mir Ahmed Ali Khan : Yes, Sir.

Mr. Speaker : What has been done?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : He is simply sitting there.
(Laughter)

Mr. Speaker: What he meant was that because it is more comfortable there, he is sitting there. What I am able to understand from the Minister is that he is simply sitting there

Sri Tenneti Viswanatham: Why then are the police posted there? Is it simply to watch the simple sitting?

Sri K. Brahmananda Reddy: Whenever Assembly is in Session, Police will be posted there.

Sri Tenneti Viswanatham: I think the Chief Minister is coming round. Specially some constables have been placed there. That is why our attention has been drawn.

Mr. Speaker: Any way you enquire into the matter.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి: ఇప్పుడు ఎవరైతే సత్యాగ్రహం చేశారో వారు కరవత్రం వేశారు. కరవత్రం copy మరకు ఇచ్చారు దాని కాపీలు ప్రధానమంత్రి, New Delhi కి, ఆ తరువాత Congress అధ్యక్షులు, Home శాఖామంత్రి, Delhi, ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్, అధ్యక్షులు, A. P. C. C., స్పీకరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ, I G P. హైదరాబాదు, శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం, శ్రీ గౌతు లచ్చన్న, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, ఇంతమందికి యీ విధంగా అది వచ్చిన తరువాత Minister గారు ఊరికే కూర్చోన్నారు అంటే అర్థంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ అది నాకు పంపించండి. నేను విచారిస్తాను.

Sri Mir Ahmed Ali Khan: I submit that it is only in connection with the increase of the pay of the police constables. In one question in this Session, I have already answered it. The matter is under consideration of the Government.

Mr. Speaker: Anyhow, you could have enquired into the matter as to what could be done.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re :—Starting of D M & S and Condensed M. B , B S., Courses.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు. అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో G C.I.M. students విషయంగురించి దాదాపు 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి చాలా తీవ్రమైన ఆందోళన జరుగుతున్నదని మనందరికి తెలుసు. చాళ్లను G C.I.M. కు ప్రవేశ పెట్టి తరువాత M B B.S. చదువుకొనేందుకు వారికి అవకాశాలు కల్పించాలని వారు కోరుతూ వచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారి ఇంటివద్ద సత్కారహామం చేయడము, రోడ్లమీద సత్కారహామం చేయడము, ఇదంతా అయిపోయిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సానుభూతితో దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తామని చెప్పారు. దాని తరువాత వారి సత్కారహామం తాత్కాలికంగా suspend చేయడం జరిగింది కాని, ఇప్పటివరకు చూచినట్లయితే, ప్రభుత్వము ఏరకమైన ప్రకటన కూడా చేయలేదు. అయితే మన ఆరోగ్యశాలా మంత్రిగారు, వారి Demand అప్పుడు దాన్ని గురించి చాలా శ్రద్ధతో, సానుభూతితో పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. కాని శ్రద్ధతో సానుభూతితో పరిశీలిస్తామని చెప్పినంతమాత్రాన అది సరిపోదు, అనేటటువంటి విషయాన్ని మాత్రం నేను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. కాని ఈ సందర్భంలో కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు మంత్రివర్గ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వ దృష్టి ఎట్లా ఉన్నదంటే. All India Medical Council అనుమతి వచ్చిన తరువాత యీ కోర్సు ప్లాట్ చేయాలనే ఆభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లు కనబడుతోంది. ఈ సందర్భంలో మంత్రివర్గదృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకువస్తున్నాను.

“Power of the State Government to alter the schedules : It shall be lawful for the State Government by notification in official gazette to alter the schedule.....”

Schedule లో ఏమిఉన్నది అంటే ఏదీ diploma courses, confer చేయవచ్చును, ఏదీ degree courses, confer చేయవచ్చును, అనే షెడ్యూల్ లో వ్రాశారు. ఆ షెడ్యూల్లు అల్టిర్ చేయడానికి, అమెండ్ చేయడానికి, అది వస్తు చేర్చడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉన్నదని categorical గా చెప్పబడియున్నది. ముందే Indian Council వారి పర్మిషన్ తీసుకొని యీ కోర్సు ప్లాట్ చేయాలనే అవసరం ఎక్కడా లేదని ఘంటావధంగా చెబుతున్నాను. దానితో వ్రాశారు :—

- (iii) Equal status and pay with M. B., B. S., candidates.

(3) A Call Attention motion was also admitted in the last session of the Assembly on the subject and a statement was made by me on 10-12-1964.

(4) Regarding starting a D. M. & S. Course, any Diploma Course in Modern Medicine should have the recognition of the Indian Medical Council.

The Government of Madras was also requested to admit G. C. I. M. students, (A. P.) for the condensed D.M & S. course of Madras Government. They have only agreed to take students of Andhra Pradesh who are G. C. I. M. S. of Madras and not of G. C. I. M. S. of Andhra Pradesh. The reasons given by them are, basic qualification for admission in G. C. I. M. in Andhra Pradesh is Matriculation instead of Intermediate as in Madras, and Madras Government have not also recognised the course of G. C. I. M. of Andhra Pradesh as equal to that of Madras.

(5) Regarding the demands of the students for employment in Medical Department and equal pay and status with M. B., B. S., students the G. C. I. Ms. themselves requested for conducting a D. M. & S. course and a condensed M. B., B. S., course which means that they cannot be treated on par with M. B., B. S., students without further studies.

(6) In order to provide greater Avenues of employment, the Government recently issued orders facilitating their absorption in dispensaries of Indian Medicine and L. F. dispensaries under local bodies—Vide G.O.Ms. No. 3807 dated 26-12-1964. A register is being maintained by the Special Officer, Indian Medicine Department of G. C. I. Ms. awaiting appointment to facilitate their

17th March, 1965

*Calling attention to a matter of
Urgent public importance*

389

re —Starting of D. M. & S and Condensed M. B , B S , Courses.

appointments in local bodies in preference to others in accordance with the terms of the said G. O.

(7) The question of granting three advance increments in the present scales of Rs. 180-7½-210-10-320 and Rs. 125-5-160-7½-220 to G. C. I. Ms. employed in dispensaries of local bodies and Government is under consideration and orders will issue shortly.

(8) With reference to the present call-attention notice, it is mentioned that the Government have already decided in principle to start a condensed D.M.&S. course for the G.C.I.Ms. who were on rolls in 1960. The Indian Medical Council, which was addressed to agree to such a course being started, as a preliminary to considering the matter, wanted to know whether Government would assure that the integrated course has been closed and that such courses will not be started in future. The Government assured it accordingly and also pointed out how the integrated course of G.C.I.M. (A.P.) has been completely given up from 1960 and the Sudha Ayurveda and Unani Courses have been started from 1964. Thereupon, the Indian Medical Council wanted five copies of the syllabus of the GCIM course, which have been sent. The Council has proposed to consider this subject of starting a condensed D M. & S. course for the GCIMs of Andhra Pradesh in April, 1965. The Director of Medical Services, Andhra Pradesh, who is also a member of the Indian Medical Council, has been suitably instructed to impress on the Indian Medical Council the necessity of starting the condensed DM & S course. As the Indian Medical Council has already departed from its previous policy of not starting a condensed DM & S Course by allowing the Government of Madras to start one, the Government are of the view that it is only a question of time before the Indian Medical Council communicates its concurrence to the starting of the DM & S course and also gives details

వంకలలోను, పొర్రెలలోను నీరు తెచ్చుకొనుచున్నారు వారికి మంచినీటి బావుల
వసతి కల్పించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి టవునుకు పాలేటినుండి మంచినీటిని కొళాయిల
ద్వారా సప్లయ చేయనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59 000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

To urge on Government to provide drinking water
well at Panduranga Temple of Kuluvoyi village Atmakur
taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా ఇనిమెర్లమజరా చెంచిరెడ్డిపల్లెలో మంచి
నీటి బావిని శ్రవ్వించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా పరువారిపల్లె గ్రామములోయున్న దిగుడు
బావిని చేదబావిగా కట్టించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా హజీన్ పురములో మంచినీటి బావిని
శ్రవ్వించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

393

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా చినయర్లపాడు గ్రామములో మంచినీటి
కావిని త్రవ్వించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs 6,95,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For the failure of the Government to adopt revise
pay scales to the staff working in the Major and Minor
Panchayats, such as Scavengers, Toties, Sweepers, Com-
pounders, Bill-collectors, Bill Collector-cum-clerks, Watch-
men, Attenders, Midwives etc

Mr Speaker : Cut motions moved.

Sri S. Vemayya : Sir I move

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

Of Government failure to give the promised prizes
for those Panchayat Boards and Panchayat Samithies
where elections took place unanimously in Anantapur
district

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For not sanctioning water scheme of Gooty Pancha-
yat Board and granting of loan to extend the work.

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for
Community Development Projects, National Extension
Service and Local Development Works by Rs. 100/-

Of not metalling and completing Famine Road from
Pamidi to Nallagonda via Nagasamundram of Gooty taluk
Anantapur district.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

To criticise the Government for not implementing the GO. Ms No. 651 (Panchayat Raj Estn.) Department dated 30th September 1964 and issue a stay order by wire retaining to irregular transfer of Rural Medical Officer, Uggalapadu to Tangalla in Nellore district as against to proviso of 22(2) of Andhra Pradesh Panchayat Samithi and Zilla Parishads Act, 1959.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

శ్రీ పి. కోటేశ్వరరావు (పెదకాకాని) అధ్యక్షా, కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ కు సంబంధించినటువంటి ఈ డిమాండ్ ప్రధానంగా ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నటువంటి నాలుగుకోట్ల ప్రజలయొక్క జీవితానికి-అంటే, సరాసరి గ్రామ సీమల్లో నిరంతరం తాము చేస్తున్న కార్యకలాపాలతో సంబంధం కలిగివున్న డిమాండ్. దీనికి ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యత కూడ ఉన్నది. ఇవి ప్రధానంగా పంచాయితీలు, పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్లు ద్వారా ఈ కార్యకలాపములు అమలుజరుపబడుతున్నవి. పూర్వం గవర్నమెంట్, పబ్లిక్ వర్క్స్ తదితర డిపార్టుమెంట్స్ అవలంబించే కార్యకలాపాలన్నీ ఈ రోజు ఈ పంచాయితీ రాజ్యశాఖక్రింద వివిధ డిపార్టుమెంట్స్ యొక్క కార్యకలాపాలు ఈ సమితులద్వారా, పరిషత్లద్వారా, పంచాయితీలద్వారా అమలుజరుపబడుతున్నవి. మంత్రిగారు తమ నోట్ లో గతంలో 448 బ్లాకులుంటే, ఇప్పుడు 921 కు తగ్గించామన్నారు. తగ్గించటానికి పేతువు ఏమిటి? అది గతంలో మనం చర్చించుకొన్నాము. బ్లాకులు చాలా ఎక్కువై నవనీ, దానివల్ల డబ్బు వృధా, దుబారా అవుతున్నదని, ఆ దుబారా తగ్గించుకోవాలని అందువల్ల, బ్లాకులు తగ్గించాలనే ఉద్దేశ్యంతో వీటిని 448 నుండి 921 కు తగ్గించాము. అయితే బ్లాకులు తగ్గించటం మాత్రం చేశారుతప్ప, యీ బ్లాకులు తగ్గించటం ద్వారా ఎంత తగ్గింది, పొదుపు ఎంత అయినది, ఆ వివరాలు మంత్రిగారు నోట్ లో తెలియజేయలేదు. ఎందువల్ల తెలియజేయలేదు? నిజంగా దుబారా తగ్గింది, ఒకవేళ ఇక్కడ చూపించటానికి సందేహమా? బ్లాకులు 448 నుండి 921 కు

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

395

తగ్గించిన తర్వాత, తగ్గించబడిన జ్ఞాకులలో ఉన్న ఉద్యోగులందరు ఏమైనారు? వారికి ఉద్యోగాలు తిరిగి ఇచ్చినట్లు ప్రకటించారు తీసివేయబడిన జ్ఞాకులలో ఉన్న ఉద్యోగులందరికీ ఉద్యోగాలు కల్పించటం సాధ్యమయినప్పుడు ఇంకా అదనంగా దుబారా ఏమిటి? పొదుపు ఏమిటి? ఇక గ్రామసీమల్లో రోడ్డుకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టటం దుబారానా? లేక మంచినీటి బావులు త్రవ్వటం దుబారానా? లేక, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని పెంచటం దుబారానా? లేక ఇతర ప్రజాసేవా కార్యకలాపాలు పెంపొందించటం దుబారానా? ఏమిటి దుబారా? అప్పుడు దుబారా అని చెప్పటానికి కారణాలు ఏమిటి? ప్రజా కార్యక్రమాలకు ఖర్చుపెట్టటం దుబారా అయితే, దానిని గురించి ప్రత్యేకంగా ఆలోచించవలసి వస్తుంది. అలా కాకుండా, ఎక్కువ జ్ఞాకులుపెట్టి అదనంగా ఈ ఖర్చుపెట్టేదంతా ఉద్యోగ బృందానికే ఖర్చుపెడుతున్నాము కనుక, అది దుబారా అవుతుంది, అది పొదుపు చేయాలని ఆలోచించినట్లయితే ఇప్పుడు జ్ఞాకుల సంఖ్య తగ్గించి ఏమి పొదుపు చేశారు? అది స్పష్టంగా ఇక్కడలేదు ఆ ఉద్యోగులు అందరూ అలాగే ఉన్నారు. ఇదివరకు ఒక జ్ఞాకులో ఒక ఎక్సైజ్స్ ఆఫీసర్ ఉంటే, ఇప్పుడు ఇద్దరు ముగ్గురు ఎక్సైజ్స్ ఆఫీసర్స్ ఉన్నటువంటి జ్ఞాకులు ఉన్నవి, ఉదాహరణకు వత్తిపాడు జ్ఞాకులో ముగ్గురు ఎగ్రికల్చర్ ఎక్సైజ్స్ ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. అలాగ, ఏ జ్ఞాకులో చూసినప్పుడీ, ఇద్దరు ముగ్గురు ఆఫీసర్స్ ఉంటున్నారు. ఈ ఆఫీసర్స్ చేసే కార్యక్రమాలేమిటి? ఇదివరకు ఒకరు ఉన్నప్పుడు కంటే, ఇప్పుడు అదనంగా కార్యకలాపాలు సాగుతున్నాయా? ఏమైనా ఎక్కువ మనులు చేయగలుగుతున్నారా? కంట్రీబ్యూషన్ ఎక్కువ ఏమైనా తీసుకువస్తున్నారా? కార్యకలాపాలలో ఏమైనా చురుకు ఉన్నదా? ప్రజలలో చొరవ ఏమైనా పెంచారా? ఏమిటి అదనంగా ఆఫీసర్స్ను వేసినందువల్ల లాభము? దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? అన్నది చూస్తే అదనంగా కలిగిన ప్రయోజనం ఏమీ కనుపించటం లేదు. ఆఫీసర్స్ను ఎక్కువగా పెంచటం మాత్రం కనబడుతున్నది. అయితే జ్ఞాకులకు అదనంగా డబ్బు ఇస్తున్నామన్నారు. ఎంతడబ్బు ఇచ్చారు? ఆ డబ్బు ఏయే పథకాలకు ఇచ్చారు? గతంలో ఏయే పథకాలకు ఎంత ఖర్చయినది? ఆ వివరాలేమీ మినిస్టర్ గారి నోట్ లో కనపడవు. మినిస్టర్ గారు తమ నోట్ లో వివరంగా గత సంవత్సరంలో చేసికి ఎంత ఖర్చుపెట్టారు, ఎంత ఖర్చుపెట్టాలో ఉన్నది, ఎన్ని పూర్తయినవి, ఇంకా ఎన్ని ప్రారంభంలో ఉన్నవి ఇవన్నీ ఇచ్చినట్లయితే వ్యవంగా అర్థం చేసుకోటానికి, ప్రభుత్వం ఎంత క్రద్దగా ఈ కార్యకలాపాలు అమలువుతున్నదో, ప్రజల తోడ్పాటు ఏ విధంగా వస్తు

న్నదో మేము అర్థం చేసుకోవటానికి సుగమం అయ్యేది తగిన సలహాలు ఇవ్వటానికి, కన్స్ట్రక్టివ్ క్రిటిసిజమ్ చేయటానికి పీలుండేది.

అటువంటి అవకాశం మంత్రిగారు తమ నోట్‌లో కల్పించలేదని మనవి చేస్తున్నాను. అసలు ఈ బిల్లు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు, పంచాయితీరాజ్యం ఏర్పాటు చేసినప్పుడు—చాలా విప్లవాత్మకమైన మార్పులు దేశంలో తీసుకురావాలనే సత్సంకల్పంతో ఈ కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంట్‌ను ప్రారంభించారన్నది స్పష్టము ఇది 1952లో ప్రారంభించబడింది అనాడు ప్రారంభించేటప్పుడు ఏమి చెప్పారంటే— “గ్రామాలలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తెచ్చే ఉద్దేశ్యంతో గాంధీజీ జన్మదినోత్సవమైన అక్టోబరు 2-52 న సాముదాయక అభివృద్ధి కార్యక్రమం ప్రారంభించబడింది. ఆ నాడు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఆశయము ఏమిటంటే, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ అభివృద్ధిని సాధించి సాంఘిక విద్యను విస్తరింపజేయటానికి, ప్రజలలో ఆరోగ్యాన్ని బాగుచేయటానికి కొత్త వృత్తులు, ఉద్యోగాలు కల్పించటానికి మొత్తం కార్యక్రమమంతా, గ్రామంలో గ్రామీణ జనాన్ని అత్యున్నత స్థాయికి కొనిపోయి ప్రజలలో నూతన విజ్ఞానాన్ని ఉన్నత జీవిత ప్రమాణాన్ని సాధించేందుకై ఆశలు చిగురింపజేయటానికి తీవ్రమైన కృషి ప్రారంభమైంది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

కాబట్టి సాముదాయక అభివృద్ధి కార్యక్రమం, బహుముఖము, బహుళార్థసాధకము అయినది అయినప్పటికి ఈ పథకం గ్రామస్థుల జీవితంలో సాంఘిక, నైతిక సాంస్కృతిక, ఆర్థిక రంగాలకు వర్తిస్తుందని చెప్పారు అంతేకాదు ఆ నాడు ప్రణాళికా మంత్రిగా ఉన్నటువంటి బసవరాజుగారు ఏమి చెప్పారంటే— ఈ ఉద్యమము ప్రారంభించిన నాటినుంచి ఇన్ని రోడ్లు వేశాము అని గాని, ఇన్ని నూతులు త్రవ్వించాము అని గాని చెప్పకోవడము కోసం మాత్రం కాదని తమ గ్రామాభివృద్ధిని సాధించగలమనే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని, చొరవను, గ్రామ ఐక్యతను ప్రజలలో ఉద్దీపింపజేయడానికి కూడ ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించబడిందని ఆ నాడు ప్రకటించారు. చాలా బాగా ఉన్నది చాలా విప్లవాత్మకమైన ఉద్దేశ్యంతో ధీనిని ప్రారంభించారు అది కూడ గాంధీగారి జన్మదినోత్సవంనాడు ప్రారంభించారు. చాలా అభినందించవలసిన విషయం అని ఆచారగోపాలం దేశంలో ఉన్నటువంటి పత్రికలు అభివృద్ధికాముకులు అందరు కూడా సంతోషించారు. దానికి ఉత్సాహపడ్డారు కాని ఈ నాటికి ఈ 12 సంవత్సరాల కృషిని ఒకసారి మనం సమీక్ష చేసుకుంటే యిందులో ప్రభుత్వం చేసినటువంటి ప్రకటనలు గొప్ప,

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

397

మంత్రుల అభిప్రాయాలు గాని, గవర్నమెంటు ఆశయాలు గాని ఆచరణలో ఎంతవరకు తేబడినాయి? ఇందులో వాళ్లు ప్రకటించింది ఏమిటి? గ్రామంలో ప్రజలను ఐక్యంగా యిది నా గ్రామం, ఈ కార్యకలాపాలన్నీ నా స్వంతం, నేనే పూనుకొని ఈ రోడ్డు నేనే వేసుకోవాలి, ఈ నూయి నేనే త్రవ్వకోవాలి. ఈ స్కూలు నేను కట్టుకోవాలి, ఈ అభివృద్ధి కార్యకలాపాలన్నీ నేనే చేయాలి. ఇది నా స్వంత బాధ్యత అని ప్రజలలో ఉత్సాహం దీపింపజేసి, గ్రామ ఐక్యతను పెంపుచేసి ప్రతి కార్యక్రమంలో కూడ అందరిని కార్యోత్సాహవరులను చేసి రంగంలోకి తీసుకువచ్చి తమంతట తాము ఉత్సాహపూరితంగా కార్యరంగంలో కదిలేటటువంటి స్పష్టమైన కార్యాచరణ తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు ఏమిటా అని ఆలోచిస్తే ఒక్కొక్కటి తీసుకుని ఎంతవరకు అవి అయినాయి అని చూస్తే ఇందులో కొన్ని లెక్కలు ఉన్నాయి. అవలు ఏమీ కార్యకలాపాలు సాగలేదా? చాల కార్యకలాపాలు సాగినాయి. ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టారు? దాదాపు ఇప్పటికి ఈ ప్రణాళిక శాఖకు ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు లెక్కవేసేటట్లయితే ఈ 5 సంవత్సరాల కాలానికే 312 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. గత 12 సంవత్సరాల కాలం లెక్క వేసినట్లయితే దాదాపు అరు వందలో, 500 కోట్ల చిల్లర రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. రు. 500 కోట్లు ఖర్చు పెట్టినదానికి జూనాడు జమా ఖర్చు లెక్కవేసి అవర్ణా యాసుకుంటే ఒక్కొక్కటి ఈ రకంగా ఉన్నాయి గ్రామసమితిలో ప్రధానంగా వ్యవసాయం యెంత అభి వృద్ధి అయినది అంటే- యెకరం 1 కి 490 పౌనుల నుంచి 640 పౌనుల బాకా వంటలు అదనంగా పండినవి అని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అంతేకాదు 9.04 లక్షల మణుగుల మేలురకం విత్తనాలు రై తాంగానికి పంచిపెట్టాము అని ప్రక టించింది. 9,900 మణుగుల Chemical మందులు, వైరును అభివృద్ధి చేయ దానికి, కీటకాలను తొలగించడానికి ఈ జబ్బులను నివారించడానికి ఉపయోగిం చాము అని చెప్పింది. ఈ సమితుల ద్వారా 108 oil engines రైతులకు supply చేశామని, 4,017 వంట బావులు క్రొత్తగా విరిస్తించామని, 2,987 పాత బావులు మరమ్మత్తు చేశామని, 248 వంపునెట్లు సరఫరా చేశామని అదనంగా 49 చెరువులు ఏర్పాటు చేశామని, 98 గొట్టం బావులు విరిస్తించామని, మొత్తం ఈ ఖర్చు సమితుల క్రింద 28,789 ఎకరాలు పొగులోకి వచ్చినవని అన్నాము. ఇంత పొగులోకి వచ్చి ఇంత అభివృద్ధి జరుగలేదు మనదేశంలో ఉన్నటువంటి ఉత్పత్తి సంగతి ఏమిటి? ఇంత ఖర్చుపెట్టిన తరువాత ఉత్పత్తి సంగతి ఏమిటి? వ్యవస్థాపక కాంట్రోలర్ ఆఫ్ మనం చూశాము ఉత్పత్తి సుపరీవైజ ప్రమా

దానికి అనుగుణంగా, దేశంలో ప్రజలు ఏ శాతం పెరుగుతున్నారో, ఉత్పత్తి రేటు ఆ శాతం పెరగటం లేదు అవి స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. కొంత ఉత్పత్తి పెరిగినమాట వాస్తవమే. అయితే దానికంటే జనాభా ఎక్కువ పెరుగుతున్నది అయితే మన ప్రణాళిక దేనికి? జనం ఏ శాతం అయితే పెరుగుతున్నారో దానికి అనుగుణంగా వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని, ప్రజా ఆరోగ్యాన్ని పెంచాలని, విద్య విజ్ఞానాలను అభివృద్ధి చేయాలని, వీటిని గమనంతో ఉంచుకొని మనం ఈ కార్యకలాపాలు రూపొందించుకుంటున్నాము కాని ఆచరణలో జరుగుతున్నది ఏమిటంటే జనాభా పెరిగిపోతున్నది జనాభా పెరుగుదలకు తగినట్లుగా వ్యవసాయాభివృద్ధి కావడం లేదు. పారిశుధ్యం అభివృద్ధి కావడం లేదు. ఏ రంగంలో చూసినప్పటికీ వెనకబడి ఉన్నాము కాని డబ్బు మాత్రం కోటానుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతూ ఉన్నాము. ఏమి అయిపోయింది ఈ డబ్బు అంతా? 12 సంవత్సరముల కాలంలో ఈ డబ్బు ఎక్కడికి పోయింది. ప్రణాళిక ఎందుకు జయప్రదం కావడం లేదు. ప్రజా సమస్యలు ఎందుకు పరిష్కారం కావడం లేదు. ప్రజల పెంపుదలకు అనుగుణంగా దేశంలో పరిస్థితులు ఎంతో ముందుకు రావడం లేదు అనే విషయాలు ఆలోచనలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ సమితి కార్యకలాపాలు, పరిషత్ కార్యకలాపాలు, పంచాయితీ వ్యవహారాలు సమగ్రంగా ఆలోచించడానికి, లోపాలను తొలగించడానికి, అభివృద్ధిని చూపెట్టడం కోసం ప్రత్యేకంగా కమిటీలను వేశారు ఇందుకు ప్రధానంగా బిల్డింగ్ థర్మో మెహతా కమిటీని వేశారు బిల్డింగ్ థర్మో మెహతా కమిటీ దేశం అంతా పర్యటించి వారు చెప్పినవి కొన్ని మచ్చుకు చెబుతాము. దేశంలో పంచాయితీ సమితులు, పంచాయితీలు వచ్చిన తరువాత ప్రజలను కాత్య రంగంలోకి తీసుకువస్తున్నారా? ప్రజలంతా కదులుతున్నారా లేదా అని ఆలోచించినప్పుడు వారు అనేక గ్రామాలు, అనేక పట్టణాలు, అనేక ప్రాంతాలు తిరిగి సైక్లింగ్ విషయం ఏమిటంటే శ్రమదానం అనేది బూటకమని, ఈ ఊర్లో ఒక బోర్డుగాని, బావిగాని, ఒక భవనమో కట్టాలి, అంటే ముందుగానే ప్రభుత్వం దానికి estimation వేసి, ప్రజల contribution, contribution ఇచ్చేవాళ్ళం అలా ఆ estimation లోనే వచ్చేటటువంటి చిన్న చిన్న estimates తయారుచేసి ఆ estimations ద్వారా ఆ కార్యకలాపాలన్నీ పూర్తి చేసి యిందులోనే ప్రజల contribution ఉన్నదని చెప్పే వద్దట, అలా జరుగుతున్నాయి తప్పితే తమంతట తాముగా, యిక్కడ చేతులున్నప్పుడు కనీసం కట్టించుకుంటున్నాము ఇక్కడ బావి తవ్వించుకుంటున్నప్పుడు

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants*

399

ఇందులో మన పాత్ర ఉన్నది. మనం పూనుకోవాలి అనే వద్దతులలో ఎక్కడా కదలడం లేదు. ఇది బూటకం అని ఆ నాడు ఒల్వంతరాయ్ మెహతా కమిటీ స్పష్టంగా చెప్పింది ప్రజల శ్రమదానం అనేది బూటకం ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బు లోనే అంతా కలిసివస్తుంది సమాజంలో 100 కి 52 మందిగా ఉన్న పేదవాళ్లు, భూమి పుట్ర లేనటువంటి, నిరంతరం రెక్కలమీదనే ఆధారపడిన వ్యవసాయ కూలీలు, పేద హరిజనులు ఉన్నారు. అటువంటివారికి ఈ కార్యక్రమంలో ఏమైన పాత్ర ఉన్నదా? ఇది ఏమైన వారికి ఉపయోగపడుతున్నదా అంటే ఏ మాత్రం ఉపయోగపడడం లేదు అని, వారు ఇందులో పాల్గొనడం లేదని, అసలు మన గ్రామంలో ఒక అభివృద్ధి కార్యక్రమం ఉన్నదని గాని, దీనికి వంచాయతీ రాజ్ శాఖ అంటూ ఉన్నదని గాని, ప్రజలందరినీ కార్యరంగంలోకి తీసుకువచ్చి శ్రమదానం ద్వారా గ్రామాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకొంటుందనే ఆలోచన ఆ గ్రామంలో ఉన్న ప్రజలకు ఎంతమందికి తెలుసు అంటే- వారు విచారించినవారిలో 100 కి 78 మందికి ఆ కార్యక్రమం విషయమే తమకు తెలియదని, మరికొంతమందిని విచారిస్తే- మా ఊళ్లో కార్యకలాపాలు ఏవో జరిగిన మాట నిజం. అయితే ఎవరో కొంతమంది వచ్చారు. ఈ ఊరుకువచ్చే village level worker, ఆయన వెంటి వచ్చే మావర్ వైజర్, ఆయన వెంటివచ్చే ఉవర్ వీర్ లేకపోతే ఊళ్లో ఉన్న వంచాయతీ ప్రెసిడెంట్ గారో వచ్చి- అయ్యో చెనుచి ఉద్యోగులు వస్తున్నారు వారు వచ్చినప్పుడు మన ఊళ్లో ఈ రోడ్డు వేసుకోవాలి ఈ కావి శ్రవ్యకోవాలి, లేకపోతే ఈ భవనం కట్టించుకోవాలి. అందుకోసం ప్రజలంతా కార్యరంగంలోకి రావాలి అని ఆకాసేపు ఘోషాలు తీయించడానికి, 'propaganda' కంటే కూడా కార్యరంగంలోకి తీసుకువచ్చారు. ఎవరో నలుగురు ఉద్యోగులు వచ్చారు. వారు వచ్చినప్పుడు మాత్రం కార్యకలాపాలు జరిగేనాయి అని చెప్పినటువంటివారిని చూశాము తప్పితే ప్రజలంతా ఈ కార్యక్రమంలో ఉత్సాహంగా పాల్గొనడం లేదు అని వారు చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే grants ఉన్నాయి! ఈ grants ఎంతమందికి వస్తున్నాయి? అందరికీ నేత్ర మంగ వస్తున్నాయా అంటే- ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఆ గ్రామములో ఉన్న పెద్దలైతూ అకు; శత్రుబాదులకు, ఆ ముకాపెద్దలకు అటువంటివాళ్లు ఈ grants రావడం తప్పితే ఆ గ్రామంలో ఉన్న ప్రజలకు అభివృద్ధి చేయడానికి గాని, అక్కడ కార్యకలాపాలు అభివృద్ధి చేయడానికి గాని ఇవి తోడ్పడుతున్నాయా అంటే తోడ్పడటం లేదు అనేది స్పష్టంగా తెలియజేశారు. యీ Community గ్రామీణులకు గురిచేసే పాటగా ఉన్నది ఏమిటంటే- ప్రభుత్వం ఇచ్చే ప్రోత్సా

హాన్ని తీసుకొని, ప్రజలు తమంతట తాముగా స్వశక్తితో, ఐక్యతతో, చొరవతో కార్యోత్సాహాన్ని చూపెట్టి ఈ కార్యకలాపాలు పూర్తిచేసుకోవాలి అనేది దీని ఉద్దేశ్యం కాని ఆచరణలో జరుగుతున్నది ఏమిటి? ప్రభుత్వంయొక్క ప్రోత్సాహంతో ప్రజలు కార్యక్రమం చేయడం కాకుండా, ప్రజలు ఎక్కడైనా బలవంతం వల్లనో లేకపోతే ఉద్దేశ్యసూర్యకంగా కదిలినటువంటి కార్యకలాపాలను— అవకాశంగా తీసుకొని ప్రజలను ఉపయోగించుకొని ప్రభుత్వం తన కార్యక్రమం చేసుకోవడం తప్పితే ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహం లిచ్చి ప్రజలను ఈ కార్యక్రమాలలోకి పంపించగలగడం అనేది, వారికి తోడ్పాటు 'ఇవ్వగలగడం అనేది ఈ కార్యక్రమంలో కనబడడం లేదు అని వారు చెప్పారు అంతేకాదు, బల్లంతరాయ్ మెహతా కమిటీ వారే గాకుండా విదేశాల నుండి మన ప్రభుత్వం టెయిలర్ అనే ఒక నిపుణుని ఆహ్వానించారు. ఆయన ఏమి చెప్పారంటే— ఇక్కడ ఈ ప్రజలందరినీ కలుసుకున్నాను. యీ ప్రజలలో, యీ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనాలనే ఉత్సాహం గాని, దీనివలన ఫలప్రదమవుతుందనే నమ్మకం గాని, యీ పనులు చేయడం వల్ల మనం అభివృద్ధి చెందుతాము అనే ఉద్దేశం గాని కనబడడం లేదు. కాకపోయినా, యీ కార్యకలాపాలు అంత ఉపయోగకరంగా లేవని కూడా ఆయన అభిప్రాయం ఇచ్చాడు వీటన్నింటినీ గమనించి, మన కార్యకలాపాలు ఎలా వున్నాయో ఒక్కసారి సమీక్షించండి. మొదట వ్యవసాయ శాఖ చూశాము. వ్యవసాయం తరువాత ప్రధానమైనది పశుగణం. మన దేశంలో పశుగణాభివృద్ధికి ఏమీ చేయలేదా అంటే, చేశారు 9,700 మేలు రకం పశువులను, దాదాపు 73 వేల కోళ్లు మొదలైన వాటికి, 31 లక్షల చిరు చేపల్ని supply చేసినది. 272 పశువైద్య డిస్పెన్సరీస్ పెట్టినది. 353 చిన్న డిస్పెన్సరీస్ పనిచేసినవి. దాదాపు 14 లక్షల పశువులు చికిత్స పొందాయి. 41 లక్షల పశువులకు టీకాలు వేయబడ్డాయి. 6 సంచార వైద్యశాలలు వున్నవి. ఇవన్నీ పెట్టారు. అయితే వీటివలన పశుసంపద ఏమైనా పెరిగినదా? వీటికి పుష్టికరమైన ఆహారం లభించిందా? రోగంవస్తే ఆ ప్రమాదం నుండి రక్షించడానికి డిస్పెన్సరీస్ ఏర్పాటు చేశాము అంటారు దీనినిచూస్తే 'అహా, మనపశుగణం పెరిగింది; మనకు ఇంక పొడికి ఇబ్బందిలేదు పాలు సమృద్ధిగా వున్నవి; మాంసానికి ఇబ్బందిలేదు' అనుకుంటాము కాని, మనదేశంలో మాంసం ఎంత ఉన్నదంటే? మనకు ఈనాడు కావలసినదానికంటే 125 వేల మెట్రిక్ టన్నుల మాంసం మనకు తక్కువగా వున్నది. ఇది అభివృద్ధి క్రిందకు వస్తుందా? టీకాలు వేస్తున్నారు, లక్షల కొలది డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారు. కాని, మాంసం చాలిషంత ఉన్నదా అంటే లేదు. పొడి పెరిగినదా అంటే పొడి పెరగలేదు. పాల విషయం

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

401

చూస్తే, యింకా 19 లక్షల లీటర్ల పాలు ఒకా చూడటానికి పున్నది ఏమి అవుతున్నది ఈ చేసినదంతా?

ఇంక ప్రజారోగ్యం పున్నది ఈ పంచాయతీ సమితులు ఏ, 114 ముచినీటి బావులు నిర్మించాయి 81,588 బావులలో మందు వేయడం జరిగింది 68 చేతి పంపులు ఏర్పాటు అయినవి. రాష్ట్రంలో 188 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఉన్నవి ఇవిగాక, అనేక డిస్పెన్సరీస్ కూడా ఏర్పాటు అయినవి ఈ డిస్పెన్సరీస్ లో మొత్తం 84 కి లక్షల మంది చికిత్స పొందారు మలేరియాను నిర్మూలించడానికి ఒక ప్రధానమైన యూనిట్ ను ఏర్పాటు చేశారు స్క్వాల్ పార్స్ యిరాడి కేషన్ కు ఏర్పాటు చేశారు, కలరా చికిత్సచేడానికీ క్లినిక్ చేస్తున్నాం అంటారు ఇంత చేశాము అంటున్నారు. కాని, రోజూ ఈ క్లినిక్ పై చిక్షలు, సమాధానాలు వింటున్నాం, కలరా చికిత్స, మలేరియా చికిత్స పుట్టికరమైన ఆహారం తయారవుతున్నదా, అదేమీ లేదని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది ఈ నాటికి, ఇంకా 120 లక్షల మంది జనాభాకు టీకాలు వేయడం పూర్తి కాలేదని స్పష్టంగా కనబడుతున్నది ఎందుకు యీ మలేరియా యూనిట్స్ క్లినిక్ ఇంక ఎక్కడ పనిచేస్తున్నాయి? వీటి కార్యకలాపాలు ఏమిటి? పీటర్స్ నింటిని పరిశీలిస్తే ఇంకా 1 కోటి 20 లక్షల జనాభాకు టీకాలు పూర్తి కాలేదని తెలుస్తుంది.

ఇంక, వయోజన విద్యా కేంద్రాలు పున్నవి. ఇవి చాలా ప్రధానమైనవి. కాని ఆచరణలో మాత్రం చాలా ఫార్స్. మనదేశం చాలా వెనకబడి పున్న దేశం ఇక్కడ చదువుకున్నవారు చాలా తక్కువమంది పున్నారు. వయసు వచ్చినవారు, చదువురానివారు చాలామంది పున్నారు. దేశాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి, ప్రజలకు విజ్ఞానాన్నివ్వడానికి, అక్షరాస్యత సంఖ్య పెంచడానికి యీ కేంద్రాలను పెడుతున్నారు. వయోజన విద్యా ప్రచారం 30, 40 సంవత్సరాల నుండి, దాదాపు స్వాతంత్ర్యోద్యమంతో బాటుగా జరుగుతూ వచ్చింది. బలపడింది. కాని మన ప్రభుత్వం ఒక చిట్కాను కనిపెట్టింది సర్వ, సంపూర్ణ విద్య, విజ్ఞానం ఇవ్వడానికి మూడు నెలలు మాత్రం యీ కేంద్రాలను తెరుస్తున్నారు. 1965-66 కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు ఇందులో చదివినవారు 38,180 మంది. ఎన్నెళ్ళు? మూడు నెలలు. మూడు నెలలు చదివితే ఎంత విద్య వస్తుంది? దీనికి 'వీ కేజురీదార్' వుంటుంది? ఫారీకి వచ్చినా ఉపయోగం ఏమిటి? మూడు నెలల ప్రోటో ఫోటోలు పెడతారు. ఆ పంతుళ్ళు కాస్తోడబ్బు యిస్తారు వచ్చినవారికి.

వలకలు ఇస్తారు. వాళ్లు మూడు నెలలు కూర్చుంటారు లేచిపోతారు. యీ లెక్కలు చేసికి? ఇతర రాష్ట్రాల నుండి గాని, ఇతర దేశాల నుండి గాని వచ్చిన వారు ఈ లెక్కలు చూస్తే - 'అబ్బో ఆంధ్రదేశం ఎంత సర్వాంగసుందరంగావుంది! ఎంత అభివృద్ధి అయింది! ఆహా, భారతదేశంలో ఆంధ్రదేశం ప్రధానమైన స్థానాన్ని అలంకరిస్తున్నది' అనుకోవడానికి ఉపయోగిస్తుంది తప్ప, ఇంకేమీ కాదు ఈ అంకె లపై ఆధారపడితే అది అత్యవసరమే అవుతుంది. ఈ అంకెలకు, గ్రామ సీమలలో చాస్తవ వరిస్థితులకు పోలిక ఏ మాత్రం లేదు

ఇకపోతే, మహిళా సంఘాలు అన్నారు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తున్న గ్రామ సేవికలు, ముఖ్యసేవికలు వీరు గ్రామసీమలకు వెళ్లి మహిళా సంఘాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారన్నారు. ఈ మహిళా సంఘాల కార్యకలాపాలు ఏమిటి? పొయ్యిలేని పొయ్యిలనో, ఎక్కడయినా ఒకటో, అరో పాటలు పాడడానికో, చదువుకోడానికో తప్ప అంతకంటే ఎక్కువగా యీ మహిళా సంఘాలు పువ యోగపడడం లేదు. దేశాభ్యుదయానికి, నిర్మాణ కార్యకలాపాలలో మహిళలు పాల్గొనడానికి గాను యీ మహిళా సంఘాలు ఏమైనా చేస్తున్నాయా? అంటే అదేమీలేదు. లెక్కలలో చూస్తే మాత్రం 17,800 మహిళా సంఘాలు వని కేస్తున్నట్లుగా కనపడుతున్నది.

అలాగే యువజన సంఘాలు వున్నవి. జాతీయోద్యమంలో గాని, ఇతర రారితాత్మకమైన ఉద్యమాలలో గాని, ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఉద్యమంలో గాని, ఏ ఉద్యమంలో నైవాగాని యీ దేశం అభ్యుదయ మార్గంలో పయనించడానికి ర్మవశాధరలుగా నిలిచి ఆత్మార్పణ గావించిన సంఘాలు, యువజన సంఘాలు దేశంలోని ఇన్ని ఉద్యమాలలోను ప్రధాన పాత్ర వహించినవి ఇవి. ఈ వాడు యూత్ క్లబ్స్ ఏర్పాటు చేశారు. 5,955 క్లబ్స్ వున్నవి. వీటిలో 1,11,781 మంది వత్తులు ఉన్నారు. వీరందరూ కదిలితే ఆంధ్రదేశాన్ని అటుమంచి ఇటు చిక్కిపోరి తరలించగల శక్తి సామర్థ్యాలు ఉన్నాయి. కాని, ఈ వాడు యీ యువజన సంఘాల కార్యకలాపాలు నిర్విర్యమైపోతున్నవి. ఏ రకంగాను పనికి రాకుండాపోతున్నాయి. అవలు వీరియొక్క కార్యకలాపాలు ఏమిటి? ఏ ఆభి వృద్ధికరమైన కార్యక్రమానికి ఆచరణలో వారు పాల్గొంటున్నట్లు కనబడడం లేదు. కాకపోతే, అటలు అడడానికి బంతులు తేవడమో, లేకపోతే నాటకం, కుక్కానికి పిదాలు తేవడమో యిలాంటివి తప్ప యింకేమీ కనిపించడం లేదు.

యువజనోద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి కావలసిన కార్యక్రమా లు ఏవైనా ఉన్నాయో వీరి కనబడవు. వీరి క్లబ్స్ కి నిర్విర్యం అయిపోతోంది, తప్ప

అంతకంటే ఏమీలేదు ఈ అంకెలు ఎవరు ప్రకటించారు? గ్రామసీమలలో వున్న ముఖ్య గ్రామ సేవకులు, గ్రామ సేవికలు - వీరంతా గ్రామాలు తిరిగి లెక్కలు సేకరించి పంపిస్తున్నారు ఇవి యదార్థమైనవేనా? బల్వంతరాయ్ మెహతా కమిటీ వెళ్ళినప్పుడు దాదాపు 25 మంది బి. డి. ఓ. లను కలుసుకొని ఈ లెక్కలు కలెక్టేసా, మీరు తనిఖీ చేశారా, ఇవి స్పష్టంగా నిక్కచ్చిగా వున్నాయని మీకు నమ్మకం ఏర్పడిందా అంటే వారిలో 13 మంది తనిఖీ చేయలేదని చెప్పారు. మిగతా పదిమంది పది పర్సంటు మాత్రం తనిఖీ చేశామని చెప్పారు. ఏమాత్రం తనిఖీలేని ఇటువంటి లెక్కలమీద ఆధారపడి గ్రామసీమలలో ఎంతో అభివృద్ధి అవుతోందని చెబుతున్నారు. పంచాయతీ ఎన్నికలు, సమితి ఎన్నికలు జరగటంలో — మంత్రిగారు తమ నోటులో ఎంతో సంతృప్తి, విశ్వాసం ప్రకటించారు. వాటి ఎన్నికలు ఆదర్శవంతంగా జరిగాయని, ప్రజలు నిర్మాణాత్మకంగా పనిచేశారని అంటున్నారు. ఒకటి నిజమే, ప్రజలు మాత్రం నిర్మాణాత్మకంగానే పని చేశారు. చారినీ తప్పకుండా అభినందించవలసిందే కాని ప్రభుత్వం వారవలంబించిన వద్ద తులుచూస్తే — ప్రధానంగా పొన్నూరు పంచాయతీ సమితి వుంది సంతానం కమిటీ ఆంధ్రదేశం పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తు సమావేశం జరిగితే అప్పుడు పంచాయతీ ఎన్నికలు, సమితుల ఎన్నికలు, పరిషత్తు ఎన్నికలు ఏ విధంగా జరిగాయి, వాటిమీద మీ ఆభిప్రాయం ఏమిటి అని అడిగితే పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటుగారు సమితి ఎన్నికలకు రెండు పార్టీలై ఇచ్చి నారని, ఆ కాలంలో తాను ప్రెసిడెంటు కావడానికే తన బలగం సమీకరించు కోడానికి 31-4 నెలలు పంచాయతీ సమితిలో ఉన్న మెజారిటీ సభ్యులను దాచి పెట్టడానికి అచ్చంగా కారు పెట్రోలు క్రింద 30 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యిందని సంతానం కమిటీ ముందు ప్రెసిడెంటుగారు వాగ్దానం చేశారు. ప్రతి పంచాయతీకీ ఎన్నికలు ఎట్లా జరిగాయో విచారణ కమిటీ వేసిచూస్తే రాష్ట్రంలో యింపుమింపు ప్రతి పంచాయతీలోను కూడ యిట్లాగే వుంటాయని నా పూర్తి విశ్వాసం. పంచాయతీ ఎన్నికలు జరిగి, కొత్తగా పంచాయతీ అధ్యక్షులు వచ్చి సెప్పటికీ కూడ పాత పంచాయతీ అధ్యక్షుడు అధికారం, రికార్డు అప్పగించుకుంటా టలాంటివో మూర్ఖులతో అతనికి రికార్డు యిప్పించే వరిష్టితి కలగడం లేదు. కడప జిల్లాలో కాజం పేట తాలూకా పొందుమూరు పంచాయతీ బోర్డు వుందే. దానికి పూర్వపు ప్రెసిడెంటు కి సర్పంచికైతే, అయిన ఎలక్షనులో 31-5-64 వ తేదీన బోటి చేసిన వ్యక్తిని చంపాడని ఆయనమీద ఆరోపణ వచ్చింది. ఆయన జైల్లో ఉండే అయిపోయాడు. తరువాత ఆ నియోజకవర్గానికి ఎన్నిక జరిగి

మునెయ్య అనేవారు అధ్యక్షులుగా వచ్చారు ఆనాటి నుంచి యీ నాటిదాకా కూడ కొత్త ప్రెసిడెంటుగానికి రికార్డు అప్పగించలేదు ప్రభుత్వం కదలదు. పంచాయతీ ఆఫీసరు కదలడు, రికార్డు ఎవ్వరూ అప్పగించరు ఇప్పుడైనా అప్పగించే ఏర్పాటు చేస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను అభివృద్ధి గురించి- ప్రెయినింగ్ సెంటర్స్ వున్నాయి సమితులలో ఎరువులు, లోన్స్ వున్నాయి గ్రామాలలో ఎంతమందికి ఎరువులు, లోన్స్ యిస్తున్నారంటే- గ్రామాలలో పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుగారికి అనుకూలంగా వుండే ముర్రా,- ఊరిలో కూడ అధికారంలో వుండే ముర్రాకు, అధికారంలో లేని ముర్రాకు తగాదాలు- చాల తీవ్రమైన సంఘటనలు లేకపోలేదు పంచాయతీ సమితి రావలసిన ఎరువులు సహకార సంఘాలలో యిస్తున్న ఎరువులు- సహకార సంఘం ప్రెసిడెంటు అక్కడే అమ్మేసి తమ పూరికి వచ్చి సహకార సంఘంలో వున్న సభ్యులచేత ఎరువులు తమకు యిచ్చినట్లుగానే సంతకాలు చేయించుకొని- బ్లాక్ మార్కెట్టులో అమ్ముతున్న కేసులు 90 వర్సంటు వున్నాయి వాటిని పరిదిద్దడానికి కృషి జరుగుతోందా? లోన్స్, గ్రాంటుస్ యిస్తున్నారు. బావులు త్రవ్వకోడానికి యిచ్చే లోన్సుగాని, గ్రాంటుగాని సామాన్య ప్రజలకు అందడంలేదు నూటికి 52 మంది పుర్సే పేద ప్రజలలో హరిజనులు వుంటే వారికి ఏ విధమైన లోనుకాని ఇంత వరకు రాలేదు మరం పోషలిజం కావాలంటున్నాము, సోషలిస్ట్ పాట్రన్ ఆఫ్ సోషలిటీ ఏర్పాటు చేయడానికి కృషి చేస్తున్నాము సహకారం పేరుతో- ఈ 52 మందిగా వున్న ప్రజలకు ఈ ప్రణాళికలో భాగం లేదా? ఇల్లు కట్టించుకోవా లంటెనో, బావి త్రవ్వించుకోవాలంటెనో- 50 వర్సంటు ఇవ్వగలిగినవారికే బావి, ఇవ్వగలిగినవారికే లోను- డబ్బు పుర్సేవారికే డబ్బు, సహాయం అన్నీ వుంటున్నాయి తప్ప డబ్బు లేనివారికి ఏమీలేదు ఇందులో కనబడింది. ప్రభుత్వ వీధానం- గ్రామసీమలలో తన అధికారం స్థిరపర్చుకోడానికి, ఉన్నత స్థాయిలో అస్సెంబ్లీ, పార్లమెంటులలోనే కాకుండా గ్రామస్థాయి దగ్గరనుంచి కూడ, అక్కడ వుండే పెత్తందారులను కూడగట్టుకొని లోన్స్, గ్రాంట్స్ ఇచ్చి సహాయంచేసే వారిని ఆకట్టి తమ స్థానాన్ని భద్రపరచుకోడానికి ఏర్పడిన కొత్తరకం యజ్ఞారాలు, జమీందారీలు, జాగీర్లు తప్ప నిజమైన ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ కాదు. ప్రజాస్వామ్యం అణుమాత్రం కూడలేదు పైనుంచి క్రిందివరకు తమ అనుయాయులను తమ చుట్టూ త్రిప్పుకోడానికి, పొద్దస్తమానం వందిమాగధులుగా వుంచడానికి, తమ వెనుకాల బంట్లుగా పనిచేయడానికి కావలసిన హంగుల్లు తప్ప కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ కార్యకలాపాలు ప్రభుత్వం మొట్టమొదట ఆశించి,

చెప్పినట్లుగా ప్రజలందరూ కదిలి చొరవతో, ఆత్మవిశ్వాసంతో, ఐకమత్యంతో ఈ కార్యక్రమం తమది అని పాల్గొని కృషిచేసే పద్ధతి యీషడ్వాత్రం కూడ లేదు అదిరాలేదు దానికోసం తీవ్రంగా కృషిచేయాలి కృషిచేయాలంటే ప్రభుత్వం ఇప్పుడవలంబిస్తున్న పద్ధతులు ఎందుకూ కొరగాని పద్ధతులు సంతానం కమిటీ వచ్చినప్పుడు ఆయనముందు స్పష్టంగా చెప్పారు వారుకూడ అంగీకరించి నట్లే మాకు కనబడింది ఎన్నికల పద్ధతులలో గ్రామంలో 800 మంది ఓటర్లు వుంటే ఆందులో 7 మంది రావలసివుంటే ఒక్కొక్క నియోజకవర్గానికి దాదాపు 80-90 ఓట్స్ వుంటే అందులో 45 ఓట్లు సంపాదించుకొని వచ్చినాయన ఆ గ్రామానికి ప్రెసిడెంటు కావడమే కాదు, ఆ బ్లాక్ కమిటీకి మొదలు కావడమే కాదు, ఆయనకు రోజులు బాగుంటే దానికి ప్రెసిడెంటు కావడమే కాదు, ఆయన నెత్తిన దళం వేసుకుంటే పరిషత్ ప్రెసిడెంటు కావడానికి కూడ అవకాశం వుంది. ఈ విధమైన పరోక్షమైన పద్ధతులు కల్పించి ప్రజాస్వామ్యాన్ని అడుగంటజేసి తమకు అనుకూలమైనవారు, కావలసినవారు కీలకస్థానాలలో ఉండేట్లుచేసి, తమ అధికారాన్ని భద్రపరచుకోడం తప్ప ఇది నిజమైన ప్రజాస్వామ్యం కాదు అసలు ప్రజాస్వామ్యం తేవడానికి గట్టి కృషిచేయాలి. ఇప్పుడున్న యీ ట్రీటయర్ సిస్టం రద్దుచేయాలని నా ఉద్దేశం

శ్రీ జి. గంగారెడ్డి (మహారాష్ట్ర) అధ్యక్షా, ఈ పంచాయతీ రాజ్యం డిమాండు బలపరుస్తూ నా నిద్రుక్త ధర్మం నెరవేర్చడానికి నా నియోజకవర్గంలో యీ శాఖకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు ఎట్లా కుంటువడినాయో, ఎట్లా త్వరగా నడుస్తున్నాయో చెప్పడం ప్రజాతంత్రం యొక్క రూఢి అని చేనుకొన్ని సలహాలు చెప్పదలచుకున్నాను పంచాయతీ రాజ్యం చాలనుంచిది. ఒక సామెత వుంది 'చేను చేసి చెడలేదు, చెడ్డచేసి బ్రతకలేదు' అని. చేను కొనుక్కున్నంత మాత్రానే పంటరామ అందులో కుందురు, గడ్డి, కనర వంటివి తీసేయవలసి వుంటుంది. పంచాయతీ రాజ్యం అన్నంతమాత్రాన ప్రజలందరికీ సమానమైన ప్రజాతంత్రం కాని, ఆర్థిక స్తోమత కాని కలగడానికి అవకాశం ఉండదు. చేనుచేసి భేత్తి కర్మే సాతీ రహనా అర్జుట్లుగా - డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినవారు వెసువెంటనే ఫలారసని ఆయనదా లేదా అని చూచి, తగుచర్య తీసుకోకపోతే బాగుపడదు అన్ని బ్లాకులలో పంచాయతీ సమితులు వున్నాయి. అన్ని సమితులలోను ఒకే కార్యక్రమం చేయడానికి అవకాశం వుండదు. విస్తరణాధికారులు అన్ని సమితులకు సమానంగా పంపకం చేసినట్లు వున్నారు. కొన్ని

సమితులలో ఇండస్ట్రియల్ సంబంధం వుండదు. అయినా ఇండస్ట్రియల్ విస్తరణాధికారి అక్కడ వుండడం జరుగుతోంది. దీనికి కారణం ఏమిటి? అన్నీ సమితులలో ఓకే కార్యక్రమాలు వుంటాయని భావించి వీరిని వేస్తున్నారు. బ్లాక్ డెవలప్ మెంటు ఆఫీసర్లు వున్నారు నూటికి 80 వర్సంటు వ్యవసాయం ఉందని ప్రవచనమంతా ఒప్పుకుంటుంది

నా అనుభవంలో చూస్తే బి.డి.వో.గో. వుండే ఆయనకు వ్యవసాయ పరిస్థితి ఏమిటో తెలియదు. ఆయన ఏమి చేయగలుగుతాడని చూస్తే అన్నీ కార్యక్రమాలు ఈగోతాలమీదనే ఉంటున్నాయి ఈ కాగితాల నావలు ఎప్పుడు మునుగు తోయ్యో ఏమో నాకు అర్థం కావడంలేదు. బి.డి.వో.లకు, ప్రెసిడెంట్లకు ప్రభుత్వం నోంచి జి.వో.ల వస్తాయి ఏదేం tour చేసినా అడ్వాన్సు ప్రోగ్రాములు ఇవ్వాలని కోరింది. ఆయన ఎక్కడ వున్నాడో, ఎక్కడకు పోవాలో స్థితిగతి తెలియడం కోర్కెలమీద జరుగుతున్నాయి అక్కడ ఉండే ప్రతి శాసన సభ్యునితోనూ కానీ కృషి సక్రమంగా నడుస్తుంటుంది. బి.డి.వో. మాహానీకి 20 కోట్ల రూపాయలతో, వ్యవసాయ రంగంలో నిపుణులు పంచాయతీ సమితులతో ఉన్నట్లు. వాటి కార్యక్రమాలు చూస్తే మార్చి నుంచి జూలై వరకు ఏమీ పనిచేయడం లేదు, వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి ఎంత ఎరువు ఏ సర్వే నెలబరుకు కావాలనేది సర్పంచ్ కాని, పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటు కాని తబ్ డిక్ చేస్తే చెబితే గోవాము ముందు ఎరువు ఇవ్వాలనే వద్దతే కాని వారికి ఒక కార్యక్రమము లేదు వ్యవసాయ విస్తరణాధికారికి ఏ సర్వే నెలబరుతో ఏ రసాయనం తక్కువగా ఉన్నదో, అక్కడ ఎటువంటి విత్తనం వేయాలో, దీనికి ఎటువంటి target లేదు. స్పాంకేటిక నిపుణులున్నారు ఇంత ఎరువు పాడితే ఇంత పంట వస్తుందని చెప్పారు. ఆ పంట వచ్చిందా లేదా అనేది కొలతబట్టి చూస్తే తత్వం కాదు, తెలుస్తుంది. వ్యవసాయ రంగానికి పనికివచ్చే కార్యక్రమాలేవీ వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి వల్ల జరగడం లేదు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలు వారికి తెలియనే తెలియవు. సమితుల్లోని ఏదేం సర్వే నెలబర్లు పరిశోధించారు, వాటిలో ఏదేం రసాయన తత్వం తక్కువ వున్నది, ఏమీ వాడాలనేది ఏమీ చూడడం లేదు. V. L. T. కాంపులు జరిగినప్పుడు వ్యవసాయ భూములను పరిశోధించి ఏ తత్వం తక్కువగా వున్నది, దానికి ఏ విత్తనాలు వేయాలి అనే ప్రచారం లేదు ఎక్కడకు పోయినా V. L. T. కాంపులు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ సరి ఫిక్స్ పొందినవారు తలపాగాలు చుట్టుకుంటున్నారు తప్ప ఏమీ చేయడం లేదు. పరిశోధనాత్మకం ఏర్పాటు చేసినామే కానీ కృషి అంతగానే ఏర్పడలేదు.

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

407

కాదు. ఇప్పుడే ప్రజాతంత్రం ఆరంభించుచున్నాము వెనువెంటనే రాదు. ఒక సామెత ఉన్నది- పసరపు పందైన పశులకావరి తప్ప; ప్రజలు దుర్జన్మలైన ప్రభువు తప్ప. డిపార్టుమెంటులో పదై నా తప్ప జరిగినప్పుడు దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారిపై న బాధ్యత పడుతుందనేది ఒప్పుకోవలసిన విషయం బి.డి.వో. 20 దినాలు tour చేయాల్సన్నట్లే మంత్రిగా ఉన్నవారు కూడా వెలలో ఇరవై కోట్లు పర్యటన చేసే సమితులలోను- వెనుక రోజులలో దర్బారు ఆనేళ్లారు ఇ విధంగా కూర్చుని అన్నీ పరిశీలిస్తే ఇంతకంటే మెరుగుగా ఉంటుందని ఆశ. పంచాయతీ సమితులలో టీచర్లను బదిలీ చేయడం తప్ప ఏమీ చేయడం లేదు. మూడు సంవత్సరాల వరకు టీచరును ఒక జాగానుంచి బదిలీ చేయకూడదని ఒక జి.వో. ఇచ్చారు. మంత్రిగారు రిపోర్టు తెప్పించి చూస్తే సంవత్సరానికి వాలుగు సార్లుకూడా టీచర్లను బదిలీ చేస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈ విషయంతో గట్టి చర్య ఎందుకు తీసుకోవడం లేదో తెలియదు రెండు సమితులలో నాకున్న అనుభవం చూస్తే సంవత్సరానికి రెండు, మూడు వందల టీచర్ల బదిలీలు జరుగుతున్నాయి ఆ భారం వారిపై పడుతోంది చేసిన పనులు కూడా సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా లేదా అనేది చూడాలి నా నియోజకవర్గంలో submerged villages కు ఎలాంటి అప్పలు కాని, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కాని జరగకూడదని వారికి ఇవ్వవద్దని పంచాయతీ సర్ పంచ్ గారు చూపించారు. వారి గ్రామాలు మునిగిపప్పటికి ఎడ్లకొరకు గాని, ఇంజన్ కొరకు కాని అప్పలు ఇవ్వడం లేదు. ఎలాంటి అప్పలు ఇవ్వకపోయినప్పటికీ taxes చూత్రం సక్రమంగా వసూలు కావాలంటే వారికి చాలా బాధాకరంగా ఉంటుంది గ్రామ పంచాయతీ తెవెలులో వస్తులు పూర్తిగా వసూలు కావాలంటే పంచాయతీలలో పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి. దానిపై గట్టి చర్య తీసుకుని దానితోబాటు కార్మిక మూలన్నీ సంపూర్ణంగా నడవడానికి కంట్రోలు ఉండాలని పంచాయతీరాజ్ లో అప్పుడే ఉపయోగపడుతుందని లేకపోతే పేరుమాత్రం బంగారమ్మ. మెడలో మాత్రం గుండులేని రీతిగా ఆయిపోతుంది ఈ విషయంపై చర్య తీసుకుంటారని కోర్టునా నెల్లపు తీసుకుంటున్నాను

(శ్రీ బి.బా.వి.శెట్టి : జ్యోత్ మహాశయ, లేకమంటే ముట్టికాడకోట్, లేకమంటే ముట్టికాడకోట్ అని తెలుసు చెప్పారు. ఆ ప్రకారంగా ప్రజలకు సంబంధించి పరిపాలనను విశ్లేషించి రణ చేశారు. మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ డిమాండ్లు, వేసు బిల్లులన్నీ చూస్తున్నాను. ప్రజలందరూ కాగుపడాలి, సంఘం అభివృద్ధి కావాలి, సామాన్య జర్జీకంనా. మైతికంగా, సామాన్యంగా పురుషులు లేకా

అనే ఉద్దేశంతో ప్రణాళికలు ఏర్పాటు చేశారు. ఇది అంతా బాగానే ఉంది ఇవి ఏ మాత్రం వృద్ధిలోనికి వచ్చాయి, మన జీవిత ప్రమాణం ఏ మాత్రం పెరిగింది అనే విమర్శలు కూడా లేకపోలేదు వాస్తవంగా పంచాయతీ సంస్థల ద్వారా మనదేశం ఎంతో ముందుకు పోవడానికి పీలున్నదని నా దృఢనమ్మకం కేంద్ర ప్రభుత్వానికైనా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికైనా ఇతరత్రా అనేక పనులున్నాయి. దేశానికి కావలసిన పనులు అనేకం ఉన్నాయి ఈ రోజు అభివృద్ధి కావాలంటే, ఎంతమంది ఏ విధంగా విమర్శ చేసినప్పటికీ గ్రామస్థులకు కావలసిన రోడ్లు కాని మరొకటి కాని ఏది కావాలన్నా ముఖ్యమైన ఆధారం పంచాయతీ బోర్డు ఎవరైనా చెప్పగలరా? ఏ విధముగాను ముందుకు పోలేదని, చెప్పలేరని అనుకుంటున్నాను విద్యా విషయకంగా చూడండి. ఇంతకుముందు కడప జిల్లాలో 15 స్కూల్స్, పది స్కూల్స్ ఉండేవి ఈ రోజు మైస్కూల్స్ 49 అయినవి ఇదే విధముగా ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్, అన్ని విధాలుగా విద్య చాలవరకు పోవు యినది. అది కాదనడానికి పీలులేదు తరువాత ఆరోగ్యం అంటున్నారు ఏమీ చేయలేదని ఆందోళన చేసినప్పటికీ ఈ రోజు small-pox ఉంది. కలరా ఉంది. 30 సంవత్సరాల క్రిందట ఏ విధముగా ఎంతమంది బాధపడినాం, ఈరోజు నిరూపణగా చెప్పడానికి ఎంత నిర్మూలన అయినదో మనకు స్వానుభవముగా తెలిసే ఉంది. ఎక్కడనో రెండు మూడు పల్లెలలో కలరా ఉన్నదనిచెప్పి పది మంది చనిపోయినారని ఆందోళన చేసినప్పటికీ చాలవరకు నిర్మూలన చేసినాము అదే కాదు. మనం రోడ్ల విషయం ఎత్తుకున్నప్పటికీ యంతకుముందు 40-50 మైళ్లు తాలూకాలో ఉన్నటువంటి రోడ్డు ఈ రోజున నాలుగైదు వందల మైళ్ల వరకు ఉన్నాయని చెప్పడానికి వెనుకాడడం లేదు. అటువంటప్పుడు ఏ పరిస్థితులలో మామకున్నప్పటికీ మనం ఈ రోజు ముందడుగు వేస్తున్నాం అన్ని విధాలా అభివృద్ధి చెందినాం. అయితే యిప్పుడు మన సమాజం నైతికంగా బాగుపడాలి. దానికి మనం ఏమీ చేస్తున్నాం నైతికంగా ప్రజలలో ఐకమత్యం చేకూరడానికి అప్పుడే ప్రణాళిక సఫలం అవుతాయని చెప్పుకొనడానికి మన ప్రయత్నాలు ఏమిటనీ ఆలోచన చేయాలని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. ముఖ్యంగా గ్రామాలలో ఏ పని జరగాలన్నా ఐకమత్యం ఉండాలి. ఐకమత్యంగా ఉండడానికి మేము చేయవలసినట్లుంటే పని ఏమిటి? సోషల్ ఎడ్యుకేషన్ అని కొంతమంది ఉద్యోగస్థులను వేశారు. నేను మనవిచేసేది ప్రజలలో కడులు పోవడానికి బాగా పదువుకున్న ఒక ఉద్యోగిని జైలులో ఉన్న ఏ ఉద్యోగిని నా ఒకరిని తీసివేసి అతనికి బతుకులు కడులను బావడానికి experienced Police Officer ను అయివా సోలే Extension officer గా వేసుకోవడం లేక ఏ విధముగానైనా సరే పేర్ల

అంతా ఆలోచన చేసి ప్రజలలో, గ్రామాలలో కడులుపోయి ఐకమత్యం ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను ఎందుకంటే మా నియోజకవర్గంలో మూడు తాలూకాలున్నాయి వది సంవత్సరాలలో లెక్క చేస్తే 170 లక్షల రూపాయలు ఖర్చయినది ఈ కడులవల్ల ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ బడ్జెట్ 170 లక్షలు, మేము వది సంవత్సరాలలో 170 లక్షలు పెట్టి నామ గవర్నమెంటుకి ఎంతయినదో, యితరత్రా పైన ఉన్నవారికి ఎంతయినదో చెప్పలేను. ప్రజలకు అయిన లెక్క వది సంవత్సరాలలో కాబట్టి యితర డబ్బు వృధా అయినా చేసిన మేలు ఏమిటి? దొంగతనం జరిగితే ఎంత డబ్బు ఖర్చయినా, తీసుకున్న వస్తువును తేల్చాలని ప్రయత్నం చేస్తారు ప్రజలకు ఎంత డబ్బు ఖర్చయినా, ఎన్ని ఖాసీలు జరిగినప్పటికీ ఎన్ని గలాటాలు జరిగినా ఏమీ ప్రయత్నం చేస్తున్నామని కొంచెం ఆలోచన చేసి ప్రయత్నం చేయాలి అప్పుడే మనం నిర్మించినటువంటి పంచాయతీరాజ్యం ఎంతో సుస్థిరముగా, నడవడానికి వీలుంటుంది గాని లేకుంటే ఏ విధముగా నడవడానికి వీలుండదని మనవి చేసుకుంటున్నాను తరువాత ఈమధ్య మనం పంచాయతీని గురించి చాలవరకు చట్టాలు చేసినాము రోడ్లు వేయాలంటారు బడ్జెట్ లో గ్రాంటు కొన్ని కోట్లు శాంక్షను చేస్తున్నారు. అది జిల్లా పరిషత్తు నుంచి పంచాయతీ బోర్డుకి చేరేవరకు మరల సంవత్సరం వస్తుంది. ఇదిమాత్రం కొంచెం తొందరగా పోవడానికి చూడాలి. అదే విధముగా స్కాలర్ షిపున్నాయి. ఇప్పుడు Standing Committee పెట్టుకున్నాం అనుకుంటాను పోయిన సంవత్సరం శాంక్షన్ చేసిన స్కాలర్ షిప్స్ బాగానే ఉంది జిల్లా పరిషత్తుకి ఇచ్చారు. అక్కడ Standing Committee పాస్ చేయాలి అయితే ఎప్పుడో జూన్ లో స్కూలు ప్రారంభించిననాడు మొదలెడితే మార్చి వరకు శాంక్షను చేయడానికి వీలుకాకుండా వుంది. ఎందుకు ఆలస్యం ఆపుతుంది. అది తొందరగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను చిన్న నీటి వనరులు జిల్లా పరిషత్తు చేతుకోవచ్చునన్నారు. ఇంతకుముందు మనవి చేసుకున్నాను. 20 ఎకరాలుండేది జిల్లా పరిషత్తు క్రింద. వారు సూచించారు ఇప్పుడు యింకా ఎక్కువ చేయడానికి వీలుంది అన్నారు దానికి సంతోషం ప్రకటిస్తున్నాను. ఎందుకంటే 20 ఎకరాలంటే చాలా హాస్యస్పదంగా ఉంటుంది తావుల ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా పొందేవారు. 20 ఎకరాలు పొందినవానికి ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా పొందేవాడు అలా అనవసరం కనీసం 200 ఎకరాలైనా పొందాలి అయ్యే వారు గానీ P.W.D. వసులు గాని యివన్నీ జిల్లా పరిషత్తులకే యివ్వాలని వారు సూచించారు. ఇచ్చేదానికి ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను. రోడ్లు కూడా మనం మట్టిరోడ్లు వేసేదానికంటే 50 రోడ్లు మట్టివేసే

దానికంటే పది రోడ్లు పక్కా కంకరవేస్తే బాగుంటుంది. అందులో land acquire చేసి రోడ్లు వేయాలంటే నూరు మందిలో 90 మంది ఒప్పుకోకపోతే వేయకుండా నిలిపిన ఘటనలున్నాయి 90 మంది ఒప్పుకున్నప్పుడు 10 మంది ఒప్పుకోలేదని వెనక్కి పోకుండా acquire చేసి అయినా రోడ్లు పూర్తిచేయాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను సెలెక్షన్ కమిటీలున్నాయి ఇంతకుముందు మంత్రి గారితో చెప్పకున్నాము ఇతర జిల్లాలలో సెలెక్షన్ కమిటీలు ఇంతవరకు కూడా కాలేదనుకుంటాను. సెలెక్షన్ కమిటీలో M.L.As. కి స్థానం ఉంటే బాగుంటుందని మనవి చేసుకుంటున్నాను. రోడ్డు ట్రాఫిక్ బోర్డు ఉన్నాయి వాటిలో కూడా జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ఉన్నారు ఇంతవరకు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ఉన్నప్పుడు స్థానం ఉండేది ఇప్పుడు కూడా స్థానం ఉంటే రోడ్డు సంగతి, బస్సుల సంగతి తెలుసుకొనడానికి వీలుంటుంది Surcharge గురించి ఒక మాట చెబుతున్నాను. ప్రెసిడెంట్స్ వల్ల డబ్బు వసూలుకాకుండా ఉంటే Surcharge అధ్యక్షునిపైన వస్తాయని ఉత్తరువులు యివ్వడం చాల అన్యాయమని మనవి చేసుకుంటున్నాను. చాలా గ్రామాలు cent percent చేసినటువంటి గ్రామాలు చాలా ఉన్నాయని ఒప్పుకున్నారు బొత్తిగా చేయని గ్రామాలున్నాయి. సర్పంచ్ డబ్బు తీంటే ప్రాసిక్యూషన్ చేయండి, Surcharge చేయండి వీలులేని పరిస్థితులలో గ్రామాలలో వసూలు చేయలేకపోతే నాలుగైదు వేల రూపాయలు ప్రెసిడెంట్ పేర surcharge చేయడం చాలా అన్యాయమని మనవి చేసుకుంటున్నాను. మొత్తం రాష్ట్రంలో చాలా గ్రామాలు అట్లా ఉన్నాయి ఇంతకుముందు జరిగిన కాలంలో సర్పంచ్ పైన surcharge తీసివేయాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను. Group Assistants మ వేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇంతకుముందు సర్పంచ్ పైన surcharge తొలగించాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈ మధ్య బందెల దొడ్డిలలో పెట్టినవాటి విషయం U. Ms క్రింద ఉండేది. ఇప్పుడు ప్రెసిడెంట్స్ కిచ్చారు. ప్రెసిడెంటు ఏ దానిక్రింద ఇవ్వాలి, వారికి రసీదులు లేవు. ప్రెసిడెంట్ అవేవారు రోజూ ఆ గ్రామంలో ఉండరు అప్పుడు పశువులు బందెల దొడ్డిలో పెట్టిన వాటికి యివ్వడానికి రసీదులు లేవు. అందుచేత పంచాయతీ బోర్డు యొక్క paid man అక్కడ ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తూ పశువును పెట్టిన దొడ్డిలో రసీదులు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. పుస్తకాల గురించి సర్పంచ్ లు కంప్లైంట్ చేస్తున్నారు. రాజ్ కోలు నుంచి తెప్పించుకొనాలని చెప్పినారు. పుస్తకాలకు రసీదులు లేవు. కంప్లైంట్ చేస్తున్నారు. రెండు జిల్లాలకు పుస్తకాలకు రసీదులు లేవు. తెప్పించుకొనడానికి అక్కడనే ఏర్పాటు చేస్తే

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

411

జాగుంటుంది. ఏకగ్రీవంగా సర్పంచ్ ఎన్నికయిన పంచాయతీ బోర్డులకు డబ్బు బహుమతి యిస్తామని చెప్పారు పత్తెలలో ఏకంగా ఎన్నుకున్నాం యింకా డబ్బు రాలేదని చెబుతున్నారు మూడు వేల పంచాయతులని చెప్పినారు, చాటికి తొందరగా డబ్బు పంపాలని నేను మనని చేసుకుంటున్నాను

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి అధ్యక్షా, మనం ఈనాడు పంచాయత్ రాజ్ పద్ధతి మీద చర్చిస్తున్నాము పంచాయత్ రాజ్ ఉద్దేశ్యం విషయంలో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయము లేదు పంచాయత్ రాజ్ లో ఒకేదగ్గరనుంచి అధికారాన్ని గ్రామాలకు లెవలుకి పంపకం చేయాలనే ఉద్దేశ్యం సరియైనదే అది ఎంతవరకు అమలులో ఉందని ఆలోచించాలి. ఈనాడు పంచాయత్ రాజ్ సంస్థలైన పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు ద్వారా జరుగుతున్న పనులు సరిగా జరుగుతున్నవా అని ఆలోచించాలి ఎక్కువ బ్లాకులు ఉన్నవి నర్సాపేట జరిగి తగ్గించడం జరిగింది. 440 బ్లాకులు ఉన్నవి 321 బ్లాకులు చేసుకున్నాము.

అయితే యీనాడు మనకు వచ్చే డబ్బు మాత్రము సెంటరునుంచి వచ్చే డబ్బుగాని, స్టేటులో యిచ్చే డబ్బుగాని block level లో తగ్గలేదు. ముందు మనకు ఎంత వచ్చేదో ఇప్పుడు కూడా అదేవిధముగా వస్తోంది అయినపుడు వీరి blocks ని తగ్గించామో, పెద్ద blocks గా చేసుకొన్నామో backward blocks వున్నవి. స్టేటులో ఒకేసారి యీ blocks ని స్థాపించుకోలేదు మొదటి దశలో 208 బ్లాకులు, రెండవదశలో 175 బ్లాకులు, అటుతరువాత 84 బ్లాకులు వచ్చినవి. ఇవన్నీ ఒకేవిధముగా develop కాలేదు కొన్ని blocks లో కొంత ఖర్చుపెట్టుకొన్నాము అది ఆలోచించినపుడు వెనుకపడ్డ blocks ఏవయితే వున్నవో స్థాపించుకోవడం, అదే సంవత్సరంలో తిరిగి రద్దుచేయడం ఇతర బ్లాకులలో కల్పడం జరిగింది. ఆ పరిస్థితులు ఆలోచించినపుడు ఆ సమితికి డబ్బు ఏదయితే వుందో back-ward areas కి ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టే విధానము వుండాలి. ఇప్పుడు మన blocks లో అది జరగడము లేదు. ఆ డబ్బు ఎవరికి, అవకాశము వున్నదో, ఎవరు ముందు పంపకము చేసుకోగలుగుతారో. ఏ areas లో సరిగా development అయినదో అక్కడే ఎక్కువ ఖర్చు అవుతున్నట్లు నా అనుభవము. మూ భువనగిరి, తాలూకాలో 31 బ్లాకులు వుండేవి. ఇప్పుడు 21 blocks అయ్యింది. ఈ 21 blocks లో ఇంతవరకు develop అయిన ఏరియాస్ లోనే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడము, ఆ ప్రతిపత్తిలోనే back-ward areas లో ఖర్చుపెట్టడము జరుగుతోంది. ఆ విధముగా back-ward areas కి ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టే విధానము చూడాలి

ఇక మనకు 448 health centres వచ్చినవి అదికూడ ఏ blocks రద్దుచేసి ఇతర blocks లో కలిపామో ఆ health centres ను రద్దు చేసిన blocks లోనే స్థాపించే పద్ధతి వుండాలి అక్కడనే యీ health centre పెట్టాలనే రూలు వుండాలి అలా లేనట్లయితే ఒకే block లో రెండు హెల్త్ సెంటర్లు పెట్టే ప్రమాదము వుంది అది జరగకుండా చూడాలని నా ఉద్దేశ్యము.

ఇక అప్పులు వున్నవి మనము సబ్సిడీబావులు గ్రామాలలో ఇస్తున్నాము ఏవిధముగా జరుగుతోంది. ఎవరు అభివృద్ధి అవుతున్నారు ఆలోచించినపుడు మన ఉద్దేశ్యము ఏమంటే క్రిందివారు low level లో వున్నవారు పై లెవెల్ కి తీసుకొని రావాలని, వారిని ఆర్థికముగా బాగుపరచాలని మన ఉద్దేశ్యము కాని నెరవేరుతున్నదా? 1959 నుంచి యీ blocks స్థాపించినప్పటినుంచి చెబుతున్నాము దానిని మార్పుచేయడానికి ప్రయత్నము చేశామా అంటే లేదు సబ్సిడీ బావులు పెట్టాము తిరిగి డబ్బు తీసుకొనే సమస్య లేదు 750 రూ॥లు ఇచ్చి బావి త్రవ్వకొని కనీసము దానిక్రింద 9 ఎకరాలు తరి చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో పెట్టాము. అయితే రు. 750 లు సరిపోవడము లేదు. అతడు రు. 750 లు తీసుకొని బావి తోడడము లేదనే ఉద్దేశ్యముతో, తరువాత blocks చిన్నవి చేసిన తరువాత 2,000 రూ॥ల వరకు పెంచాము అయితే రు. 750 లు వున్నపుడే మామూలు జనానికి హరిజనులకు, back-ward classes కి 10 ఎకరాల లోపల భూమి వున్నవారికి ఈ సబ్సిడీ బావులు దొరికేది కాదు 2 వేలు, 1,500 వంపకము చేసుకొన్న తరువాత క్రింది జనానికి సబ్సిడీ దొరకడము లేదు 1,500 2 వేలు ఏదయితే డబ్బు ఇస్తున్నామో దానిలో 750 రూ॥లు బావితోడి, కొత్త భూమి వ్యవసాయములోకి తెచ్చినట్లయితే రు. 750 లు మాఫీ చేస్తాము కాని అది ఎవరికి దొరుకుతోంది. ఇంతవరకు దొరికేవారికి కాకుండా ఎక్కువ భూమి వున్నవారికి దొరికే అవకాశము వుంది తక్కువభూమి వుండి బావి లేనివారికి దొరికే అవకాశము లేదు అందువల్ల దీనిని పెంచినపుడు ఇన్ని ఎకరాలు భూమి వున్నవారికి యీ డబ్బు యివ్వాలని limit పెట్టినట్లయితే 50 ఎకరాలు వున్నవారు యీ డబ్బుకొరకు ప్రయత్నము చేయకుండా పోతారు మా blocks లో చూసినపుడు ఆ విధముగా జరగడం లేదు ఎవరికయితే బావివుండి, వ్యవసాయం వుండి తరి సేద్యము చేస్తున్నారో అతడే కుష్టి భూములలో యీ బావి త్రవ్వకొనే ఉద్దేశ్యముతో—ఎందుకంటే ఆ ~~భూమి~~ పెట్టాలి, సర్టిఫికేట్సు పొందాలి, సర్టిఫికేట్సు పొందేవారు ఎవరు అంటే ఎక్కువభూమి వున్నవారు

సర్టిఫికేటు పొందగలుగుతాడు వారికి అప్పదొరికే అవకాశము వుంది. కొన్ని జ్ఞాకులలో జరుగుతోంది సేత్వారీలో పేరు వున్నట్లయితే అతనికి అప్పగింపులని కొంతమంది B D Os objections పెడుతున్నారు సేత్వారీ అంటే నేను అనుకొంటాను 1917 ఫసలీలో తెలుంగాణాలో సర్వే జరిగింది తండ్రిదో, తాతదో పేరు వట్టేదారుగా వుంటుంది కాని వారు చనిపోయిన తరువాత వట్టేదారుఖానాలో కాని పహానీలో ఇతని పేరు వుంటుంది. కాని కొంతమంది పహానీలో వుంటే ఒప్పుకోము సేత్వారీలో వున్నట్లయితే అప్పగింపు అవకాశము వుంటుందని B D O. లు అంటున్నారు ఆలేరు బి డి ఓ ఆవిధముగా తగాదా పెట్టడము, సేత్వారీలో ఆ పేరు రావాలి అంటే ఆ పేరు వచ్చే వీలులేదు ఎందుకంటే తండ్రి చనిపోయిన తరువాత సేత్వారీలో పేరు వ్రాయాలి ఏ పత్రాలు, వట్టూరిలు ఆ విధముగా వ్రాయరు వ్రాయకపోవడమువల్ల పహానీ తీసుకొనివచ్చి చూపిస్తారు. అందువల్ల పహానీలో వుంటే ఒప్పుకోవాలని ఆర్డర్స్ issue చేయాలి

ఇక పంచాయతీరాజ్ జి ఓ. లున్నవి కాపీ మాకు యిచ్చారు 5, 6 వందల పేజీల జి ఓ వుంటుంది ఆ జి ఓ లో ఏమివుందో, issue చేసిన సెక్రటరీకి జ్ఞాపకము వుంటుందని చెప్పలేను. ఈ మధ్య ఒక జి ఓ వచ్చింది. మంత్రిగారికి మెమోరాండం ఇచ్చాము 1,500 రూ॥ల కంటే ఎక్కువ ఎవరికి అప్పు ఇస్తారో వారు encumbrance certificate తేవాలని ఫంది. అది ఎవరికి తెలియదు. 1,500 రూ॥లకు తక్కువ రు 500 లు ఇచ్చినా, రు 600 లు ఇచ్చినా encumbrance certificate కావాలని అంటున్నారు. రు 100 లు, 200 లు ఖర్చు పెడితేనే ఈ certificate వస్తుంది సామాన్యముగా దొరకదు దాని కొరకు 1,500 రూ॥ల లోపల loan వున్నవారికి encumbrance certificate వద్దు అని వుంది. కాని అది అమలు జరగడము లేదు మెదక్ జిల్లా సిద్దిపేట తాలూకా గురించి మంత్రిగారికి మెమోరాండము ఇస్తే అక్కడ మాత్రము అమలులో వుంది ఇతర తాలూకాలలో అమలులో లేదు మా దగ్గర తక్కువ అప్పులు ఇచ్చినా encumbrance certificate కావాలని అంటున్నారు.

ఈ అప్పులు మంజూరుచేసే విధానము యీనాకు మార్చి ఆఖరులో వున్నాము. మార్చి 11వ తేదీక మా block లో స్టాండింగు కమిటీ meeting పెట్టి అప్పులు మంజూరు చేశారు ఆ అప్పులకు సర్టిఫికేటు తేవాలి. తహసీలుకు పోయి సర్టిఫికేటు తేవాలి కోర్టుకు పోయి సర్టిఫికేటు తేవాలి. రిజిస్ట్రారుదగ్గర సర్టిఫికేటు తేవాలి. మార్చి అయిపోతోంది కాబట్టి రు. 100 లు ఖర్చు ఆదేశం

చోట రు 200, 300 లు ఖర్చుపెట్టవలసి వుంటుంది. రు. 700, 800, 1,000 లు ఇచ్చే రైతులు రు 300 లు ఖర్చుక్రింద పెట్టాలంటే అతనికి దొరికేది ఎంతో చూడండి. సమితిలో ఎంత ఖర్చు అవుతుందో చూడండి Direct, indirect గా కొన్ని ఖర్చులు అవుతాయి మార్చి చివరలో వాటిని sanction చేయడం వల్ల వారికి చాల అవస్థ కావడము. అది సరిగా దొరకకపోవడమువల్ల డబ్బు ఎక్కువగా ఖర్చుపెట్టుకోవడము జరుగుతోంది అందువల్ల ఈ అప్పులు ముందుగా sanction చేసేదానికి ప్రయత్నము చేయాలి

మాదగ్గర రోడ్లు వున్నవి. రోడ్లకు వివరీతముగా ఖర్చుపెడుతున్నాము. 22 వేల మైళ్ళకంటే ఎక్కువ కచ్చారోడ్లు వేసుకొన్నామని చెప్పారు. సమితి వల ద్వారా పరిషత్తుల ద్వారా రోడ్లు వేస్తున్నాము మట్టిరోడ్లు వేస్తున్నాము. 1959 నుంచి 65 వరకు వేసిన రోడ్లు 22 వేల మైళ్లు కావచ్చు. ఎన్ని రోడ్లు ఉపయోగముగా వున్నవి ఎన్ని రోడ్లమీద బండ్లుగాని, మనుష్యులుగాని పోవడానికి, cars గాని పోవడానికి వీలువుంది అనేది చూడాలి ఇవన్నీ మట్టిపోసే ఊరు కొన్నాము. ఆ మట్టి ఇప్పటివరకు కొట్టుకొని పోయినది. జిల్లా పరిషత్తు, సమితి రోడ్లు కాదు తెలంగాణా ఫండ్సునుంచి రోడ్లకు డబ్బు ఇస్తున్నాము. ఆ రోడ్లు అంతే మట్టి పోయడము, ఊరుకొనడము, కొత్తరోడ్లు తీసుకొనడము— రోడ్లు వేసుకొంటున్నాము అని లెఖులు చూపించుకొనడం సరియైనది కాదు. ఎన్నిరోడ్లు ఉపయోగపడుతున్నవి అనేది చూసుకోవాలి ఒక రోడ్డు వేస్తే ఆ రోడ్డు పూర్తి అయ్యేవరకు కొత్తరోడ్లు తీసుకోకూడదు అనేది వుంటేనే బాగుంటుంది ప్రతివారు ఒక గ్రామము నుంచి ఇంకొక గ్రామానికి పోవడానికి మట్టి రోడ్లు పోయడము, ఊరుకొనడం, అదేవిధముగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి వచ్చే ఫండ్సులో 20 పైసలు ఫండు అని, 30 పైసలు ఫండు అని వుంది. 20 పైసల ఫండు వదలితే వుండో half contribution roads కి ఇస్తారు అదే విధముగా 30 పైసలు 1/3, half contribution roads ఎవరూ తీసుకొనడము లేదు. Blocks లో పంపకము చేస్తారు జిల్లా పరిషత్తువారు. Blocks లోకి తప్పకుండా తరువాత వాడవు ఆ connection roads కి డబ్బు ఎవరూ ఉపయోగించడము లేదు. నామముందు మాట్లాడిన సభ్యులు చెప్పినట్లు contribution దొరకడము విషయము అందరికీ తెలుసు. ప్రతివానికి contribution అన్నప్పుడు వచ్చిన డబ్బులోనే రోడ్లు పూర్తి చేయాలని ప్రతివారు ప్రయత్నము చేయవలసింది. అది పూర్తి కాకపోతే అది Half contribution.

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

415

roads ఈ మధ్య సమితులలో ఏమి చేస్తున్నారు, అంటే internal roads అని ఇస్తున్నారు గ్రామాలలో మట్టి పోసుకొనడం ఒక్కొక్క ఊరికి 2 వేలు sanction చేయడము, ఇంకొక 2 వేలు collect చేయమని, శ్రమ దానము పెట్టాలని చెప్పడము—శ్రమదానం ఏమీ వుండదు ఆ 2,000 లో 1,500 లో ఇస్తే గ్రామాలలో మట్టిపోయడము, ఆ మట్టి వర్షాకాలము వస్తే వుండదు ఈ విధముగా డబ్బును మట్టిలో పోయడముకంటే ఇంకొక రకముగా ఖర్చుపెడితే ఉపయోగముగా వుంటుంది. 20 పైసలుది గాని, 30 పైసలుదిగాని 1/3rd గాని, 1/2 contribution ఒక దగ్గర కలిపే అవకాశము వుంటే ఆలోచించాలి ఈ విధముగా internal roads కి ఇస్తే ఉపయోగములేదు మనము లెక్కలు వ్రాసుకొనేదానికి ఉపయోగపడుతుంది కాని గ్రామాలకు ఉపయోగ పడటం లేదు మొన్న స్టాండింగు కమిటీలో కూర్చోని చూశాను Internal roads కి ఇచ్చారు. గ్రామాలలో రోడ్లు పోసుకోడానికి అది ఎందుకు ఉపయోగమో నాకు అర్థము కాలేదు ఈ విధముగా వుండకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

మహిళా సంక్షేమము. Blocks లో ముఖ్యసేవికులు, village level workers వున్నారు అయితే వారు చేస్తున్న పని ఏమిటి? ప్రతి స్టాండింగు కమిటీలోను వారి రిపోర్టు ఇస్తారు ఇన్ని పొగలేని పొయ్యిలు పెట్టాము. ఇంతమంది మహిళలను సమావేశ పరిచాము. ఇంతమందికి స్నానాలు చేయించాము. ఇంతమందికి వంట ఎట్లా చేయాలో చెప్పాము అని యీ రిపోర్టులు, ప్రతిసారి ఇతే రిపోర్టు—నెలకొకసారి స్టాండింగు కమిటీ సమావేశమవుతూ వుంటే యీ రిపోర్టు తప్ప ఇంకొకటి వుండదు. అయితే మనదగ్గర కార్యక్రమము లేదా? లేక ముఖ్యసేవికులకు కార్యక్రమము సూచించ లేదా? పోయిన బడ్జెటు నెషనులో ఈవిధముగా చెప్పినపుడు ఇప్పుడు ఆర్థిక మంత్రిగావున్న చేన్నారెడ్డిగారు మహిళా సభ్యురాండ్రను అందరిని సమావేశ పరిచారు ప్రతి block లో ఏమిపని చేయాలో ఎంతడబ్బు కావాలో plan తయారు చేయండి అని చెప్పారు. అది ఏమీ అయినదో తెలియదు నల్గొండ జిల్లాలో 2 మీటింగులు పెట్టి మేము ఒక ప్రోగ్రామ్ వంపాము. మహిళలను ఒకదగ్గర తీసుకోవాలన్నా మహిళాసంఘాలు organise చేయాలన్నా మహిళలను ఒకచోటపెట్టి వారికి income source ఏర్పాటుచేయాలన్నా మహిళలను ఏర్పాటు చేయాలి ఏ schemes అమలులో పెడితే కానుకలుపెడతే తీర్చుము. అది ఏమీలేదు. అయితే గ్రామాలలో మహిళా

సంఘాలు పెడుతున్నామా అంటే పెట్టడము లేదు. ఏదో ఉద్యోగాలు కల్పించాము కాబట్టి వారు ఏదో programme చూపించడం, మనముందు పెట్టడము తప్ప అంతకంటే ఎక్కువ చేయడము లేదు.

జిల్లా పరిషత్తులకు, సమితులకు ఎన్నికలు జరిపాము ఎన్నికలలో ఎప్పుడూ చెవుతూ వస్తూ వుంటాము ఈనాడు సమితులకు రెవెన్యూ కలెక్షన్ చేసే విధానము ఇవ్వాలి అది ప్రభుత్వముయొక్క ఆలోచనలో వుంది అని మినిష్టరుగారిచ్చిన note లో వుంది అయితే మహారాష్ట్రలో, గుజరాత్ లో ఇస్తే ఇవ్వవచ్చు. అక్కడ ఎన్నికల పద్ధతి ఏమిటి, ఇక్కడ ఎన్నికల పద్ధతి ఏమిటి అనేది ఆలోచించాలి గ్రామ లెవెల్ లో పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్ గాని, లేక సమితి ప్రెసిడెంట్ గాని, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ఎన్నిక గాని direct గా జరపడము లేదు. ఎన్ని గ్రామ పంచాయతీలు కనీసము వారి ఇంటి వన్నులు వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఏదో మనము బహుమతులు ఇస్తాము అని బహుమానాలు ఇస్తాము అని పోటీ పెట్టడమువల్ల ప్రయత్నము చేసే వసూలు చేస్తున్నారు. వసూలు చేసిన సర్వేయింగ్ లో ఎంతమంది మళ్ళీ ఎన్నికలలో గెలిచారని మనం ఆలోచించాలి ఎవరు ఖచ్చితంగా వసూలు చేశారో వారు ఎక్కువ సంఖ్యలో తిరిగి ఎన్నికలలో గెలువలేదు కనుక రెవెన్యూ కలెక్షన్ ఇచ్చేటప్పుడు ఎన్నికల పద్ధతి మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను అవిధంగా చేసినప్పుడే సరిగా జరుగుతుంది. అంతేకాని ఎన్నికల పద్ధతి ఇలాగే వుంచి రెవెన్యూ కలెక్షన్ కూడా ఇస్తే సరిగా జరగదు జిల్లా పరిషత్ యాక్టులో ఎవరెవరు వుండాలో తెల్పారు. అన్ని జిల్లా పరిషత్తులలో ఎం ఎల్ సి లకు స్థానం ఇచ్చారు పోయిన జిల్లా పరిషత్తులో నల్గొండ జిల్లాలో వున్న ఎం ఎల్ సి లు ఈనాడు వరంగల్లు జిల్లాలో మెంబర్స్ అయ్యారు ఎక్కడ ఆస్థికాని, టటుకాని, ఇల్లుకాని వుంటుందో అక్కడే మెంబర్ వుండాలి నల్గొండ జిల్లాలో ఈనాడు కమ్యూనిస్టులు వచ్చారని చెప్పవచ్చు మీకు ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ఎం ఎల్ సి లను జిల్లాలలో వేయటం న్యాయం కాదు ఎక్కడ ఆస్థికాని, ఇల్లుకాని వుంటుందో ఆ జిల్లాలోనే మెంబరుగా వేయాలి కాని వారు కోరినచోట వేస్తామని చెప్పటం పరైనది కాదు అలా మెజారిటీని మైనారిటీ చేసేవద్దతి మంచిది కాదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

(శ్రీ ఎ సంజీవరెడ్డి (ఆత్మకూరు) అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు వారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచు

కొన్నాను మొట్టమొదట నెల్లూరు పంచాయితీలన్నిటికి సంబంధించిన విషయాలను వారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకొన్నాను ఎల్ ఎఫ్ ఫారమ్స్, బుక్స్ పంచాయితీలకు సంబంధించినవి ఈస్టు గోదావరి జిల్లాలోని సరస్వతి ప్రెస్ వారికి ఇచ్చారు వారు ఇంతవరకు నష్టయి చేయలేదు నెల్లూరులో నెల్లూరు ప్రింటర్స్ — గవర్నమెంటు ఎప్రూవ్డ్ ప్రింటర్స్ వున్నా ఈస్టు గోదావరిలోని ప్రెస్ కు పొరబాటుగా ఇవ్వటం జరిగిందేమో దానిని సవరించి నెల్లూరు ప్రింటర్స్ కే ఇవ్వాలి. వారివద్ద వున్నకాలు వున్నాయి, వారు ఇస్తామంటున్నారు కనుక నెల్లూరు జిల్లాను వారికి ఎలాబ్ చేస్తే బాగుంటుంది

ఫుడ్ పాలసీకి సంబంధించి ఈస్టుగోదావరి జిల్లానుండి మాకు బియ్యం వస్తున్నాయి మా జిల్లా బియ్యం మెదక్ కు, చిత్తూరుకు పోతున్నాయి అలా కాక దగ్గరదగ్గరగా పంపితే బాగుంటుంది

జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులు మన రాష్ట్రంలో 5 సంవత్సరాలనుండి సమర్థవంతంగా జిల్లా పరిషత్తుల పరిపాలన సాగిస్తున్నారు కాని ప్లాండింగ్ కమిటీ చైర్ మన్ గా కలెక్టరును పెట్టారు అది అన్యాయమైన విషయం మొట్టమొదట అయితే వీరికి ప్రైవేట్ ఇన్వెస్టుమెంట్ పెట్టారేమో ననుకొన్నాము కాని అది ఒక సిస్టమ్ గా తయారైనది జిల్లా పరిషత్తులలో డ్యూయల్ షిఫ్ట్ వుంటున్నది కలెక్టరుకు జిల్లాలో అనేక కార్యక్రమాలు వుంటాయి కాబట్టి జిల్లా పరిషత్తు వ్యవహారాలను చూసేచూడనట్లు వుంటున్నారు ఆయన జిల్లా పౌడ్, అటు రెవెన్యూ కలెక్టర్, ఇటు లా అండ్ ఆర్డర్ చూసుకొంటూ ఇటు జిల్లా పరిషత్తు వ్యవహారాలు చూడటం కష్టం మన మంత్రిగారు గుజరాత్ వెళ్ళి చూసినప్పుడు అక్కడ ప్లాండింగ్ కమిటీకి చైర్ మన్ కలెక్టరు కాదేమో ఆ విషయాలన్నీ పరిశీలించాలి చెన్నారెడ్డిగారు యీ శాఖను నిర్వహించినప్పుడు రెవెన్యూ కలెక్టర్ ను పంచాయితీలకు ఇవ్వాలనే పట్టుదలతో వున్నారు అది అప్పుడు సాగలేదు ఈ మంత్రిగారైనా దానిని అమలుపరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుల ప్లాండింగ్ కమిటీకి చైర్ మన్ గా వుండాలని మేము మొమ్మరాడం ఇచ్చాము దానిని సవరించి మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము. జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షునిపై సెక్రటరీని సీ. ఐ. డి. గా, డే. కె. టు. జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు సెక్రటరీ తప్పకనే నేర్పుగా ప్రభుత్వానికి తెల్లాలని సెక్రటరీలకు తెల్లార్లు. మంత్రిగారు ప్రాదరాజాదు జిల్లా పరిషత్తుకు అధ్యక్షులుగా వుండి సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు ఇలా సెక్రటరీలను సీ. ఐ. డి. లుగా వేయటంవల్ల అధ్యక్షులు

ఎంత కించపడతారో మంత్రిగారు అర్థం చేసుకోగలరు కనుక ఇటువంటి ఆర్డర్ ను విత్ డ్రా చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను ఏ కరెస్పాన్డెన్స్ అయినా అధ్యక్షుని వరకు రాకుండా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, సెక్రటరీ, డెప్యూటీ సెక్రటరీలనుండి డై రెక్టుగా ప్రభుత్వానికి జరుగుతున్నది, ప్రతి రిపోర్టు వారినుండు ప్రభుత్వానికి పోతున్నాయి కాని జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షునికి ఏమీ తెలియకుండా వుంది అలా కాక ప్రతి కమ్యూనికేషన్ జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షునికి వెడితే అసలు ఏమీ జరుగు తున్నదో అతనికి తెలుస్తుంది కనుక అటువంటి అవకాశం కలుగచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను జిల్లాలోని డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుకు, వెటర్నరీ ఎసిస్టెంట్స్ కు జిల్లా పరిషత్తు లో సంబంధం వుంది తెల్లవారుఝామునుండి జిల్లా పరిషత్తుతో, సమితులతో పని వుంటుంది కనుక వీరిని డెప్యూటీ సెక్రటరీ రాంక్ లో జిల్లా పరిషత్తుల క్రింద పెట్టాలని మా కోర్కె పంచాయితీలలో పీపుల్స్ కంట్రీబ్యూషన్ రెహ్మాన్ చేయటానికి కలెక్టరుకు అధికారం ఇచ్చారు ఎవరికి ఎంత కస్టోషన్ ఇవ్వాలో జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షునికి బాగా తెలుస్తుంది. ఉదయం నుండి అన్ని పంచాయితీ సమితులకు తిరుగుతూవుంటాడు కనుక జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులకే అలా కస్టోషన్ ఇచ్చే అధికారం ఇవ్వాలని మా కోర్కె హరిజనులకు, గిరిజనులకు లాండ్ ఎక్వైర్ చేయాలంటే 7, 8 సంవత్సరాలు పసుతోంది. ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ జిల్లా పరిషత్తు నుండి సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు పంపితే వారు అట్లాగే పడేసి వుంచుతున్నారు. అందువల్ల సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటులో తహసిల్దారు రాంక్ లో వుండేవారికి ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ ఇచ్చే అధికారం ఇస్తే త్వరగా జరుగుతుంది అప్లికేషన్ నుండి కొందరు మాట్లాడుతూ చాలా సంవత్సరాలు ఆలస్యం అవుతున్నది కనుక జిల్లా పరిషత్తులకు ఇవ్వకూడదని చెప్పారు అది జిల్లా పరిషత్తు పొరపాటు కాదు. జిల్లా పరిషత్తు నుండి రెవెన్యూ బోర్డుకు రికమెండేషన్స్ త్వరగానే వెడుతున్నాయి కాని అక్కడ ఆలస్యం అవుతున్నాయి, కనుక ఎక్విజిషన్ చేసే అధికారం సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరుకు ఇవ్వాలి. ఏనాది, ఎరుకలకు ఇండ్లు కావాలంటే జిల్లా పరిషత్తుకు, సమితులకు సంబంధం లేక నేరుగా కలెక్టరుతో సంబంధం ఉంది. సమితులలో కొంత పక్షపాతం జరిగినా మొత్తంమీద అతనికి చెందుతుంది ఇప్పుడు ప్రజలకు చెందటం లేదని అనుమానంగా వుంది. అక్రమాలు చాలా జరుగుతున్నాయి, అందువల్ల రిక్లమేషన్ ఆఫీసు జిల్లా పరిషత్తు యాజమాన్యం క్రింద పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి కొత్తగా ఒక హైస్కూలు పెడితే ఒక స్టాఫ్ పాట్రన్ వుంది. స్టాఫ్ పాట్రన్ ప్రకారం స్కూలు ప్రారంభంలోనే వేసుకొంటే తొందరగా జరుగుతుంది. పాడ్ మాస్టరు, ఇతర టీచర్స్ వుంటారు స్టాఫ్ పాట్రన్ కు ఆర్ డి డి సి శాంక్షన్ కావాలంటే రి నెలలు పడుతుంది రి నెలల తరువాత కాని స్కూలు ప్రారంభించటానికి పీలులేదు. ఆర్ డి డి సి అనంత పురంలో వుంటాడు. ఆయన నుండి ఒక సంవత్సరం వరకు శాంక్షన్ రాదు. అక్కడి గుమాస్తా దయారాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడి తంటాలుపడితే తప్ప లేక పోతే రాదు, కనుక ఎక్కడ ఎంత స్టాఫ్ పాట్రన్ ఉన్నదో అలా నియమించిన ప్రకారం స్కూలు ప్రారంభించటానికి జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షునకు అధికారం ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను.

గౌరవనీయ మంత్రిగారు వారి బడ్జెట్ speech లో తెలంగాణాకు 87½ per cent మాత్రం grant ఇస్తున్నారు మిగతా 12½ per cent loan ఇస్తున్నామని చెప్పారు తెలంగాణా కంటే మా జిల్లాలో ఎన్నో పంచాయతీ సమితులలో ఆ పరిస్థితుల కంటే ఎంతో అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులు వున్నాయి. ఏప్రిల్ లో వారిని మా జిల్లా పర్యటనకు పిలవాలని అనుకుంటున్నాము వచ్చినపుడు అంతకంటే అధ్వాన్నంగా ఉంటాయని తెలుస్తుంది. ఏవో 2, 3 సమితులనుకుంటాము వచ్చగా వుండేవి. తక్కిన అన్ని సమితులు కూడా అదే పరిస్థితిలో ఉన్నాయి ఏదైనా ఇస్తే, ఇప్పుడు వచ్చిన water supply schemes అట్లనే ఉన్నాయి మొన్న వారు సూళ్ళూరు పేటకు కూడా వెళ్ళి చూశారనుకొంటాను ఆ సూళ్ళూరు పేటకు schemes ఇచ్చినప్పుడు 2, 3 లక్షల రూపాయలు contribution వాళ్ళను ఇవ్వమంటే, వాళ్ళు ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేరు ఎందుకంటే అది వెనుకబడిన ప్రాంతము. అందులో మద్రాసు వాళ్ళు అక్కడ electricity అందిస్తా బ్రహ్మాండంగా చేసుకుంటున్నారు. దాని ప్రక్కన మనది వెనుకబడి ఉంటే వాళ్ళు చూచిన నవ్వుతారు మనకు అవమాన పరిస్థితులు ఉన్నాయి అందువల్ల మా జిల్లాకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించాలి. Protected water supply విషయంలో మరి పొదిలి, దర్శి, కనిగిరి ప్రాంతాలలో, కొన్ని గ్రామాలలో అక్కడ మనుష్యులు, పశువులు వంగిపోయి చాలా బలహీన స్థితిలో ఉంటారు. ఒక సంవత్సరం గనుక ఆ స్థితి త్రాగితే అటువంటి పరిస్థితులలో మా జిల్లాకు water విషయంలో ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత చూపించాలి. మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తరువాత minor irrigation విషయంలో ఈ 25 ఎకరాల కంటే ఒక special minor irrigation grant 25 ఎకరాలు ఉంటే దానికి కొత్తగా చెరువులు

నిర్మించేదానికి లేక పాతచెరువులకు రిపైర్ చేసేదానికి ఇచ్చినారు దానికి P. W. D. Department కు పోవాలి మాకు గుంటూరు Sub-division ఉన్నది ఈ regular division వాళ్లు చేయరు. Special Division, Guntur కు పోతే అది ఎప్పుడు వస్తుందో ఈ 25 ఎకరాల కోసంగా ఎక్కడ గుంటూరు, ఏమి కథ! వాళ్ళు ఏమిటంటే formal ఏదైనా వైన tap చేసుకొనేదానికి అవకాశం ఉన్నదా లేదా అని చెప్పేదానికి, అంతకంటే పెద్ద investigation కోసమేమీ కాదు. క్రింద ఇంకేదైనా source కు మనము దీనివలన అటంకం కలిగిస్తున్నాము అని చెప్పే దానికోసం దానిని గుంటూరుకు వంపించి తెప్పించుకోవలసిన పరిస్థితి ఉన్నందు వలన, ఆ ఇచ్చిన కొద్ది grant కూడా ఖర్చుకాని పరిస్థితి ఉన్నది. అట్లాంటిది ఏదైనా జిల్లా పరిషత్తువారే ఆ పరిస్థితి చూచి చెప్పవచ్చు క్రింద చెరువుకు పోయే ఆ source ను tap చేయకుండా, అట్లాంటిది జరగకుండా చేసి జిల్లా పరిషత్తు ఆ 25 ఎకరాలకు అనుమతి ఇవ్వవచ్చు తరువాత 200 ఎకరాలు ఉండే చోట కూడా మంత్రివర్యులు ఏమిటంటే కోటి రూపాయలు ఇస్తామన్నారు. P. W. Department ఏమిటంటే ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఇస్తామని అంటున్నారు 200 ఎకరాలు ఎవరైనా ఉన్న చెరువులు మాకు ఉండే చెరువులన్నీ కూడా తాలూకాలలో ఉండేది అటువంటి వాటిని మీరు జిల్లా పరిషత్తుకో, పంచాయతీ సమితికో handover చేసి డబ్బు తక్కువ ఇచ్చి దానిని లేనిపోని క్లష్టు వట్టించేకంటే, బాగా ఇచ్చే పరిస్థితిలో ఉంటే తీసుకొంటే జిల్లా పరిషత్తుకు పంచాయతీరాజ్ కు, Minister గారికి మంచిపేరు వచ్చేటట్లు చేయడని మనవి చేస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె రంగదాస్ (కొల్లాపూరు) అధ్యక్షా, గౌరవనీయ పంచాయతీ రాజ్ Minister గారు ప్రవేశపెట్టిన Demand ను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మన మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Demand లో 22 వేల మైళ్ల పొడవు రోడ్లు మనము ఇంవతరకు తయారుచేసుకొన్నట్లు, 1,500 మైళ్ల రోడ్లు ఇదివరకే తయారు అవుతున్నట్లు వెల్లడించారు చాలా సంతోషము. నిజంగా ఇది ప్రచారానికి చాలా ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది గాని, ఆచరణలో చూస్తే మాత్రం మనం వ్రాసుకొన్నంత, చెప్పకొనేంత లేదు. ఈ మధ్యన దాదాపు తెలంగాణలో మాత్రం రి జిల్లాలలో మేము పర్యటించడం జరిగిందే. పూర్తి అయిన రోడ్లు ఏదైనా ఉంటే ఖమ్మం, వరంగల్ జిల్లాలలో మాత్రం జిల్లా పరిషత్తు funds నుంచి ఖాళావరకు బాగా పనిచేసినట్లు ఉన్నది. Approach roads ఏదైనా సమితి funds నుంచి లేదా జిల్లా పరిషత్తు funds నుంచి

ఇచ్చినటువంటివి ఉంటే, ఇంతకుముందు గౌరవనీయులు చెప్పినట్లు కొంత అర్థం మట్టివేయడం, కొంత పూర్తి మట్టివేయడం, మళ్ళీ మట్టి కొట్టుకొని పోవడం, ఇప్పుడు నామరూపాలు లేకుండా పోవడం, ఇలాంటి దుస్థితి ఏర్పడిన మాట వాస్తవం. ముఖ్యంగా వీటికి ఒక పెద్ద చిక్కు అయితే ఉన్నది. ఒక మూడు మైళ్ళ రోడ్డు మనము తీసుకొన్నా. P. W. D Road నుంచి ఒక గ్రామానికి వస్తూ ఉంటే మధ్యలో, ఏ పట్టాదారో, ఇనాందారో వచ్చి మా భూమిలో వేయడానికి వీలులేదు అని objection పెట్టాడా, మన పని అంతటితో ఆగిపోతుంది. సరే మన సిద్ధాంతము ఏమి పెట్టుకొన్నామంటే, contributions ఇవ్వాలి, compensation ఇచ్చేదిలేదు. మరి compensation ఇవ్వకుండా, అవిధంగా హృదయ పరివర్తన కలిగి అన్ని రోడ్లకు మనకు భూములు ఇచ్చేవాళ్లు ఉన్నారా అంటే అది కొంత ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. గ్రామాలలో గ్రామ పంచాయితీ సర్పంచ్ లుగాని ప్రసిడెంట్లు గాని తమతమ గ్రామాలకు మార్గాలు ఏర్పడాలనే కారణంచేత చాలా త్వరపడి సరే మేము తప్పకుండా బాధ్యత తీసుకొని వేస్తాము అని ఇంజనీర్లకు certificates వ్రాసిస్తారు మేము తప్పకుండా రోడ్లు వేస్తాము అని ఏవైతే వేయలేకుండా పోతారో, మరి అవి కుంటుపడి పోతున్నాయి, నామరూపాలు లేకుండా పోతున్నాయి ఆలాంటి పరిస్థితులలో, ఏ సర్పంచ్ ద్వారాగాని లేదా ప్రసిడెంట్ ద్వారాగాని మరి డబ్బు వాపసు తెప్పించుకొన్నారా అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. సర్టిఫికేట్లు పుట్టుతూఉంటాయి 8, 4 సంవత్సరాలనుంచి కూడా ఆలాంటి రోడ్లు కొన్నికొన్ని గజాలు కొన్ని కొన్ని cents కొరకు రైతులు Munsif's Court కు వెళ్ళి petitions వేసి నంత మాత్రాన, తరువాత అవి ఆగిపోతున్నాయి. డబ్బు అంతా వృథా అయి పోతున్నది కాబట్టి, నేను చెప్పేది. P. W. D. roads కు ఏరకంగా అయితే land acquire చేసి roads వేయడానికి అవకాశం ఉన్నదో అదే రీతిగా భూములను acquire చేసే పద్ధతి పెడితే,—voluntary contribution ఎవరైనా చేస్తే సరే, మరి ఇవ్వనప్పుడు తప్పనిసరిగా దానిని acquire చేసి ఆ రోడ్లు పూర్తిచేయవలసిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మన సమితులకు దాదాపు వంద ఎకరాలు లోపల ఉండేటువంటి చెరువులకు కొంచెమైనా మరమ్మతులు చేసుకొనే అవకాశాలు కల్పించాలి ప్రభుత్వము. Engineering staff చూస్తే చాలా తక్కువగా ఉన్నది. మా తాలూకాలో అసలే తక్కువ ఉన్నదని చెప్పవలసియుంటుంది. ఇద్దరు Supervisors, ఇద్దరు Overseers ఉంటే ఏ చెరువులో, ఏ కుంటలో తగ్గోయినా యో, ఏమేవాయో వాటిని నిర్వహించే మళ్ళీ Inspectors అవసరం లేదా చాలానే ప్రాంతం చేరుంటే, మళ్ళీ మరమ్మతు

చేస్తూ ఇవన్నీ చేసేటటువంటి స్తోమత వాళ్ళకు ఉన్నదా, ఇప్పుడు ఉన్న staff కు ఉన్నదా అంటే లేదు కనీసం ప్రభుత్వము ఆ staff ను ఎక్కువ చేయలేకపోతే, ఏ Blocks కైనా Supervisors యొక్క అవసరం ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు, అక్కడ తాత్కాలికంగా నైనా కొంత staff ను ఎక్కువచేసి, కొన్ని నెలల దాకా కేటాయించి పెట్టడానికి సమితికి లేదా జిల్లాపరిషత్తుకు అవసరమైతే ప్రభుత్వము provide చేయవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను లేదా అవసరమైతే ఆయా బ్లాకులలో కోరినప్పుడు Block యొక్క funds నుంచి ఖర్చుపెట్టి అయినాసరే ఆ technical సహాయం ఇచ్చేదానికి, Supervisors ను, ఇతర ఆఫీసర్లను provide చేయవలసిందని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను అధ్యక్షా, ఇప్పుడు encumbrance certificates లేకుండా 1,500 వరకు loans మంజూరుచేసి ఇచ్చేదానికి అవకాశం కల్పించడం వల్ల ప్రభుత్వము చాలా సహాయం చేసింది ఇది చాలా హర్షించదగిన విషయము అయితే, ప్రభుత్వాన్ని ఇంకొకటి నేను కోరుతున్నాను Standing Committees కు loans మంజూరు చేసే power 1,500 వరకు మాత్రమే పెట్టారు. సాధారణంగా ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలల్లో ఎక్కువ డబ్బులు పంచాయితీ సమితులకు వస్తూ ఉంటాయి. మరి అవి కేటాయించాలన్నప్పుడు General Bodies కు పిలిచి meetings లోనే పెట్టాలంటే చాటికి సరిపోయిన applications ఒక్కొక్కప్పుడు రావు సరిపోయిన applications రాక formalities పూర్తికానప్పుడు, మరి ఆ General Bodies ను ఎన్నిసార్లు పిలవవలసి వస్తుంది. అది ఇబ్బందిగా ఉంటుంది అందువల్ల Standing Committees కు కనీసం మూడువేల రూపాయల వరకు అయినా power ఇవ్వడం భావ్యం అని నేను తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, దాదాపు 120, 130 గ్రామాలు ఉండే Blocks కూడా ఉన్నాయి ఇంతకు ముందు రెండు, రెండుకలిపి ఒక్కొక్కటిగా చేసిన Blocks కూడా ఉన్నాయి అటువంటి Blocks లో కూడా మొత్తానికి మొత్తం కలిపి Block Jeeps కు 200 litres కంటే ఎక్కువ petrol ఖర్చు చేయకూడదని ఒక order వేశారు 200 litres అంటే, petrol తీసుకుని వచ్చేదానికే one-fourth Petrol ఖర్చు అవుతుంది. అంటే ఇంక మిగిలిన 150 litres petrol తోటి B. D. O. గాని, పంచాయితీ సమితి ప్రసిడెంటుగాని లేదా Extension Officers గాని ఏమీ వ్యర్థమింపగలుగుతారు? నిజంగా ఏమీ awakening చేయగలుగుతారు ఏ బ్లాకులలో ఏ పనులను పరిశీలించగలుగుతారు. ఇదంతా నాకు ఏమీ అర్థం కావడం లేదు. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుతున్నాము, పెట్టోలు, చెచ్చిరే డబ్బు అంత భారమా? అట్లా అయితే Blocks లో జరిగే పనులమీద సూపర్

17th March, 1965]

The Annual Financial Statement 423
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.

విజన్ సక్రమంగా జరగదు గ్రామాలలో కంట్రీబ్యూషన్లు లేకుండాపోతే యెన్ని యిబ్బందులు కలుగుతాయో బ్లాకు అధికారులువెళ్లి నచ్చజెప్పి అక్కడ వసులు సక్రమంగా జరిగేట్లు ప్రయత్నించాలి. ఇంకా పెట్రోలు పెద్ద బ్లాకు అయితే 500 లీటర్లు, చిన్న బ్లాకు అయితే 300 ఇప్పించడం అవసరం కొన్ని జిల్లా పరిషత్తులు తీర్మానంకూడ చేసి పంపినవి అది అంగీకరించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

పోటీ లేకుండా ఏర్పడిన పంచాయితీలకు డబ్బు ఇస్తామని ప్రకటించారు కొన్నింటికై నా ముందు ఇచ్చినట్లుంటే మిగతా వాటికీకూడ సంతృప్తి ఉంటుంది. ఆ డబ్బుతో పంచాయితీ ఘర్స్ కట్టుకోవచ్చునని, ఆ డబ్బుగాక ఇంకా వారి డబ్బు కూడబెట్టి మంచిపనులు చేసుకోవచ్చుననే ఉత్సాహం కలుగుతుంది కనీసం ఏప్రిల్ లో అయినా ఇంతవరకు కేటాయించిన డబ్బు పంచాయితీలకు ఇవ్వడం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

తెలంగాణాలో చాల జిల్లాలలో మంచినీటి బావుల కొరత వున్నది. ముఖ్యంగా బావులు త్రవ్వనపుడు రాళ్లుపడి డై నమైట్సు దొరకక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. డై నమైట్సు కొరకు పైరపీ తిరగడంలో ఆరేసి నెలలు పట్టుతోంది. డై నమైట్సు సరైనవి సరైనకావడం లేదు. బోరింగ్ మెషిన్లు కనీసం పంచాయితీ సమితికి ఒక బోరింగ్ మెషిన్ సపై చేస్తే ఈ బావుల సమస్య తీరుతుంది. లేక పోతే చాలబాధ కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి సిద్దయ్యనాయుడు (సాళ్ళూరుపేట) అధ్యక్షా, పంచాయితీరాజ్ మినిస్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరచడమే కాకుండా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఎక్కువ ఖర్చుచేసినందుకు కొన్ని విషయాలలో ఎక్కువ కేటాయించినందుకు అభినందించక తప్పదు.

ఇదివరకు మనకు 44రి సమితులున్నవి. ఇప్పుడు 300 పై చిలుకు తగ్గినవి. ఆ విధంగా మా జిల్లాలోకూడ సమితుల సంఖ్య తగ్గినది. నాయుడుపేట సమితి తీసివేయబడింది ఇప్పుడు కోటసమితి ఏర్పడి దానిలో 2 హెల్త్ సెంటర్స్ ఏర్పడ్డాయి గూడూరుకు ఒక హెల్త్ సెంటర్ ఏర్పడింది. మల్లాం గూడూరులో చేరినందున చాల దూరముగా మారుమూల సెంటర్లు ఏర్పడింది. ప్రతి సమితిలో రెండేపి హెల్త్ సెంటర్లు ఉన్నవంటే అవసరమనిపించుచున్నాను. ఇప్పుడు గూడూరు సమితికి ఇంకొక హెల్త్ సెంటరు రాయచేయించాలని కోరుతున్నాను. ఒక్కొక్క హెల్త్ సెంటరుకు 3 నవ్ సెంటర్లు మాత్రమే ఉన్నవి. ఒక్కొక్క సమితిలో 200; 300; గ్రామాలు ఉండేప్పుడు ప్రజానీకాని కంటటికి వైద్య సహాయం

అందటం కష్టంగా ఉంది కాబట్టి మూడు సబ్ సెంటర్లు బదులు రి సబ్ సెంటర్లు పెట్టటం సముచితమని భావిస్తూ అవిధంగా ఏర్పాటు చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

బలవర్ధక ఆహారం UNICEF తరపున ఇంకా ఎప్పుడో అమలు జరుగబోతుందని మంత్రిగారి నోటులో చెప్పారు కాని చిత్తూరు జిల్లాలో ఇప్పటికి 4 జ్ఞాక్సులో అమలు జరుపుతున్నారని తెలిసింది మా జిల్లాలో కూడ వెనుకబడిన తాలూకాలు — తెలంగాణా రాయలసీమ కంటే వెనుకబడియున్న తాలూకాలు ఉదయగిరి, కనిగిరి మొదలైనవి ఉన్నప్పుడు అక్కడ కూడ అమలు జరుపవలెనని కోరుతున్నాను.

పంచాయితీలకు రాబడిగురించి మంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారు ఏవిధంగా చార్జి చేయాలి, రివెన్యూ అంతా ఇవ్వాలా, లేదా, అనేది ఆలోచనలో ఉన్నది ఇటీవల మంత్రిగారు గుజరాత్ తిరిగివచ్చారు అక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చూచినట్లుగా, అవిధంగా ఆప్టులో కొన్ని ఆమెండ్ మెంటు తెస్తారని ప్రతికలద్వారా తెలుసుకున్నాము. సేను కొన్ని సోర్సెస్ చెబుతారు - Mica Mines, Slate Mines, Iron Ore మొదలైనవి ఉన్నచోట ఆ రాయల్టీలో కొంత డీసెంట్ భాగాన్ని పంచాయితీ సమితులకు ఇస్తే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. స్టోన్ క్వారీస్ ఎక్కువగా మెట్ట ప్రాంతాలలో పంచాయితీలలో ఉంటున్నవి అది పంచాయితీలకు వప్పగిస్తే వాటిమీద వచ్చే ఆదాయంతో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసుకొని ముందుకు పోవడానికి మంచి అవకాశం ఉన్నదని, మంత్రిగారు ఆలోచించవలెనని కోరుతున్నాను.

ప్రతి గ్రామ పంచాయితీకి ఒక రేడియో సెట్టు ఆమోదించి యున్నారు రేడియో సెట్ ఉన్నచోట దాని maintenance కు ప్రతి సంవత్సరం రు. 120లు చెల్లించాలి. అంత డబ్బు maintenance కు ఏమి అవుతుంది? అది అందులో సగం రు. 60 లకు మించకుండా ఉంటే బాగుంటుంది. మీగర్ ఇన్ కమ్ వచ్చే పంచాయితీలు రు. 120 లు భరించుట కష్టము, దానిని రు. 60 లకు తగ్గించాలని కోరుతున్నారు.

Street lights కు పంచాయితీలకు వచ్చే ఆదాయంలో 10% మాత్రం ఇప్పుడు పట్టణాధికారికి ఉన్నది, అంతకు ఎక్కువ ఇప్పుడు పట్టణాధికారి Regional Inspector of Panchayat Board వారి పర్మిషన్ వ్యాధి. ఆ పర్మిషన్ దావాలోనే రెండు మూడు సంవత్సరాలు వట్టుపోయింది. అందువల్ల ఆ డి.ఐ.కి చెప్పిన 15% ను 25% వరకు పెట్టాలి అది hobby గా అందరూ వినియో

The Annual Financial Statement 425
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.

Protected Water Supply Scheme ఉన్నది. మా సుళ్ళూరుపేట చాల పెనుకవడిన తాలూకా ఆ స్కీముకు 50% గ్రాంటుకూడ లేకుండ అంతా loan గా తీసుకోమని చెబుతున్నట్లు తెలుస్తోంది తెలంగాణాలో పెనుకవడిన ప్రాంతాల్లో 87½% గ్రాంటు, 12½% లోను యిస్తున్నట్లు నోటులో ఉన్నది. మాదికూడ పెనుకవడిన ప్రాంతమే కాకుండ ఉప్పుపర్రలతో నిండినటువంటిది. అటువంటిచోట 87½% గ్రాంటుగాను, 12½% లోనుగాను ఇచ్చి సహాయంచేస్తే ప్రజలు కృతార్థులవుతారని మనవిచేసుకొంటున్నాను

శ్రీ ఎం రాంగోపాల్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎంత మంచి పాలసీలైనా, ఎంత మంచి స్కీములైనా, వాటి జాగోగులు అవి ఎగ్జిక్యూట్ చేసేవారిపైన ఆధార పడి ఉంటాయి ఈ స్కీములన్నీ మంచివే. కొంతవరకు జాగానే వాటిని అడ్మినిస్ట్రేషన్ గారు ఎగ్జిక్యూట్ చేస్తారనే నమ్మకం ఉంది అయినా కొన్ని విషయాలు తమదారా మనవి చేసుకొన్నాను

భారతదేశంలో నూటికి 80 మంది జనాభాకు సంబంధించిన విషయము ఈ పంచాయతీరాజ్యము. ఈ పంచాయతీరాజ్యంలో 3 కైర్స్ సిస్టమ్ అని గ్రామ పంచాయతీలు, పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్లు ఉన్నవి. ఈ వికేంద్రీకరణకు కారణాలు ఏమిటి, యీ వికేంద్రీకరణ ఎందుకు అని అక్కడక్కడ కొందరు సందేహం వెలిబుచ్చుతున్నారు. దానికి రెండు కారణాలు చెప్పవచ్చును. ఒకటి- ప్రతి మనిషి ఇది నా ప్లాను, ఇది నా కోసము, నా అభివృద్ధి కోసము చేస్తున్నాను అనే అభిప్రాయం కలిగించటము. రెండూ- ఎక్కువ సంపదగాని, అధికారం గాని, సుఖసంపదలు గాని ఎవరిదగ్గరవై నా ఎక్కువగా ప్రోగు పడితే ఆ మనిషిని చూసి కొంతమంది అసూయపడుతూ ఉంటారు. ఆ అసూయను తీసివేయడానికి ప్రభుత్వము తనకు ఉన్న కొంత అధికారము తీసి ప్రజలకు ఇచ్చిందా అతే అనుమానపడవలసి వస్తున్నది. ఆ అనుమానానికి తావులేకుండా డియాలింజ్, ముసం, తి పత్తాశిక్తాలును అజింజామో, కాంజింజామో ఆ పత్తాశిక్తాలు దానాల్ని, మాటికి 80 మంది జనం వెళ్ళకదిక్కిందైతే దేశము వెనుకబడి ఉన్నట్లే. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము కాలిక్టరేట్లలో శాసనాసనీని ప్రధానీకానికి

అభివృద్ధి జరిగిందా లేదా అన్నది అంచనా వేసుకోవాలి. పట్టణవాసులకు, ఇతర ఉద్యోగాలలో ఉన్నవారికి, నేడు గ్రామాలలో ఉన్న గ్రామస్థులకు మధ్య ఎంత అంతరం, ఎంత డిఫరెన్స్ ఉన్నది అన్నది మనం అంచనా వేసుకొంటే- వేగంగా పట్టణవాసులందరు ఎంతో ముందుకు పోయారు గ్రామస్థులు ఎంతో వెనుకబడి పోయారు అందుకే పొలిటికల్ పార్టీలవారు శ్రీమంతులు మరింత శ్రీమంతులై నారని, బీదవారంతా దరిద్రులు అయినారని అంటున్నారు ప్రభుత్వానికి ఈ పట్టణవాసులమీద కొంత దయ ఉన్నది గ్రామాలమీద దయలేదు ద్వంద విధానాలు, రెండు పాలసీలు నడుస్తున్నవి హైదరాబాద్ లో ఎక్కడైనా సిమెంట్ రోడ్ వేయవలసినదే, నల్లలు పెట్టవలసినదే అక్కడి ప్రజల నుండి ఏమైనా కంట్రీబ్యూషన్ అడిగారా? హైదరాబాద్ లో ఒక కాలేజీ, టెక్నికల్ కాలేజీ పెట్టవలసినదే ఎన్నడైనా మీరు కంట్రీబ్యూషన్ అడిగారా? కాని గ్రామాలలో ప్రతి పనికి కంట్రీబ్యూషన్ కావాలి అని ఎందుకు అంటున్నారు? నిజంగా మీరు గ్రామస్థులను ముందుకు తేవాలని అనుకుంటున్నారా? గ్రామాలలో బావి త్రవ్వాలంటే- చివరకు హరిజనవాడలలో కూడ బావి త్రవ్వాలంటే కంట్రీ బ్యూషన్ కావాలి అంటారు. గ్రామాలలో పాఠశాలలు అప్ గ్రేడ్ వేయాలంటే నాలుగవ తరగతి నుండి ఐదవ తరగతి వరకు కావాలంటే కంట్రీబ్యూషన్ అడుగుతున్నారు లేదా ఆ ఉపాధ్యాయులకు మీరు జీతాలు ఇచ్చుకొంటారా అని అడుగుతారు. గ్రామాల అభివృద్ధికి, గ్రామస్థుల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం యీ విధంగా ఎందుకు చేస్తున్నారంటే గ్రామస్థులకు, గ్రామ ప్రజలకు నోరులేదు, వారి దిక్కు స్పండి పత్రికలు రాలేదు. ఎవరైనా అక్కడివారు పత్రికలలో లెటర్ టు ది ఎడిటర్ వ్రాస్తే మీరు ఎన్నడూ చదువుకోరు. ఈ విధంగా గ్రామస్థులను అన్యాయం చేస్తున్నారు గనుక వారు వెనుకబడిపోతున్నారు నూటికి 80 మంది ప్రజలు వెనుకబడి ఉన్న దేశం ముందుకు పోయిందని ఎవరూ అనుకోరు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇంతవరకు చేస్తున్న అన్యాయాన్ని అరికట్టాలంటే- మీరు కంట్రీబ్యూషన్ సిస్టమ్, వారు కొంత వైకం ఇవ్వాలనే సిస్టమ్ తీసివేయాలని అంటున్నాను ప్రభుత్వానికి డబ్బు కావాలంటే ఏదో రూపంలో వన్నులు ఎక్కువ చేయండి. గ్రామాల్లో ఒక రోడ్ వేస్తారు. ఆ రోడ్ పక్కా చేశామని నుండి పోతుంది- ఆ బీదవాళ్ళు మా దగ్గరకు వచ్చి ఏడుస్తుంటే వారికి మీ క్షామి పోతే పోయింది; నీవు ఊరకుండమని మేము సమాధానం చెప్పాలంటే- అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఇంత పెద్ద ఎత్తున కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చెడుతున్నప్పుడు వారికి లాండ్ కాస్ట్ ఇవ్వక

పోతే న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను ఆ భూమి పోయినవారికి నష్టపరిహారం ఇవ్వకపోతే ఇది న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను మీ గ్రామస్థులు తయారుగా లేరు గనుక, ఇంకో గ్రామస్థులు తయారుగా ఉన్నారుగనుక అక్కడ మేము రోడ్ వేస్తామని బెదిరించటం చాలా అన్యాయము చాలా కాస్టిల్ లాండ్స్ కూడ ఆ రోడ్స్ క్రింద పోతున్నాయి రోడ్స్ వేయదలచుకొంటే, ఒక నూప్టర్ ప్లాన్ తిరిగి అయ్యారుచేసి ఆ రోడ్స్ ఏ విధంగా పోవాలో నిర్ణయించాలి ప్రభుత్వం ఇప్పుడు పట్టణవాసులకు మంచిగా చేస్తున్నారు గ్రామస్థులను అన్యాయం చేస్తున్నారు అది తగదు అని చెబుతున్నాను తగదు అని చెప్పటానికి పొలిటికల్ కారణాలు కాదు ఆర్థికంగా కూడ అది తగదు అని చెబుతున్నాను ఇతర చేస్తున్న వచ్చి ములను చూసి నవ్వుతున్నారు గ్రామంలో నాలుగవతరగతి చదువు కొన్న పిల్లవాడికి ఐదవ తరగతి చదువుకొందామంటే ఆ గ్రామంలో స్కూలు లేదు నాలుగవ తరగతిదాకా చదువుకొన్నవాడు మళ్ళీ రెండు మూడు సంవత్సరాలు అతనికి విద్యతో, వ్రాతతో టచ్ లేకపోతే మళ్ళీ ఆ మనిషి నిరక్షరాస్యుడు అవుతాడా కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను ఇప్పుడు ఇక్కడ కూర్చున్న సెక్రటరీస్ కు డ్రాఫ్టింగ్ పని విడిచిపెట్టి ఇంకో పని ఇవ్వండి రెండు మూడు సంవత్సరాల తర్వాత, వారిని సెక్రటరీస్ గా పెట్టి డ్రాఫ్టింగ్ చేయండి అంటే ఆ పని చేయలేరు ఆ పని చేయటానికి రెండు నెలలు తీసుకొంటారు. పెద్ద ప్రైవేట్ బ్రయిన్స్ పర్సన్స్ యీ విధంగా ఉన్నప్పుడు- గ్రామాలలో వాలు గవ తరగతి వరకు చదువుకొన్నవారు తర్వాత చదువు మానివేసి ఎంతమంది తిరిగి నిరక్షరాస్యులు అయినారో మీరు లెక్క చెబుతారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం గ్రామాలలో చదువు ఎక్కువ కావాలంటే- విద్యకు కంట్రీబ్యూషన్ లేకుండా చేయాలి. ఇప్పుడు 40 కోట్లు మేము ఖర్చు చేస్తున్నామన్నారు ఫిగర్స్ చూస్తే సంతోషం అనిపిస్తుంది ఇంకోసారి చూస్తే భయం వేస్తున్నది. ఈ 40 కోట్ల రూపాయలు వృధా కావుకదా అనిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే ఇప్పుడు చేసిన పనులన్నీ వృధానే అనిపిస్తున్నది. మంత్రిగారు ఇంకోటి ప్రమాదకరమైన విషయం సూచించారు. బొంబాయి, గుజరాత్ స్టేట్స్ లో రెవెన్యూ కలెక్షన్స్ సేవం అకు అప్పగించారన్నారు. ఇక్కడ దీనికి ఏదైనా బీజం నాటుతున్నారా? అని అడుగుతున్నాను. ఇదివరకు మీరు చేసిన ఎక్స్ పెర్ మెంట్స్ తోనే మేము చస్తున్నాము. బోధన్ దగ్గర మహారాష్ట్ర బోర్డర్ ఉంది. అక్కడ 40 పర్సెంట్ మాత్రమే రెవెన్యూ కలెక్షన్స్ అయినవట. అక్కడ పొలిటికల్ ఇన్ ఫ్ల్యూయెన్స్ వస్తుంది, అక్కడ పర్ మిట్ వాళ్లు లొంగవలసి వస్తుంది, గ్రామాలలో

ఎట్లాగైతే 40 పర్సెంట్, 50 పర్సెంట్ హాస్ టాక్స్ వసూలు అవుతున్నదో అదే విధంగా రెవెన్యూ కలెక్షన్ కూడ అవుతుంది. కాబట్టి ఈ కొత్త పద్ధతికి, కొత్త నమూనాకు స్వస్తి చెప్పి ఉన్న నమూనాను బాగుచేస్తే బాగుంటుందని మనని చేస్తున్నాను ఉత్పత్తిని పెంచవలసిన బాధ్యత జిల్లా పరిషత్ లది, సమితులది, గ్రామస్థులది అయితే ఎన్నో డిపార్టుమెంట్స్ సమితుల క్రింద, పరిషత్ ల క్రింద ఉన్నవి. వాటిలో అధికారంలో ఉన్నవారికి (పాపం వారిని ప్రజాప్రతినిధులని అనవలసి వస్తున్నది వాళ్ళు వ్యవసాయదారులైనా-వారికి) వ్యవసాయంతో సంబంధం లేకుండా ఉన్నది వారు వ్యవసాయంలో అనుభవం లేనివారై ఉన్నారు. వారు కేవలం పది సంవత్సరాలు, ఐదు సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ అంటిపెట్టుకున్నవారు కనుక, గ్రామంలో ఒక వాడలో వోడిపోయినవారు వచ్చి బ్లాక్ సమితి ప్రెసిడెంట్ అయినారు. నేను ఒక క్వశ్చన్ వంపించదలచుకొన్నాను. గ్రామంలో తనవాడలో వోడిపోయిన పెద్దమనిషి బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్ గా అయిన వారు ఎంతమంది అని ప్రశ్న వంపించదలచుకొన్నాను. ఇప్పుడు మంత్రిగారు తమ జవాబులో దానికి సమాధానం చెబితే మంచిదే తన గ్రామంలో వోడిపోయినవాడు మరో మార్గం ద్వారా వచ్చి ఆ బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్ అయిన విషయాలు కరింగర్ జిల్లాలో రెండు మూడు ఉన్నవి అటువంటి ఆయన అధ్యక్షుడు అయితే అతడేమి పని చేయగలడు? అటువంటి విశ్వాసం లేని మనిషిని ఇండైరెక్ట్ ఎలక్షన్ ద్వారా తీసుకువచ్చి కూర్చోబెడితే మీ పని కష్టమవుతుంది. నాకు తెలుసును- ఒక అధ్యక్షుడు ఉన్నాడు. నెల రోజులలో ఒక గంటసేపు కూడ ఆఫీసులో కూర్చుండలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ప్రతి మనిషి అతనిని చూసి అసహ్యించుకొంటున్నాడు. ఇవాళ ఫుడ్ ప్రొడక్షన్ హెచ్చుగా లేదు. ఉత్పత్తి హెచ్చు కావాలి అనుకొంటున్నాము. ఒకచోట ఎకరానికి 25 క్వంటల్స్ పండే పొలం కనబడుతుంది. దానిప్రక్కనే, అదే ఇరిగేషన్ ఫోర్స్ అదే రకమైన భూమిలో ఎకరానికి 5 క్వంటల్స్ పంట కూడ రాని పరిస్థితి ఉంటుంది ఇది మంత్రిగారు ఎప్పుడైనా చూశారా? నేను ఒకసారి బి.డి.బి. గారితో వెదుతూ ఒకచోట వారికి చూపించాను. పచ్చకామెర్ల రోగము మనిషికి వచ్చినట్లు యీ పొలం ఇట్లా తయారైనదేమని అడిగాను. సర్, నేను వెలున్నే మెయ్యార్స్ ఇన్స్టా చేసివాడు అన్నాడు. 1945 డిగ్రీల సెంపరేచర్ ఉన్న పేషంట్ కు- డాక్టర్ 'నేను ప్రెస్క్రిప్షన్ వ్రాసి వాడికి ఇవ్వాలి; వాడు తెచ్చుకొని తాగాలి' అంటే అది ఏమైనా ఉన్నదా? ఆ పేషంట్ కు ఇట్టి ఔషధం వీగా ముందు వోట్లో పోయినా గాని- అది అన్నారు నేను. కాబట్టి ఎరువులు ఇచ్చినంత మాత్రమున మన బాధ్యత

17th March, 1965

The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.

429

పూర్తికాదు ఎరువుల అప్లికేషన్ అయినదా, లేదా అన్నది చూడాలి. వి.ఎల్ డబ్ల్యు. ఎక్కడ ఉన్నాడో చూడాలి నేను గవర్నమెంట్ కు వ్యతిరేకంగా మినిస్టర్ కు వ్యతిరేకంగా చేసే కంప్లెయింట్ ఒక్కటే. మంత్రులు ఎక్కడకు పోయినా మంచి మొగాలు సూడటం తప్ప, ఎక్కడ పంట ఎట్లా పండుతున్నది, ఎక్కడ ఫ్యాక్టరీ ఎట్లా ఉన్నది, స్కూల్స్ లో స్టూడెంట్స్ ఎట్లా ఉన్నారు అన్నది ఎప్పుడైనా చూసిన పాపాన పోయారా అని అడుగుతున్నాను మంత్రులు పోకముందే వారి టూర్ ప్రోగ్రామ్ పోతుంది. అక్కడ ఊరంతా ఉడికిపోతుంది వారికి సుస్వాగతాలని బోర్డులు వ్రాస్తారు ఇంత హంగామా ఎందుకు? మంత్రి గారు ఏమీ ఇటువంటి హంగామా లేకుండా కారులోపోయి, గ్రామాలలో పంట పరిస్థితి ఎట్లా ఉన్నది, పశువుల పరిస్థితి ఎట్లా ఉన్నది పరిశీలించాలి. ఇప్పుడు ఇంత మంది వెటర్నరీ డాక్టర్స్ అయినారు కాని నా స్వానుభవం ఒకటి మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. పది, పదిహేను సంవత్సరాల క్రిందట ఒక బర్రె ఎన్ని పాలు ఇస్తుండెనో, ఇప్పుడు 4 బర్రెలు కలిసి కూడ అన్ని పాలు ఇస్తున్నవా అని అడుగు తున్నాను నా చిన్నప్పుడు మా తండ్రికి ఒక బర్రె ఉండేది. మా తండ్రికి ఎని మిదిగురు పిల్లలు. మేమంతా పాలు త్రాగగా, ఆ చుట్టుప్రక్కల వారికి కూడ పాలు, వెన్న చక్కగా ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండేది. ఇవాళ మా తమ్మునికి నాలుగు బర్రెలు ఉంటే, నేను గ్రామంపోతే ఆన్న పట్నం నుండి వచ్చాడవి నా కోపం వేరే ఏర్పాటు చేయవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. ఇవాళ పశువులు ఇచ్చే పాలు తగ్గి నవి పశువుల సంఖ్య హెచ్చు అయినది. ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే 5 కోట్ల పశు వులు ఉన్నవని అంచనా వేస్తున్నారు, ఇందులో యూప్ లెస్ కేటిల్ ఎంత ఉన్నది, వాటిని ఏ విధంగా ఎలిమినేట్ చేసేది, మనకు ఫీడింగ్ కెపాసిటీ ఉన్నదా లేదా? అది ఎవరైనా అంచనా వేసుకొన్నారా? ఇంత నిర్లక్ష్య భావంతో మనం చూస్తుంటే మనకు ప్రయోజనం లేకుండాపోతున్నది. మొన్న కరింనగర్ లో గొర్రెలకు రోగంవచ్చి 50 వర్సెంట్ గొర్రెలు చచ్చితోతే నేను ప్రెస్ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చాను. వెటర్నరీ డైరెక్టర్ గారు వాకు వ్రాశారు అయ్యా ఏమి రోగం వచ్చిందో చెప్పండి అని. నేను ఆర్జున్ గ్రూపుయేట్ ను ముందుజన్మతో వెటర్నరీ డాక్టర్ నై మీకు రోగం వంగతి ఏమిటో వ్రాస్తాను అన్నాను. ఇంత నిర్లక్ష్య భావంతో ఒక ఎం.ఎల్.ఎ. లెట్టర్ వ్రాస్తే నవి పూర్తి పుతుంటా అక్కడ గొర్రెలు చచ్చిపోవటం అబద్ధమో అని అడుగుతున్నాను. ఇవాళ సగం గొర్రెలు ఆ తల్లిలో చచ్చిపోయినానంటే ఒక గొల్లవాళ్ళదే వద్దం గాక, ఎరువు కూడా కంగు పులివెత్తం వేసినది అని అడుగుతున్నాను. తల్లి కూడాకంగా ఎంత పట్ట

మైనదని నేను అడుగుతున్నాను. అయితే ఈ విధంగా ప్రతిదానికి మంత్రిగారికి కూడా information లేదు అని నేను చెబుతున్నాను. ఇన్ని గొర్రెలు ఒకసారి చచ్చిపోయినాయి మనిషిని చంపితే ఉరితీస్తారు మనిషికి ఆహారం పెట్టే వస్తువులు అవన్నీ నాశనం అయిపోతే ఒకరిని ఉరితీస్తే పమైపోతుందని అడుగుతున్నాను మీరు legislation తీసుకురండి మేము approve చేస్తాము నాకు ఏదైనా గాని కమ్యూనిస్టు వద్దతి కొంత నచ్చుతుంది. నేను కమ్యూనిస్టు కాకపోయినా గాని అక్కడ ఎవడైనా గాని అన్యాయం చేస్తే, దేశానికి ఏదైనా ఉత్పత్తి తక్కువ చేస్తే ఆ మనిషి రెండవనాడు కనబడడు, వాని ఫోటో మళ్ళీ దొరకడు ఇవ్వాలి కృషేష్ ఫోటో కావాలంటే ఇండియాకు రావలసి వస్తుంది ఏ ఆఫీసర్ ఎంత తప్పుచేసినా గాని వాళ్ళను transfer చేయకుండా ఈ విధమైన నిర్లక్ష్యభావం వహిస్తున్నారు కరింనగర్ లో ఎన్ని గొర్రెలు చచ్చిపోయినాయి? 50% చచ్చిపోయినాయి కరింనగర్ లో ఎన్నో centres ఉన్నాయి ఈ విధంగా callousness on the part of the department ఈ దేశం మనది ఈ దేశ సంపద తక్కువ కానీయకూడదు అయినట్లు ఉంటే ఇతర దేశ స్థల ముందర మనం నల్లముఖం వేసుకోవలసి వస్తుంది, తలకాయ వంచవలసి వస్తుందనే ఉద్దేశ్యం ఎవరికైనా వచ్చినదా అని అడుగుతున్నాను ఎంతవరకైతే ఆ భావన ప్రభుత్వంలో, ప్రభుత్వ సిబ్బందిలో, రాజకీయ పార్టీలో రాదో అంత వరకు ఈ దేశానికి విముక్తి ఉండదు అనుకుంటాను

Mr. Speaker : Please make a note of it. ఎన్ని గొర్రెలు చచ్చిపోయినాయి, ఎంతమందిని ఉరిదీయవలసి వస్తుందో note చేసుకోండి

Dr. M. N. Lakshminarasayya : I have made a note of it, Sir. 50% of sheep & goats died in Karimnagar District.

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి కదే విధంగా భూమిలో ఉత్పత్తి ఒక గ్రామానికి పోయినాను. B.D O ను వెంబడి తీసుకుపోయినాను. ఇటు గ్రామం prosperous గా ఉన్నది అటుప్రక్క గ్రామం చాల prosperousగా ఉన్నది. సభుమ ఉన్న గ్రామం మహా అధోగతిలో ఉన్నది. కారణం ఏమయ్యా అంటే— B.D.O. ను అడిగితే అతను చెప్పలేదు. రైతులను అడిగితే వారు కూడా చెప్పలేదు, ఆ గ్రామంలో ఇంతా చవుడు భూమి. నీళ్ళు ఎక్కువ అవడం వల్ల చవుడు ఎక్కువ అవడం వల్ల ఆ భూమి పాడైపోయింది. Is it not their duty to see that the whole water is baled out. ? నేను చెప్పాను

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

431

నాయనా, ఈ నీళ్ళు అన్నీ తీసివేయాలి ఈ భూమిని ఎండపెట్టండి ఈ భూమి మంచిపంటకు వచ్చును అని ఈ విధంగా ప్రతిమనిషి శ్రద్ధచేసిన పాపాన ఎవరైనా పోతున్నారా అని అంటున్నాను. Panchayat Raj has become a department now It has almost become a Government. అయితే యింత పెద్ద department లో శక్తివంతంగా పని జరగాలి అంటే ఎట్లా జరగాలి అని నేను అడుగుతున్నాను ప్రభుత్వం ఈ విషయం కొద్దిగా చూడాలి

శ్రీ ఎస్ చినఅప్పలనాయుడు అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన demands ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్లు ఏర్పడి దాదాపు 5 సంవత్సరాలు దాటింది. రీవ సంవత్సరంలో ప్రవేశించాము. దీనిలో మనం ఒకవిధంగా ఆశించినంత అభివృద్ధి చూడలేకపోయినప్పటికీ కొద్దో గొప్పో సాధించాము ఇకమీదట సాధిస్తాము అనే ఆశతో ముందుకు పురోగమిస్తున్నాము అయితే దీనిలో మన plans, మన schemes అన్నిమంచివే గాని implementation చేయడం మటుకు executive side నుంచి సరిగా బాధ్యత తీసుకొని ఎప్పటికప్పుడు పై అధికారాలు యిచ్చిన ordersను అమలు చేయుటకు క్రిందను block level లో సరైన administration లేదు అని ప్రత్యేకంగా మనవి చేయదలచుకొన్నాను. మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు నేను ఎక్కువగా గ్రహించింది ఏమిటంటే B. D. O. పిల్లల చదువుగురించి అని, లేకపోతే ఇల్లు కట్టుకోవాలని, వాకిళ్ళు కట్టుకోవాలని, లేకపోతే ఎవరికో జబ్బు చేసినదనో ఎక్కువగా విశాఖపట్టణంలో మకాం ఉంటున్నారు. ఏ వారావికో, 16 రోజులికో ఒకసారి రావడం జరుగుతుంది. Chief Executive Officer ఈవిధంగా చేస్తే మిగతా Subordinates కూడ అక్కడ ఉండకుండా పేవడానికి scope యిస్తున్నది. సర్వంచెన్ రోజు సమితి ఆఫీసుకు వచ్చివా యిక్కడ బాధ్యతగలగలమనుష్యులు లేకపోవడంతో వాళ్ళు ఆశించిన పనులు జరగకపోవడంతో యింతకు ముందుకంటే పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థయందు నమ్మకం క్రమేణా రోజురోజుకు దిగజారి పోతున్నదని ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల యిటువంటి అనకతవకలు జరగకుండా పై Officers—State Officers అఫనివ్వండి, District Officers అఫనివ్వండి, advance town programme పంపించకుండా, ఒక వేళ పంపించినప్పటికీ ఆ వార్డులు మార్చి sudden గా visit చేసినట్లయితే Blocks లో జరిగే అనకతవకలు కావస్తాయి. అంతేకాకుండా C. I. D.

లాగా, పోలీసు department అని కాదు, అటువంటి department ఏదో వేసి secret గా భోగట్టా సేకరిస్తే యిందులో ఉన్న విశేషం ప్రభుత్వానికి తేటతెల్లం అవుతుంది. పోయిన సంవత్సరం elections చాల నిరాడంబరముగా జరిపించు కున్నాము ఇందులోకూడ రి వేల పంచాయితీలు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికై నాయి ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికలు జరిగిన పంచాయితీలకు prizes యిస్తామని, cash contribution యిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది ఒక incentive గా పని చేసి నది. దానితో చాలవరకు మనం ఆశించినటువంటి ఫలితాలు ఎక్కువగా సాధించడం జరిగింది అయితే ప్రతిగ్రామంలో, పంచాయితీ బోర్డు మీటింగులు ఏమి అంటున్నారంటే ప్రభుత్వం యిస్తానని వాగ్దానం చేసిన prizes యింతవరకు వచ్చాయా, మన పంచాయితీ జమ అయ్యాయా, జమఅయితే పంచాయితీ బోర్డు building కడతారా? School building కడతారా? లేకపోతే యింకే మైనా చేసుకుందామా అన్న ప్రశ్న ప్రతినెల జరిగే meeting లో ప్రతి ఒక్కరు అడుగుతున్నారు మీరు ప్రాదరాబాద్ వెళుతున్నారు ఈ విషయం ప్రభుత్వాన్ని అడిగారా అని వారు మమ్ములను ప్రశ్నించడం జరుగుతున్నది అందు గురించి ప్రభుత్వం ఒకమారు ఎప్పుడైతే తప్పకుండా యిస్తామని చెప్పారో అది మటుకు పూర్తిచేయాలి. ప్రభుత్వం కొద్ది రోజులలో ఇది పూర్తిచేస్తామని అంటున్నారు అయితే ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బులేకపోతే ఒకవిధంగా చేయవచ్చు. జిల్లా పరిషత్లు పంచాయితీ సమితులకు యివ్వణలసిన డబ్బు అధికంగా ఉంటుంది 10 వేల జనాభా పైబడి పంచాయితీలు ఉన్నాయి, వాటికంటెవెనుకబడ్డ minor పంచాయితీలకు అయిన డబ్బు తక్కువ ఉంటుంది కనుక వాటికి priority యిచ్చి, ముందు చిన్న పంచాయితీలకు యిస్తే యీ అల్లరికూడ తగ్గుతుందని మూచన చేస్తున్నాను. Best Panchayat selection గత రెండు మూడు పళ్లబట్టి చేస్తున్నది. Best Panchayat selection చాల చిక్కు నమస్యతో కూడుకున్నది. ముఖ్యంగా యిందులో కొన్ని ప్రమాణాలు నిర్ణయించారు. Major Panchayats, Class I Panchayats, Class II Panchayats ఉన్నాయి. Class I పంచాయితీకి, అర్థికస్థోమత ఉంటుంది. పన్నులు వసూలు చేయడానికి Executive Officer, Sanitation Health చూడడానికి ఒకరు, schoolmasters లుకొక యంతర్రాజు paid staff అంతా ఉన్నారు. ప్రెసిడెంటుకు మోత్రం వస్తుంది సెక్రటరీకి చెయ్యడానికి సీలెక్టుమాత్రం, బాధ్యతలేదు, ఇదంతా paid staff చేస్తుంది. అలాగే Class II Panchayats లో ఇదంతా సర్ పంచే ఒక మోస్తరుగా తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వాటికి బిట్కి

contribution యిచ్చాలన్నా, ఒక పని చేయాలన్న Class I పంచాయితీ పొచ్చు డబ్బు యిచ్చుకోగలుగుతుంది. ప్రతి పనికి నేను సిద్ధం అని తయారు అవుతుంది Class II Panchayat తన ఆశక్తతను వ్యక్తపరుస్తూ ఏమీ చేయ లేని పరిస్థితిలో ఉండేటప్పుడు- best Panchayat selectionsలో Class I పంచాయితీకి, Class II పంచాయితీకి ముడిపెట్టి దీనిని అర్హతగా నిర్ణయించడం చాల చిక్కు సమస్యతో కూడుకున్నది ప్రభుత్వం 1,000 రూపాయలు యివ్వ నీయండి సమితి అంతటికి Class I పంచాయితీ, Class II పంచాయితీకి ఒకే prize యిస్తామనేకంటే రెండు ప్రైజులు 500 రూపాయలు పెట్టి Class I పంచాయితీ రు 500, Class II పంచాయితీ రు 500 అని divide చేసినట్ల యితే పెద్ద యిబ్బంది ఏమీ ఉండదు. ఇది చిన్న పంచాయితీలకు ఒక incen- tive గా పనిచేస్తుంది. గత రెండుమూడు ఏళ్లబట్టి చూస్తే క్లాస్ 60, 70 గ్రామాలుఉంటే అధమం 8, 10 పంచాయితీలకంటే ఎక్కువ competitionలో పాల్గొనడం లేదు కారణం ఏమిటంటే Major Panchayats, Class Pan- chayatsకే prizes వస్తాయి మాకు రాపు మేము ఎందుకు యింత శ్రమపడాలి అని నిస్పృహ, నిరాశతో వీళ్ళు ఉంటున్నారు వీళ్ళు incentive గా పనిచేయ డానికి Class II, Class I అని రెండు prizes పెడితే బాగా ఉంటుంది వాళ్ళను పాచ్చరిక పరచడానికి కూడ అవకాశం చిక్కుతుంది Primary Health Centres చాలచోట్ల పెట్టాము అవి చెప్పారు. అయితే పని యింకా విరివిగా జరగాలని కోరుతున్నాను P. H. Cs సరైన maintenance చేయ వలెనంటే రమారమి 22 వేల రూపాయలు, 38 వేల రూపాయలు ఖర్చు అవు తుంది. ప్రభుత్వం 28 వేల రూపాయలు మటుకే యిస్తున్నది ఇందులో రమా రమి 20, 21 వేల రూపాయలు అచ్చంగా staff జీతాలకే అయిపోతుంది 6, 7 వేల రూపాయలు మటుకు patients మందుల కోసం యితరత్రా వివిధోగింప బడుతుంది 80, 90 వేల జనాభా వున్న జ్లాకులలో మందులు లేకపోవడం వల్ల ఎంత ఇబ్బందులకు ప్రజలు గురిఅవుతారో ఒక్కసారి ఆలోచించండి అందువలన 12 నుండి 15 వేల వరకు అయినా యీ మందుల కొరకు గ్రాంటు పెంచవలసిం దిగా కోరుతున్నాను

ఇంక. ఇన్ఫ్రీగేషన్ గూర్చి రెండు మాటలు యీ సందర్భంలో చెప్పవలసి వున్నది. పూర్వం రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో వుండే ఇన్ఫ్రీగేషన్ డిపార్టుమెం టును పంచాయితీ స్థాపితములకు handover చేసిన తర్వాత చాలా; అభివృద్ధి అయిందనే చెప్పక తప్పదు. ఈ మధ్యవే 25 ఏకరాల పైబడిన ఆయకట్టు చెరువు

అన్నింటిని P W. D వారికి handover చేయాలని, 25 ఎకరాల లోపల ఆయకట్టు గలవాటిని పంచాయతీ సమితులకు యివ్వాలని ప్రభుత్వం ఆర్డర్ చేసి నది ఇప్పుడు రెగ్యులర్, ఇన్ వెస్టిగేషన్, స్పెషల్ అని యింకా ఏవో రెండు మూడు డిపార్టుమెంట్స్ పి. డబ్ల్యు. డి లో వున్నవి ఆ పేర్లు మాలాంటివారికే తెలియవు, ఇంక సామాన్య పౌరులకి అసలు తెలియవు ఇందులో జరుగుతున్న జాప్యానికి సంబంధించి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను రెండున్నర సంవత్సరాల క్రిందట మా సత్తవరం పంచాయతీ సమితి నుండి ఆరు చెరువులను P W D. కి handover చేయాలని కలెక్టర్ గారు ఆర్డర్ చేయగా, స్పెషల్ యిన్ వెస్టిగేషన్ డివిజన్, విశాఖపట్టణం వారు యీ రెండున్నర సంవత్సరాలలో ఎస్టి మేషన్స్ పేయడానికి రెండు చెరువులు మాత్రం పూర్తిచేయగలిగారు. ఇంకా నాలుగు చెరువులు వున్నాయి విశాఖపట్టణం జిల్లాలో 25 ఎకరాలకు వైబడినవి యింకా నాలుగు వేల చెరువులకు పైగా వున్నాయి ఈ ప్రకారంగా చూస్తే ఈ ప్రోగ్రాం పూర్తిచేయడానికి వారికి ఏ నూరు సంవత్సరాలకు పైగానో పడుతుంది ఎందుకు ఇంత డిలే చేస్తున్నారో నాకు బోధపడడం లేదు అందుచేత పంచాయతీ సమితి, జిల్లా పరిషత్తుల వద్ద వుండగా యింకా అవసరమైతే లెక్సికల్ పీపుల్ ను P. W. D. నుండి surrender చేసుకుని, యింకా అందుబాటులో వున్న డిపార్టుమెంట్ నుండి కూడా అదే విధంగా తీసుకుని చేస్తే తప్ప యిందులో మనం అభివృద్ధి సాధించలేమని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాక, యీ స్పెషల్ ఇన్ వెస్టిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ వారు ఎస్టి మేట్సు వేసి, వాటిని తీసుకొచ్చి రెగ్యులర్ డిపార్టుమెంట్ వారికి యిస్తే, వనిని మాత్రం వారు ఎగ్జిక్యూట్ చేస్తారట. చూడండి ఎలావుందో, ఎస్టి మేట్సుకు రెండు సంవత్సరాలు పడితే, ఎగ్జిక్యూషన్ కు యింకో నాలుగు సంవత్సరాలు పడుతుందన్న మాట. యీ విధంగా అయితే మనమే విధంగా ముందుకు వెళ్లగలమో నాకు బోధపడకుండా వుంది. దీనిలో గ్రూప్-1, గ్రూప్-2, గ్రూప్-3 అని విభజించినట్లుగా వున్నది. మంత్రి గారు యిచ్చిన వోట్ లో గ్రూప్-1 లో క్లాస్-1 పంచాయతీలు, క్లాస్-2 పంచాయతీలలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ వుండి అన్నీ వారే చేయించుతే, యిక్కడ మూడు, నాలుగు కేటగిరి పంచాయతీలు ఏ వసులూ చేసుకోలేక, సర్వేయింగ్ ఒక పరిదర్శంలో టాక్సన్ కలెక్టు చేసుకోలేకపోతే సర్ చార్జెస్ పెట్టుకుంటున్నారట కాబట్టి గ్రూప్-2 అకు యిచ్చినట్లే. గ్రూప్-3 నుండి పట్ట చేస్తే అదిగో పట్టించుకోలేక జైలుకు వెళ్తున్నారట. ఇప్పుడు అనేకమంది చదువులేని సర్వేయింగ్ వచ్చారు. వారికి రికార్డులు లేవు ఏమిటో తెలియదు.

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants*

435

అందువలన సర్ ఛార్జీలు పెట్టుకోలేక ఇంకేమి చేస్తారు? అందుచేత గ్రూపు-3 నుండి తీసుకొని, ఫర్టీ చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను V L.W.S. పూర్వం అవకాశం లేదుకాని ఆ విధంగా ముందు వారికే యీ అవకాశం ఇచ్చి నట్లయితే యింకా జాగ్రత్తగా పనిచేయడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను ఈ అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ యస్. జగన్నాథం అధ్యక్షా, పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు ఎస్టాబ్లిష్ చేయడానికి కారణం పరిపాలనా వికేంద్రీకరణ కొరకు చేశామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది, అయితే నేతిబీరకాయలో నెయ్యి ఎంత వుందో ఈ పరిపాలనలో కూడా అంతే వికేంద్రీకరణ వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను గ్రామాల స్థాయిలో ఫిర్కాలు, తాలూకాల స్థాయిలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వారే చేకుసుంటారని వారికి యీ అధికారం యిస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతో యీ శాసనాన్ని చేస్తామని అంటున్నారు కాని, ఎంతవరకు యీ వికేంద్రీకరణ ఆచరణలో అమలు జరుగుతున్నదీ స్థానికంగా మాకు యిది కావాలని కోరేటంత వరకే యీ వికేంద్రీకరణ వున్నది కాని, కార్యక్రమాల అమలులో మాత్రం లేదని మనవిచేస్తున్నాను పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటు ఉన్నాడు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ వున్నాడు ఈ ప్రెసిడెంటుకు ఒక బంట్లోతును వేసుకోడానికి అధికారం లేకపోతే, అవసరమైనప్పుడు నాలుగు పైసలు ఖర్చుపెట్టే అవకాశం లేకపోతే యింకా వికేంద్రీకరణ ఎక్కడ వున్నదని అడుగుతున్నాను అలాగే జిల్లా పరిషత్తు స్టాండింగ్ కమిటీస్ చైర్మన్ గా కలెక్టర్ వుండడం చాలా అన్యాయమని చెబుతున్నాను జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా అతను చేసే పని ఏమిటి? అతనికి ఇచ్చిన అధికారం ఏమిటి అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. టీచర్స్ మ ట్రాన్స్ ఫర్ చేసేంతవరకేనా అతనికి వికేంద్రీకరణ వున్నది జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ financial comitment ఏమైనా చేయగలడా అని అడుగుతున్నాను యీ వికేంద్రీకరణ పేరుతో మోసం చేయడం ఎందుకని అడుగుతున్నాను ఇప్పుడు మన అపోజిషన్ వారే కాదు, ఈ జిల్లా పరిషత్తుల సమితుల చట్టంకు ఆమెండ్ మెంటు తీసుకొచ్చినప్పుడే స్టాండింగ్ కమిటీ చైర్మన్ కలెక్టర్ వుండకూడదని సెల్వ కమిటీలో ఏకగ్రీవంగా చెప్పినప్పుడు మంత్రిగారు కూడా 'ఒప్పుకున్న సంకతి మంత్రిగారు కూడా మరచిపోవడానికి వీలులేదు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో Standed Committee Chairman గా Collector ఎందుకు వుండాలి'

నాకు ఆర్థం కావడం లేదు వెంటనే దానిని మార్చి, చైర్మన్ గారినే Standing Committee Chairman గా వుంచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆచరణలో ఎంతవరకు వికేంద్రీకరణ వున్నది, అసలు ఈ పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు వల్ల ప్రజలకు ఎంత ఉపయోగం వున్నది అనేది వేరే సంగతి. యీ డిపార్టుమెంటును సృష్టించడం.

(The Quorum bell was rung)

వికేంద్రీకరణ పేరుతో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం తన పరిపాలనను చిరస్థాయిగా చేశంలో వుంచుకొనడానికి గాను చేసిన పన్నుగడ ఏమోనని అనుమానానికి తగిన అవకాశం ఉన్నదని మాత్రం నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అదృష్టా, ఇంక డిలిమిటేషన్ ఆఫ్ బ్లాక్స్ విషయమున్నది. 1964 జనవరి, ఫిబ్రవరి ప్రాంతాల్లో ఇవి జరిగినవి ఈ డిలిమిటేషన్ ఎంత సవ్యంగా జరిగినదో అది మంత్రిగారికే తెలియాలి వేరే చెప్పనక్కరలేదు దానికి ఒక కమిటీని వేశారు. కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చినది. ఆ రిపోర్టులోని పరతులను ఎంతవరకు ఉపయోగించుకుని వీరు డిలిమిటేషన్ చేశారు అని నేను అడుగుతున్నాను. ఆనాడు యీ శాఖకు వీరు మంత్రిగా వుండకపోవచ్చు. కాని, దానికి సమాధానం చెప్పవలసిన బాధ్యత యీ మంత్రిగారిపై వుంటుంది యీ డిలిమిటేషన్ ఎంత సవ్యంగా చేశారో తెలియడానికి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. మా నరసన్న పేట తాలూకా వుంది. నరసన్న పేట తాలూకా అంతా మొత్తం రెండు బ్లాకులుగా వుంది. Population basis పై చేశారో, area basis పై చేశారో గాని రెండు ఫిర్కాలు ఒక పమితిగా చేశారు మొట్టమొదట 1958 ఆ ప్రాంతంలో యీ బ్లాకు కోటగుమ్మం సమితి పేరుతో 62 పంచాయతీలతో ఏర్పాటు చేశారు నరసన్న పేట బ్లాకు 44 పంచాయతీలతో ఏర్పాటు చేశారు, అప్పుడు ఒక రిప్రజెంటేషన్ కూడా గవర్నమెంటుకు యిచ్చి వున్నారా ఇది చాలా అసభ్యంగా వున్నది; 44 పంచాయతీలతో నరసన్న పేట బ్లాకు ఏమిటి; 64 పంచాయతీలతో కోటగుమ్మం బ్లాకు ఏమిటి? దానిని సరిచేసి- కోటగుమ్మం బ్లాకు నుండి కొన్ని పంచాయతీలు తగ్గించి నరసన్న పేట బ్లాకులో కలిపి తే- దానిపై చర్య తీసుకోలేదు. తర్వాత 1964 ఫిబ్రవరి, మార్చిలలో డిలిమిటేషన్ చేసినప్పుడు కూడా నేను ఒక రిప్రజెంటేషన్ గవర్నమెంటుకు ఇచ్చి వున్నాను. దీనిని గుర్తించాను. ఇంకా కోటగుమ్మం పంచాయతీలన్నీ నరసన్న పేట బ్లాకులో కలిపి తే- మొదటి పంచాయతీలు. వీరికి 64 పంచాయతీలుగలకోటగుమ్మం సమితి కలిపారు. 64 + 10 = 74 పంచాయ

తీలు అయినవి అక్కడ. నరసన్న పేట సమితిలో 44 మాత్రమే వున్నవి. కనీసం ఆ పది పంచాయతీలను నరసన్న పేట సమితిలో చేర్చండి population అయినా సమానంగా వుంటుంది. పరిపాలనా సౌలభ్యం కొరకైనా ఆ విధంగా చేయండి అని రిప్రజెంటేషన్ లో చెప్పడం జరిగింది ఈ విధంగా చేయడం వల్ల కొన్ని పంచాయతీలు conveyance కూడా లేక బాధపడుతున్నవి పరిపాలనా సౌలభ్యం దృష్ట్యానైనా ఆ పది పంచాయతీలు యిక్కడ కలపండి అంటే ప్రభుత్వం అటు వంటి చర్య తీసుకోలేదు. కాని ఏ కారణంచేతనో ఆ పది పంచాయతీలు దానికి వారు కారణం చూపించలేదు, కారణం వున్నది అక్కడ వున్న ఒక పెద్ద మనిషి సరిపుచ్చల సమితి ప్రెసిడెంటుగా రాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ పది పంచాయతీలను కోటగుమ్మం సమితిలో కలపడానికి ప్రయత్నించారు.

కాని, తాను ఒకటి తలిస్తే దైవం ఒకటి తలచినట్లు ఎవరైతే సరిపుచ్చ పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటుగా రాకూడదని అనుకున్నారో ఆ పెద్దమనిషి కోట గుమ్మాల సమితి ప్రెసిడెంటుగా వచ్చాడు డిలిమిటేషన్ చేసిన వద్దతి యిది. ఎందుకు ఇట్లా చేశారు? ఏ వద్దతిపైన యిట్లా చేశారని అడుగుతున్నాను అంతే కాదు, యీ వేళ నేనొక పాంప్లెట్ చూశాను గుంటూరు జిల్లా పొన్నూరు పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుని అధ్యక్షునితో ఆక్రమంగా అంతకాంతి వుండు తారు అని ప్రశ్న వేస్తూ యీ పాంప్లెట్ యివ్వాలి తేకారు. ఇట్టి చాలా ఉత్తర్యంగా వుంది. పొన్నూరు పంచాయతీ మొట్టమొదటి పొన్నూరు పంచాయతీ సమితిలో వుందన్నారు. తరువాత పొన్నూరు మునిసిపాలిటీగా 24-4-1964 న డిక్లర్ చేశారట. తర్వాత 1-10-1964 న తేదీనుండి కొత్త పొన్నూరు మునిసిపాలిటీ అమలులోకివచ్చినట్లు ప్రకటించారట. 1-10-1964 న తేదీనుంచి మైసల్ ఆఫీసరును నియమించి 20-4-1964 న తేదీగల ఉత్తరువుద్వారా పొన్నూరు మునిసిపాలిటీ స్థాపించారు కనుక పొన్నూరు, విడుబ్రోలు పంచాయతీలకు 64లో పంచాయతీ ఎన్నికలు జరవలెదు. అంతవరకు సవ్యంగా వేస్తుంది. కాని, పొన్నూరు మునిసిపాలిటీ చేసినప్పుడు మళ్ళా పొన్నూరు పంచాయతీ సమితి ఎట్లా వుందో, ఆ పేరు ఎందుకు మార్చలేదో అరం కావడం లేదు. అయితే, ఏదో కారణం చెప్పవచ్చు. పొన్నూరు పంచాయతీ మునిసిపాలిటీ అయినప్పుడు పొన్నూరు, విడుబ్రోలు పంచాయతీలు కూడా మునిసిపాలిటీ పోయాయి. ఇటు ప్రక్కన వున్న విడుబ్రోలు యీ తేదీనుండి మునిసిపాలిటీ పోయాయి. అటు వంటప్పుడు పొన్నూరు పంచాయతీ కూడా మునిసిపాలిటీ పోయింది. పంచాయతీ సమితి ఏ వద్దతి వుంటే కూడా మొదట కావడానికి అవకాశం లేదు చట్ట

ప్రకారం అలాంటి పరిస్థితులలో ఒక పెద్దమనిషిని కో ఆప్టైడ్ మెంబర్ గా పొన్నూరు పంచాయతి సమితికి తెచ్చి, ఆ పంచాయతి సమితి అధ్యక్షులుగా చేశారని ఒక ప్రకటన చేస్తున్నారు ఇది ఎంతవరకు నిజమో నాకు తెలియదు ఇదే విజమయినట్లయితే మునిసిపాలిటీలో చేరిపోయిన ఒక ఫీరియానుంచి ఒకరు కో ఆప్టైడ్ మెంబరుగా వచ్చి పంచాయతి సమితి అధ్యక్షులు అయినప్పుడు—దానిపైనే ఆబ్జక్షను తెలియపరిస్తే ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్య తీసుకుందో అర్థం కావడము లేదు దీనిపైనే రాజగోపాలనాయుడుగారు కాల్ అటెన్షన్ నోటీసు కూడ ఇచ్చారట, డిసెంబరులో. మంత్రిగారు జవాబు చెప్పలేదు చర్యకూడ లేదు. ఈనాడు పంచాయతి పరిపాలన పేరుతో జరుగుతున్న దీనిని క్రమం అంటారో, అక్రమం అంటారో మంత్రిగారే జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను

Mr. Speaker: The hon Member is criticising the Government on the basis of a pamphlet about the truth of which he is not sure. He must have made himself sure that it is correct before he criticised the Government. Every day so many pamphlets are being circulated. He himself is saying that he is not sure of the truth of the contents of the pamphlet.

Sri S. Jagannadham: I do agree, Sir; but the Minister has to give a reply to it. There is a call attention motion also given notice of by Sri Rajgopal Naidu, Deputy Leader of the Swatantra Party, to the hon. Minister. At least he must give a reply to the call-attention motion.

Dr. M. N. Lakshminarasiah: No notice has been given to me regarding the call attention motion.

Mr. Speaker: Notice must be given to me and I must first admit it.

Sri S. Jagannadham: The Minister could reply to what I say; if what I say is not correct, he may condemn it and say that it is not correct.

Mr. Speaker: I only want the hon. Member to criticise the Government on facts about which he is sure and when he is on firm ground, not on the strength of pamphlets which are circulated to members every day.

Sri S. Jagannadham: The hon. Minister can say that it is not correct and he can condemn it.

ఈ పంచాయతి పరిపాలన విధానంలో—నేను 1959లో పంచాయతీసమితి ప్రశ్నోత్తరాలలో 5 సంవత్సరాలు వున్నాను ఆ 5 సంవత్సరాల నా అనుభవంలోని కొన్ని విషయాలు చెబుతాను చాలవరకు ఇందులో లోపాలు వున్నాయి. ఇంత వరకు ఎందుకు సరిచేయలేదో మంత్రిగారు సరైన జవాబు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రైమరీ పాల్తు సెంటర్స్ వున్నాయి. వీటిలో మీనియల్ స్టాఫ్ వుంది నర్సింగ్ ఆర్డర్లీస్ - ఫిమేల్ నర్సింగ్ ఆర్డర్లీ, మేల్ నర్సింగ్ ఆర్డర్లీ, తోటీ, స్వీపర్ వాన్ డ్రైవర్ మున్నగు స్టాఫ్ వుంది. వారిని పర్మనెంటు జేసిస్ మీద ఎందుకు వుంచలేదని అడుగుతున్నాను ఈ పంచాయతి రాజ్య సిస్టం పర్మనెంట్ జేసిస్ కాదా? అయితే, దీనిక్రింద ఉద్యోగాలు ఇంతవరకు ఎందుకు పర్మనెంట్ చేయలేదు? టెంపరరీ జేసిస్ అంటారు, ప్రతి సంవత్సరం కంటిన్యూ చేయడానికి రెన్యూ చేస్తుండాలి. ప్రభుత్వానికి వ్రాసుకోవాలి నాకు తెలిసినంతవరకు యీ ఫిమేల్ నర్సింగ్ ఆర్డర్లీ, మేల్ నర్సింగ్ ఆర్డర్లీ, తోటీ, స్వీపరు గురించి పంచాయతి సమితి వ్రాసి 9 మాసాలు అయింది. వారిని రిమూవ్ చేశారు కంటిన్యూ చేస్తే ప్రభుత్వం రాటిఫై చేయడానికికూడ అవకాశంలేకుండా వున్నది. పంచాయతి సమితి ప్రశ్నోత్తరాల కంటిన్యూచేసి ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తే మా పర్మిషను లేనిచే ఎందుకు కంటిన్యూ చేస్తున్నావని ప్రశ్నోత్తరం వున్నది. బి.డి.ఓ.ను ఎక్స్ ప్లెన్డేషను అడుగుతున్నారు. అధికార వికేంద్రీకరణ ఎంతవరకు అమల్లో వున్నదో ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. వీరిని కంటిన్యూట్ క్రింద ఎందుకు వుంచుతున్నారు? స్వీపర్ ను కంటిన్యూ చేయడానికి కలెక్టరుకు వ్రాసుకోవాలట. వ్రాస్తే 9 మాసాలవరకు జవాబు లేదు. ఈలోగా డాక్టరు స్వీప్ చేసుకుంటూడా లేకపోతే ప్రశ్నోత్తరం, బి.డి.ఓ. కలిసి స్వీప్ చేస్తారా ఆ ఆస్పత్రిని అని అడుగుతున్నాను. ఇది యీనాడే నేను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చిన విషయం కాదు. పాలాకీలో ప్రైమరీ పాల్తు సెంటరు వుంది ఇంచుమించు పదిమంది మంత్రులు అక్కడకు వచ్చారు. డెప్యూటీ డెవలప్ మెంటు కమిషనరు రామిరెడ్డిగారు అక్కడకు వచ్చినప్పుడుకూడ చెప్పాను. 5 సంవత్సరాలయింది. ఈ సమస్య రాష్ట్రమంతటా వుందో లేక కొన్ని సమీపాలలో మాత్రమే వుందో లేక పాలాకీలో మాత్రమే వుందో కాని యింత 'వరకు' యీ సమస్య తీర్చడం కాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకు పర్మనెంట్ చేయలేదు? (10/3/65)

Mr. Speaker: Sweepers are paid from contingencies; Government employ part time people; I think they are

being paid about Rs. 10 or 15/- per month; they are not regular employees. Not only in primary health centres, but in all the Government offices they are only part-time; that is what I think.

శ్రీ ఎన్ జగన్నాథం పాలాకిలో వైమిరి హేల్త్ సెంటర్ లో స్వీపర్ పోస్టు వుంది నా చేతులతో నేను రిమూవ్ చేశాను హాస్పిటల్ ఓపెన్ చేసి, ఊడవలసినవానినే పర్మనెంట్ చేయకుండా వుంటే ఎవరు ఆ పని చేస్తారు? సమితులలో టీచర్స్ పరిస్థితి - 59 నుంచి కూడ ఈ సమస్య వున్నది ప్రతి నెలా సక్రమంగా జీతాలు ఇవ్వడం లేదు ఏమిటి కారణం దీనికి? మూడు నాలుగు మాసాల కొకసారి జీతాలు ఇస్తుంటే వారు ఎట్లా బ్రతుకుతారు? ఈ నాడు లక్షాధికారులు కూడ డబ్బు పట్టుకువెళ్లి క్యూలో నుంచుంటే బియ్యం దొరకని పరిస్థితులలో మూడు మాసాలవరకు జీతాలివ్వకపోతే వారు ఎట్లా బ్రతుకుతారు? ప్రతి నెలా 95-100 రు లు సక్రమంగా యివ్వలేకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? దీనికి క్లిక్ ఎక్కడ వుంది? ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటు లోపమా లేక పంచాయతి రాజ్యంలో వున్న లోపమా? దీనిని సరిచూడాలని మనవి చేస్తున్నాను పంచాయతి సమితులు వచ్చిన తరువాత టీచర్స్ ను సమితి మానేజిమెంటు క్రింద పెట్టారు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ ఎట్లా పడిపోతున్నాయో నేను వేరే చెప్పక్కర

లేదు. ఇది యీ డిపార్టుమెంటును సృష్టించినందువల్ల అని నేను చెప్పను కాని పంచాయతి ఏరియాలో వున్న టీచర్స్ పంచాయతి ప్రశ్నెంటు వెనుక తిరిగి పారాలు చెప్పకుండా, స్కూలుకు పోకుండా జీతాలు తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు

దీనికి పంచాయతి ప్రశ్నెంటు కూడా కొంతవరకు కారణం వారు టీచర్ల చేత accounts వ్రాయించు కుంటున్నారు ఇతర పనులు చేయించుకుంటున్నారు స్థానికంగా ప్రశ్నెంటుకు టీచర్లపై అజమాయిషీ ఉండడం వలన ఇంత అధ్వాన్నం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను

Mr. Speaker : I do not agree. I was President of the District Board in-charge of schools. I sent all my Superintendents to all the Taluqs. Each Superintendent went and inspected about 10 schools. Out of 100 schools, 50% of the schools were closed and the teachers were not

17th March, 1965

The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants

441

present at all. I have kept all of them under suspension and they dealt with them separately. That was the fate of the schools in those days.

శ్రీ ఎస్ జగన్నాథం ఆనాడు మాటికి 50 స్కూల్స్ అట్లా ఉంటే -
శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఆ రోజులలో సూపర్ విజన్ ఉండేది కాదు. అట్లా ఉండేది ఇప్పుడు V. L. W. మాక్రమే కాదు పనిలేని అఫీసర్ల చాలామంది ఉన్నారు

Mr Speaker: That is what I am saying అదే నేను చెబుతున్నాను వారు స్కూల్స్ లో చదువు చెబుతున్నారో లేదో కానీ స్కూల్స్ మాత్రం తెరిచి ఉంచుతున్నారు That I cannot guarantee. At least the schools are kept opened.

శ్రీ ఎస్ జగన్నాథం ఇంతమంది సూపర్ వైజింగ్ అఫీసర్లు ఉన్నప్పటికీ, ఆనాడు 50% స్కూల్స్ అట్లా ఉంటే, ఈనాడు 70% స్కూల్స్ ఇట్లా ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను 1964 లో పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికలు జరుగక ముందు కొద్ది పంచాయతీలు bifurcate చేసారు జి.వో. కూడా issue చేసారు కలెక్టరుగారు ఆర్డర్లు వంపారు. ఎన్నికలు జరుగకముందే కలెక్టరు bifurcate చేసిన ఆర్డర్లు కాన్సిల్ చేస్తూ status quo maintain చేయమని సందని పంచాయతీలు ఎన్నికలలో పాల్గొనవలసినదని పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికలు ఇరువాత bifurcation orders పంపుతామని కలెక్టరుగారు చెప్పారు ఎన్నికలు అయిపోయి తొమ్మిది మాసాలైనది Bifurcation చేస్తూ వంపిన ఆర్డర్లు ఇంతవరకు అమలులో పెట్టక పోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? మంత్రిగారు జవాబు చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను Drinking water wells గురించి మంత్రిగారు చెబుతూ మూడవ ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యే సరికి అన్ని గ్రామాలకు drinking water wells ఇచ్చి తీరుతామనే పద్ధతిలో చెప్పి ఉన్నారు మూడవ ప్రణాళిక మరొక సంవత్సరంలో పూర్తి కావల్సింది. ఇంతవరకు ప్రతి సమితిలోను సగం గ్రామాలకు మంచినీళ్ల బావులు లేకుండా ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికీ సగం గ్రామాలకంటే మంచినీటి బావులు లేనప్పుడు ఎన్ని పంచవర్గ ప్రణాళికలు కావలసి ఉంటుందో అర్థం కావడం లేదు. స్కీమ్ లో ఇచ్చిన డబ్బు మంచినీటి బావులకు మిగులలేదు. కనుక equalisation fund అనో matching grant అనో ఇస్తున్నారు. ప్రతి

సంవత్సరం సంవత్సరానికి ఏ రెండు నూతులకో సరిపడే డబ్బు ఇస్తున్నారు. సమితికి రెండు గ్రామాల రేటున ఇస్తుంటే ఒక్కొక్క సమితిలో 120 గ్రామాల వరకు ఉంటే, ఈ వద్దతిలో ఎంత కాలానికి అన్ని గ్రామాలకు ఇవ్వడానికి వీలుంటుందో ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మంచి నీటి బావులు త్రవ్వకానికి contribution basis మీద ఇస్తున్నారు పెద్ద గ్రామాలు contribution ఇస్తున్నాయి చిన్న గ్రామాలున్నాయంటే, అక్కడ ఏ 100 కుటుంబాల్లో వుంటే, ఏమాత్రం ఆస్తి లేకుండా రోజంతా పనిచేస్తే కూలి సంపాదిస్తేనే భోజనం వచ్చేవి ఎక్కువ ఉంటాయి. వారు నుంచి నీటి బావికి contribution ఏమి ఇస్తారు? కలెక్టరుగారు exemption ఇవ్వవచ్చును అని ఉన్నది కలెక్టరు గారికి exemption కావాలని కాగితం ఈనాడు పెడితే సంవత్సరం వరకురాని పరిస్థితి ఉన్నది. మంచి నీళ్లు లేవని నైతి సంవత్సరం బాధపడుతుంటే, exemption order సంవత్సరాల తరబడి పడుతుంటే, ఆ గ్రామాలకు మంచి నీళ్లు ఎట్లా ఇస్తారని నేను వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. V. L. Ws. ఇప్పటికి ఇంచుమించు 12 సంవత్సరాలుగా జ్ఞాకులు ఏర్పడినప్పటి నుంచే ఉంటున్నారు వారు maximum reach అయినారు. Further promotions లేవు, increments లేవు గ్రామ సేవికలలో సీనియర్లను కొందరిని ఎమ్ ఎస్.లుగా చేసినట్లు వింటున్నాము. V. L. Ws. కు ఎందులోనైనా ప్రమోషన్లు రావడానికి అవకాశాలున్నాయా లేక వారి జీవితాంతం వారి జీతం డబ్బులతో బ్రతుకవలసిందేనా, వారికి ఏదైనా మార్గం చూపిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. Group Executive Officers ను చేస్తాము అంటున్నారు వారికి వారి స్కేలు ఉంటుందో, ఇంకా ఎక్కువ స్కేలు ఉంటుందో తెలియదు వీరందరిని Group Executive Officers గా ప్రమోట్ చేసి క్రొత్తగా మరిల V L Ws ను రిక్రూట్ చేస్తే బాగుంటుందేమోనని మనవిచేస్తున్నాను జిల్లా పరిషత్తులలో సెలక్షన్ కమిటీలున్నాయి. వాటిద్వారా కొంతమంది candidates ను రిక్రూటు చేస్తున్నారు Candidates చాలామందికి ఈనాటివరకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితులున్నాయి. అయినప్పటికీ సెలక్షన్ కమిటీలు కొంతమందిని పిలిచి మరిల రిక్రూటుచేపి సెలక్షన్ లిస్టులో వేస్తున్నారు. ఎవరయితే చై ర్మెన్ గా ఉంటున్నారో వారి తాలూకు మనుష్యులను రిక్రూటుచేసి లిస్టులో వేస్తే ఉద్యోగాలు వారికి దొరుకుతాయి కదా అనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నారేమో అనే అనుమానం వస్తుంది. 1960-61 లో రిక్రూటు అయినవారే శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో కొంత మంది మిగిలిపోయారు. అయినప్పటికీ 1964లో మరల candidates ను రిక్రూటు

చేసారు. పాఠశాలకి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో క్రొత్తవారిని రిక్రూటు చేసి లిస్టులో వేసుకోవడం అంటే ఈ candidates ఈనాడు కాకపోయినా నాలుగు సంవత్సరాలైనా వస్తారుకదా అనే వర్ధతితో చేస్తున్నారనే అనుమానం ఉంది. సెలెక్టు అయిన candidates అంకికి ఉద్యోగాలు దొరికేవరకు further selection కు పిలవకుండా ఉండాలని జిల్లా పరిషత్తులకు ఆదేశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Bolakrishniah :—Mr. Speaker Sir, while supporting the demand presented by the Hon'ble Minister for Panchayat Raj, I would like to speak about education. I am not referring to the University education or the secondary education or the elementary education but I am only referring to the Primary education that has been gauranteed under the Constitution. It is one of the directive principles of our State Government under the Constitution. Let us examine and see how far we have provided primary education to the children whose age is between 6 and 11, whether the target has been achieved and whether we are on par with the other States in the country. These are the important questions for consideration. From the information available through the Fourth Five-Year Plan Working papers and also the other literatures that have been provided for us, it is seen, we have not achieved the targets. We have almost completed the Five-Year Plans and the Third Five-Year Plan is almost on its verge of completion and the Fourth Five-Year Plan is likely to commence. We are only having 9th place. Only 61% of the children are given this primary education. But in Madras and in other States like Maharashtra they are giving education to 70% of the school-going children of the age of 6 to 11. Why we are lagging behind though active measures are taken to see that the compulsory enrolment is made of the children of 6 to 11 age group. There are certain draw backs. That is, no incentive is given and most of the people are not

sending their children to the schools and they are not given proper amenities. That may be one of the reasons. It is the duty of the Government to see that these poor children are given free books, free mid-day meal, clothes—all these things are provided so that they may have some encouragement to come forward to study in the schools. Only then we can achieve the target and we can compete with other States. In Kerala, though it is a poverty-stricken State to some extent and though it is not as affluent as our State, cent per cent target has been achieved in giving primary education to the children between the age of 6 and 11 by the time they have completed the Second Five-Year Plan. But in our State we have not done that. Therefore, we must take special measures to see that this education is given to our children.

In this connection, I would like to mention a few things about the existing conditions of the school buildings. Though there were few schools, suitable accommodation was not provided. There was space also for growing garden and making the school attractive. Now, of course, we have to congratulate the Government for having increased the number of schools. Everywhere we have got, in almost all the villages, primary schools but there is no proper accommodation and no proper site has been provided to the school where proper gardens are not made. But what I want to say is that in the case of Missionaries, we have already established some primary schools and normally in villages they have provided suitable place with separate site not only for the schools but also quarters for the teachers. We must also see that not only suitable accommodation for the school should be provided but also the quarters for the Teachers should be provided. Then we ask the teachers to come and work. Now for a teacher who is transferred from one place to another place,

his main plea is that he is not able to secure the accommodation there. Particularly in the case of teachers belonging to the women folk, they are not getting this accommodation and they are undergoing much hardship. I request the Government to see that some steps are taken to provide quarters for the Primary School Teachers.

In this connection I would like to bring to the notice of the Government some of the representations made to me by the Associations of the Primary School Teachers in Chittoor District. It is said that the food-stuffs that are given in the mid-day meal to the children who are joining the Primary and Elementary Schools, there is some discrimination. Some of the schools are under the control of the Panchayat Samithis and some schools are under the private management, namely, Missionaries or some aided managements. But these food-stuffs are given only to the schools managed by the Panchayat Samithis. I submit one thing in this connection. That is there are some Adivasis Schools. They are more deserving. They must be given these food-stuffs. Therefore I want that the Government should take some action in this matter and the food-stuffs should be properly distributed. In this connection, I would like to mention that there is a dispute about the schools that whether they are properly functioning or not. In a secular State or in a Welfare State, though they are Government servants or the servants of the Local Bodies, they are not free and their affiliations are with the political organisations. It is also necessary that we should see how far they are properly functioning. A similar case has arisen in Bihar. There, they have detached this education from the control of the Panchayat Raj. In the United Kingdom and in Spain, I have read some time ago, that these developmental activities are only confined to agriculture and agricultural develop-

ment and other activities. They are not concerned with this Primary Education and health. They are dealt separately. In America also that is the thing existing. In the United Kingdom there is a separate Education Department looking after the Primary Education of the children and giving them all amenities. We are only in the experimental stage. But let us see how far these schools are functioning and if we find that the functioning of the Schools under the management and control of the Panchayat Samithis and Zilla Parishads are not satisfactory, we will think of alternative measures to improve their condition. But now no criticism is necessary. At this juncture, I want to say a few things about the difficulties of these primary school teachers. Pensions of the Teachers who have retired in the year 1964 have not been settled in many cases though they are entitled for pensions. This also may be considered. They want that the upper age limit also should be extended by 6 years. It is also the recommendation of the Central Government that the salaries of these teachers should be not less than Rs. 100/- as in the case of other States. All these cases are to be examined because of the increase in prices. These poor teachers are not able to manage their families and because of these domestic worries, they not even have the mind to concentrate in giving proper education to the children. Therefore, all these things should be considered sympathetically and necessary help be given to the teachers. Thank you Sir, for the opportunity given to me.

అధ్యక్షా, జె. ఎల్. ఎన్. చౌదరి (చీరాల) : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో
జిల్లా పరిషత్ నాలుగు కోట్ల జనాభా చేరుకుంటూ ఉంటుంది. సుమారు 15 వేల
ప్రైవేట్ పాఠశాలలు నిర్మాణం చేశారు. ఇంకా ఈమధ్య చేసినవికూడా రద్దు
చేసుకోవటం గానీ లేకపోతే యింకా నాలుగు మూడు వేలయినా ఉండేవి.
కాబట్టి జాకులు కూడా జరగవు చాలా విస్తృతంగా ఫెటీ, మక్తా తగ్గించుకో
వటం అవసరం. C.D., L.D., N.S. programmes క్రింద యిచ్చి

17th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

447

నటువంటి 6,79,59,000 చిల్లర యంతమంది జనాభా ప్రతిసత్తినబట్టి చూస్తే తలకు ఒక్కంటికి 1-12-0 కూడా పడలేదు ఇంకా లోపే ఉంది. కాని నేను మనవి చేసేది ఒకటే మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఆంధ్ర ప్రాంతం జిల్లాలలోను తెలంగాణా, రాయలసీమలో కూడా వేస్తున్నారు పుగాకు మన పుగాకు export చూస్తే పెద్ద ఇంగ్లీషు మోనోవలీ కంపెనీ ప్రతి సంవత్సరం తీసే ఆదాయము ఏడు కోట్లవరకు ఉండేది అంతమాత్రం నోచుకోలేదు నాలుగు కోట్ల జనాభా. నైజాము నవాబు తెలంగాణా జిల్లాలలో రైతుల నెత్తిన నల్లగొంగళ్లు వేసి ఖజానా పెంచుకున్న ఆయనకైనా ప్రతి సంవత్సరం assets మీద వడ్డీ అయినా పోతుంది ఆరేడు కోట్లు వారికి చాలదన్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా మాజీ జమీందార్లకు కోటి యాభై లక్షలు మన బొక్కసములోంచి కూడా ఒక విధముగా cheques వ్రాసి యిస్తున్నాం ఈ రకంగా కొంతమంది పెద్దలకు వ్యక్తిగతంగా ఈ రకమైన అధిక సౌకర్యం ఈ దేశంలో యింకా సాగుతున్నప్పుడు కోట్ల ప్రజానీకం, గ్రామీణ ప్రజానీకం serfdom ఒక విధమైన శాసితత్వం, ఆర్థిక విధానంలో యిట్లా గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వచ్చినప్పుడు కాస్త చిన్న చూపు జరుగుతోంది ఏదో చెబుతారు సామెత పల్లెటూర్లలో "ఉన్నమ్మ ఉన్నమ్మకే పెడుతుంది, లేనమ్మ ఉన్నమ్మకే పెడుతుంది" అని రాని ఖర్చు లేనమ్మ లేనమ్మకన్నా పెట్టరు లేనమ్మకూడా తీసుకొనిపోయి ఉన్నమ్మకే పెడుతుంది, ఆ విధముగా కేంద్ర ప్రభుత్వమూ వాళ్లకే సౌకర్యాలు యివ్వడం జరుగుతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యిచ్చే సౌకర్యాలు కూడ కలవానికి పోవడం ఎక్కువగా జరుగుతున్నది బహు జనముమీదకు వచ్చేటప్పటికి తలకాయలోని నిసి రేస్తోంది పెద్దలకు అయితే కోట్లకొద్ది అప్పులు ఇస్తారు గ్రాంట్లు ఇస్తారు, వచ్చి డీలు ఇస్తారు, Industries కట్టిస్తారు అధికముగా కోట్లకు కోట్లు ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తారు. సామాన్య ప్రజల విషయము వచ్చేటప్పటికి 30 పైసలు, 10 పైసలు చొప్పున విసిరేస్తారు

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఈ రకముగా స్వల్పముగా ఇవ్వడం జరుగుతోంది ఇక్కడ ఉత్పత్తి చేసిన చక్కెరను సెంట్రల్ గవర్నమెంటుయొక్క Pooling కి ఇస్తున్నారు ఇక్కడ ప్రజలు బాధపడుతున్నా భాగ్యమును ఇస్తున్నాము ఇంత బాధార్యముగా చేస్తున్నా ఆంధ్ర దేశములోని రైతాంగము పంటలు పండిస్తున్నారు. ప్రత్యేకమైన సౌకర్యాలు వారికి ఇచ్చి తీరుతాము అనే ధోరణి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏ కోశావళి లేదు. మన మంత్రులు అడగలేదని నేను అనను. *Gentlemen! గా*

అడుగుతున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలవారు ungentlemanly గా సాధించుకొని వస్తున్నారు. అందుచేత కేంద్ర ప్రభుత్వము మనలను లెక్క చేయకుండా పోతోంది. ఈ gentlemanliness కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానములో వనికి రాకుండా పోతోంది అని వాపోతున్నాను ఆదాయానికి విషయము వచ్చేటప్పటికి కల్లారి చంద్రమౌళిగారు వున్నప్పటినుంచి land revenue లో కొంత భాగమైనా పంచాయతీ ఆదాయానికి కలపాలని అంటున్నారు మంత్రిగారి note లో గుజరాత్ వారు చేశారు మహారాష్ట్ర వారు చేశారు అన్నారు. మీరు మొత్తము పన్నులు పంచాయతీలకు hand over చేశారు. Study చేయబోతున్నాము అని note లో చెప్పారు ఎన్ని సంవత్సరాలనాడో వాగ్దానము యిచ్చారు ఇప్పుడు మరల అక్కడకుపోయి study చేస్తాము అంటారు వారు ఎవరిని అడిగి చేశారు. ఏ రాష్ట్రమైన lead చేస్తే అవతల గుజరాతు రాష్ట్రము చేసినదా? 'మీకు ఆపాటి దమ్ములు లేవా? మీరు ఇట్లా జాప్యము చేయవలదుకొంటే చేయండి మీకు దమ్ములు లేకనో, తెలిపితేటలు లేకనో. Departmental heads నమర్దులు వున్నారు ఏ plans వేసుకొన్నా వేసుకోగలరు చిత్తశుద్ధిగా చేయాలని వుంటే తప్పకుండా పూర్తిగా land revenue ని ఇవ్వండి. ఎగ్జిము ఇవ్వండి. జేకపోతే పంచాయతీలను వసూలు చేయమని matching grants 7%, 10% వారికి ఇవ్వండి. దీనికి ఎవరిని అడగాలి. వారు ఎవరిని అడిగారు Red-tapism ని study చేయడానికి మద్రాసు, బెంగళూరు పోవాలి పోవడమే Red-tapism అని మనవి చేస్తున్నాను "మీదగ్గరనే red-tapism వున్నప్పుడు షిఫార్టుమెంటల్ గా కాగితము పరిపాలన జరుగుతున్నప్పుడు దేశములో ఈ రకమైన ప్లానింగు పద్ధతులతో ఆ రకమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలు సంపూర్ణముగా నెరవేరవని మనవి చేస్తున్నాను. క్రింది లెవెల్ లోని రాజకీయాలనుగూర్చి అనేకమంది చెప్పారు. Blocks, పంచాయతీలలో-నిజమే, కొన్నిచోట్ల జరుగుతున్నవి అన్ని చోట్ల వున్నవి అని అనడానికి వీలులేదు ఏదో స్వార్థానికి ఒక పార్టీ! చేసుకొనే బ్లాకులున్నవి ఒక పార్టీకి చేసుకొంటూ రెండవ పార్టీని దెబ్బకొట్టే పార్టీలున్నవి. జాతి జేకపోతే మానె, రెండవవారికి వ్యతిరేకముగా చేయడమే అత్యధముగా పట్టుకొన్న పార్టీలు కొన్నిచోట్ల వున్నవి ఒక పార్టీ అని అనడములేదు. కాంగ్రెసువారు 40 చోట్ల చేస్తే, ఎక్కడైతే చిక్కినచోట్ల స్వతంత్ర పార్టీ, డి. డి. చోట్ల అదనముగానే చేస్తుంది. ప్రస్తుతము వున్న పిల్లు ప్రకారము నేను M. L. A. ను కనుక వ్రెస్టింట్టుగా వుండడానికి వీలులేకపోయింది స్వతంత్ర పార్టీ వారు కారంచేదును స్వాధీనము చేసుకొన్నారు. పెద్ద ఎత్తున చేశామంటా

స్వాగతము చేసుకోవాలన్నట్లుగా ఆ ఊరిమీద concentrate చేసి చేసుకొన్నారు ఆప్పుడు మాకు electricity extention service ఇచ్చారు Line man ని "పమిటయ్యా ఇట్లా వారి యిష్టము వచ్చినట్లు Plan వేస్తున్నారు" అని అంటే Plan పోయింది అని మీరు చెబుతారు. మీరికి corrupt చేశారు అని local గా చెబుతారు ఇవివరకు వేసిన lines పోయి స్వతంత్ర పార్టీ మనుష్యులను భుజాన పెట్టుకొని వారి యిష్టము వచ్చినచోట్ల స్థలాలను నాటుతున్నారు. గ్రామములో కాంగ్రెసు పార్టీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు వున్నవి పాత ప్లానులు నాకు తెలుసు వేసినది నేను కి పార్టీలను రాకీ వద్దలిమీద ఆ రోజు వచ్చిన ప్రెసిడెంటును నేను అందుచేత ఈ రకముగా జరగడములో రాజకీయాలు ఒక పార్టీయే కాదు తక్కువ ఒక పార్టీ చేయవచ్చు ఎక్కువ ఒక పార్టీ చేయవచ్చు కాని రాజకీయాలు పరస్పర ఘర్షణలో వున్నప్పుడు ఆవి తీవ్రస్థాయికి చేరుతాయి అందులో సందేహించవలసిన పని లేదు స్థానికముగా వున్న ప్రెసిడెంటు ఒక విధమైన balance కోసము పాటు పడుతున్నారా లేదా, కేవలం రాజకీయాలకోసం, వారి మనుష్యుల కొరకు చేసి, ఇతరులకు అన్యాయం చేస్తున్నారా? ముతుల్లను రాజకీయాలలో జరిపించి బచిలీలు చేయిస్తున్నారా అనేవి పరిశీలించడానికి కలెక్టర్ తో కూడ ఒక Study Team వేసి, ఒక వేదిక తయారుచేసుకొని, కొన్ని మార్పులు తీసుకొని రావడం చాల అవసరము. అది రాజకీయాలకు చాల దూరముగా వుండాలి. మంత్రివర్గము వేసిన team గా, వారు ఆ రకముగా రాజకీయాలు తయారు అయితే B.D.O. ఎట్లా తయారో Extension Officers ఎట్లా తయారయినారో చూస్తూనే వున్నాము. కొన్నిచోట్ల భూరముగా జరుగుతోంది అలాంటివి దూరముగా పెట్టి ప్రత్యేకమైన కృషితో పార్టీ లక్ష్యము లేకుండా చేయగలిగితే మన గమ్యము చేరుకోదామి అవకాశము వుంటుంది ఇచ్చే funds లో తలకాయ సరిగా ఇస్తారో పని తులకు ఆ ఇచ్చే funds లో back-wardness include చేసేవారు. కేవలం తలకాయ సరిఅంటే ఒక్కొక్కచోట areas తక్కువ జనాభా ఎక్కువ ఒకచోట area పెద్దది జనాభా తక్కువ వుండవచ్చు అందువల్ల అభివృద్ధి చేయవలసిన సౌకర్యాలు, అభివృద్ధి చేయవలసిన ప్రాతిపదిక, వెనుకబడ్డ ప్రాతిపదిక కలుపుకొని అదికూడ ఒక ప్రధాన సమస్యగా అలోచనలోపెట్టుకొని తలకాయ సరిగా ఇచ్చేది దానితో కలుపుకొని preference ఇవ్వడము కావాలి. 5th contribution పద్ధతిమీద works ఇస్తే కొన్ని గ్రామాలు పమి చేయలేక పోతున్నాయి కొన్ని గ్రామాలకు 5th contribution ఇచ్చే అవకాశము లేదు. ఇక రోడ్ పరిస్థితిలో కొన్ని గ్రామాల contribution భరించలేకుండావుంది కచ్చారోడుకూడ

వేయలేకుండా వున్న గ్రామాలున్నవి చిన్న రోడ్డు ఒక మైలు, 2 మైళ్లు ఉన్నవి జిల్లా పరిషత్తులకు అప్పగించండి అర ఫర్లాంగు, ఫర్లాంగు ఉన్న బజారులు అయితే పంచాయతీలు నిర్వహిస్తాయి కాసి పెద్ద రోడ్డు అన్నీ Highways తీసుకోవాలి.

Protected water ఇవ్వాలని ఆత్మత కన్పిస్తోంది. 2, 3 మైళ్లు పొడుగు వున్న మేజరు పంచాయతీలకు ఆ స్కీము ఇచ్చినా, చిన్న గ్రామాలకు ఇప్పుడు అనవసరము. మొదటి preference ఇవ్వవలసినది కాదు కేవలం రాజకీయాల కోసం అక్కడున్న ప్రెసిడెంట్స్ పట్టుకొని వుండే ఆ గ్రామానికి protected water scheme ఒక మెషీను పంపింగు. అసలు చెరువుకే గతిలేని గ్రామాలున్నవి ఎప్పుడో కృష్ణదేవరాయల కాలములో అప్పుడున్న జనాభాకు కుంటలు వేసుకొని శ్రవ్వారు చౌక రోజులలో రూపాయకు 5 మానికలు జొన్నలు ఇచ్చే కాలంలో చెరువులు శ్రవ్వారు ఇప్పుడు estimate వేయబోతే 10 వేలు, 20 వేలకు తక్కువ కావడం లేదు. ఇప్పుడు ఆ గ్రామాలే 4 వేల జనాభాకు పెరిగింది. 4 వేల జనాభా 8 వేలకు పెరిగింది అందువల్ల వారి capacity కి తగ్గట్లు ఒక రిజర్వాయరును ఏర్పాటుచేసి, నీటి సమపాయము తక్కువగా ఉన్న గ్రామాలకు first preference ఇచ్చి ఆ తరువాత protected water స్కీమును ఇవ్వండి. యంత్రాలు పెట్టి నడవండి, బాగా ఉంటుంది కొంతమేరకు పోతాము అంటే major work తీసుకొని, మిగిలినవాటికి preference ఇవ్వకుండా scarcity వున్న areas లో ముందు పూర్తిచేసుకొంటూ, తరువాత protected water మెషీను పెట్టి సప్లయ చేయడము సక్రమముగా వుంటుంది. రాజకీయాలకొరకు చిన్న పల్లెలను ఇచ్చి పెద్ద పూల్లిను ఆ రకముగా పెట్టడము, వారిని అవస్థ పెట్టడం మంచిది కాదు ఇట్లా గ్రామ సౌకర్యాలలో నీటి విషయంలో తీసుకోవలసిన చర్య కృష్ణదేవరాయల కాలంలో వేశారు. ఆ ఏరియా 10 ఎకరాలు ఉంటుంది ఆ చెరువును ఆక్రమించుకొన్నారు దానిని శ్రవ్వించే ఏర్పాటు చేయాలి. Rural Industrial Estate వేటపాలెంకు ఇస్తామన్నారు. ఇంతలో యుద్ధం వచ్చింది, ఎమర్జెన్సీ వచ్చింది, అగిపోయింది. వైజాగ్ లో హెవి ఎలక్ట్రికల్స్ కావాలని మీరు ఎంత పట్టుదల పడతారో ఆ గ్రామంలో ఇది కాజాలని వుంటుంది. అచ్చం heavy industries మీదనే బాగుపడదాం అనేదానికంటే మీడియం ఇండస్ట్రీస్, కాపేజ్ ఇండస్ట్రీస్, చిన్న చిన్న industries గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పెట్టటం చాలా అవసరం వాటికి ప్రెయారిటీ ఇవ్వటంలో పొరపాటు పడుతున్నారు ఇనువరాయి, దొరికే ధోటు కాకుండా

17th March, 1965

The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.

451

వైజాగ్ లో కావాలని అంటారు Preference must be placed at actual place రాయలసీమలో దూది పండుతుంటే, గుంటూరు జిల్లాలోని పలనాడులో దొరికితే ఎక్కడో రాజమండ్రిలోనో, చీరాలలోనో నూటమిల్లు వుంటుంది ముడి పదార్థాలకు స్థావరం అయిన చోటును మరచి, సామ్రాజ్య విధానం, పెట్టుబడి దారి విధానంతోనే మనం ఆలోచిస్తున్నాము నెహ్రూగారు ఏ ఆశయంతో ప్రారంభించారో, ప్రతి గ్రామంలో కోవరేటివ్ సొసైటీ, ప్రతిచోట పంచాయతీ ఆఫీసు, ప్రతి గ్రామంలో హాస్పిటల్ మినిమమ్ గ్యారంటీస్ ఇన్ని సంవత్సరాల లోగా ప్రతి గ్రామానికి ఇస్తామని చెప్పండి ఈ సంవత్సరం ఇన్ని ఇస్తామంటూ చ్రాసుకొని ఆవి పూర్తి అయ్యేవరకు ఇంకో కార్యక్రమం చేయకూడదనుకోండి అలా చేస్తే తప్పకుండా కొన్ని సంవత్సరాలలో మినిమమ్ డిమాండ్స్ 4 వ ప్రణాళిక అంతంలోగా ప్రతి గ్రామంలోను నెరవేర్చటానికి అవకాశం ఉంటుందని చెబుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ ఎన్ పెద్దయ్య (దేవరకొండ). అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ డిమాండును ప్రవేశపెడుతూ పంచాయతీలు చక్కగా నడుస్తున్నాయని చెప్పారు. ఇప్పుడు దాదాపు 80, 90 పంచాయతీలకు సంబంధించి మైకోర్బులో రిట్ వేయటం జరిగింది. ప్రెసిడెంట్ ఒక గ్రామంలో తనకు ఓటురాదని తెలుసుకొన్నప్పుడు stay తీసుకురావటం ఇట్లా మూలవడిన పంచాయతీలు ఉన్నాయి. అటువంటి వాటి గురించి మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకోలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మూ గ్రామం దేనికి సంబంధం లేని గ్రామం అక్కడ vote రాదని stay తీసుకువచ్చారు. చాలా పంచాయతీలలో అది అలవాటు అయింది. లైట్లు లేని గ్రామాలు ఎన్నో ఉన్నాయి అటువంటి చోట్ల అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను వ్యవసాయం కొరకు సబ్సిడీ వెల్డ్ లో నూటికి నాలుగో వంతు త్రవ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను. నాలుగో వంతు బావులు రిపేరు చేయించటం గొప్ప కార్యం అయింది. దేవరకొండలో రూరల్ పవర్ స్కీమ్స్ కచ్చాదు ఆ స్కీమ్స్ క్రింద రి లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు Local enquiry చేయకుండా కొన్ని గ్రామాలకే బావులు ఇవ్వటం, కొన్ని గ్రామాలకు అవలు ఇవ్వకపోవటం జరుగుతున్నాయి. అదంతా పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుల పక్షపాతమనే చెప్పక తప్పదు గ్రామ పంచాయతీలలో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. కొట్లాటలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ ఎలాంటి తగాదాలు లేకుండా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ ఫేర్ స్కాండింగ్ కమిటీతో ఎటువంటి పనులు జరుగవు విలిచిన సంఘటనలు వున్నాయి. ఇక నైజా ఎజెండా ఇప్పించాలి.

శ్రీ యం ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య ఇప్పుడు కూడా నల్గొండ జిల్లా పరిషత్ అదే విధంగా నడుస్తున్నదా?

శ్రీ ఎన్ పెద్దయ్య కోరం లేకుండా, ఎజండా లేకుండా నడిపినవి వున్నాయి 17 సంవత్సరాల పరిపాలనలో 4% కూడా హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వలేదు శ్రావణ మాసంలో వర్షం కోసం ఎదురు చూసినట్లు ఇక ఇస్తారు. ఇక ఇస్తారు అని హరిజనులు ఎదురు చూస్తున్నారు. మంత్రిగారు అందుకు ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. Teachers విషయంలో - డిపార్టుమెంటుకు అప్పగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. సమితి ప్రెసిడెంటు తలచుకొంటే అక్కడ నుండి ఇక్కడకు, ఇక్కడ నుండి అక్కడకు పంపిస్తారు Teachers కు న్యాయం జరగటం లేదు. కనుక యీ స్కూల్స్ ను డిపార్టుమెంటుకు అప్పగించాలని మనవిచేస్తున్నాను తెలంగాణాలో మంచినీటి వసతులు లేవు కంట్రీబ్యూషన్ లేనిచోట, 100 ఇండ్లు వున్నచోట అక్కడ బావి ఇస్తున్నారు. ఆ ఒక్క బావి నుండే అందరూ నీరు తీసుకువెళ్లటం వల్ల మళ్ళాచికాలు మొదలైన రోగాలు వస్తున్నాయి కనుక కనీసం 20 ఇండ్ల కై నా ఒక బావి వుండాలని కోరుతున్నాను గ్రామాలలో వత్తిడిగా ఇండ్లు ఉండటం వల్ల మంచి గాలి, వెలుతురు లేక ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక ఖాళీ ఇండ్ల స్థలాలు వెంటనే ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను పంచాయతీలలో ఏజెంట్ల తగ్గదాలు లేకుండా చేయాలని మనవిచేస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకోంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షా, పంచాయతీ సమితులను తలుచుకొంటే, పూర్వము ఆంధ్రదేశంలో తిరుపతి వెంకట కవులకును, కొప్పర కవులకును తగాదా వచ్చింది. అది చివరకు ఏమీ పరిణమించిందంటే, ఒకవైపు చూస్తే ఏమైనా సంస్కృతి అభ్యుదయము, పుస్తకాలు చదవలేని కవిత్వం అంతా తెలుసును నాకు ఇంకొకవైపు చూసేటప్పటిల్లా కులతత్వంతోటి క్రింది నుంచి ప్రారంభిస్తారు ఇప్పుడు పంచాయతీ సమితులను తలుచుకొంటే దేశం మొత్తం మీద బాగా అభివృద్ధి అవుతున్నది అని ఆ విధంగా సంతోషం అవుతున్నది రెండవవైపు ఏమైనా కులతత్వం మూర్తిభవించిన రూపములో ఎక్కడ పడితే అక్కడ అది తప్పక రెండవది లేదు అందువల్ల దేశం యొక్క అభ్యుదయంలో అది తప్పక విధానంలో చాల ప్రమాదం ఎదుర్కొంటున్నాము మనం ప్రైవేట్ సెక్టరును మనం secular state, Secular State కావాలి.

above communal కావాలని చెప్పేవానికి, ఏది ఏమైనా దానికి వ్యతిరేకమైన సిద్ధాంతాలతోటి మనం తయారు చేస్తున్నాము దానిని ప్రభుత్వము ఈ వేళ పాఠశాలతో మాడకపోతే ముందు elections నాటికి ఆంధ్రదేశం విచ్ఛిన్నం అయ్యే స్థితి ఏమైనా ఉంటుందని పాఠశాలకే చేయవలసి ఉంటుంది తరువాత, ఇప్పుడు పంచాయతీలకు పెద్ద మొత్తము ఇచ్చామని అన్నారు చాలా సంతోషం గానే ఉన్నది కాని ఈ మొత్తాన్ని ఖర్చు ఎట్లా చేస్తున్నారని విచారించేందుకు audit లేదు ప్రజాస్వామ్యంలో రెండు లెక్కలు ఉన్నాయి ఒకటి audit, ఇంకొకటి opposition పంచాయతీ రాజ్ లో opposition ఉండడానికి అది అంత పెద్ద చోటు కాదు కనుక ఈ వేళ ఈ పంచాయతీ రాజ్ ఎవరికి పనికి వస్తుందంటే, ప్రభుత్వము పైనుంచి క్రింది వరకు కూడా పనికివస్తుంది సుంక్రతులకు కూడా ఉదాహరణకు ఉద్యోగస్తుల స్థితి ఆలోచిస్తే, ఒక్కొక్కసారి ఎంత దీనంగా కన్పడుతుంది అంటే, బావిలో పడుతున్నవాడిని చూచి, అయ్యో నీవు పడుతున్నావా అని చెప్పడమే గాని బావిలోకి పోయి తీయడానికి చేతకాదు అదే పద్ధతిలో ఈ ఉద్యోగస్తులందరూ కూడా ఉన్నారు ఇన్ని services ను తీసుకొని వస్తున్నామని అంటున్నారు పీటన్నిటి తాలూకు పరిణామం ఏమవుతున్నది ఎవరు ఎక్కడ ఉంటున్నారో తెలియదు. తిరుచాలలో జనాన్ని కనుకోకుండా పోయినట్లు అయిపోతుంది ఏ work క్రింద ఎవరు ఎన్నాళ్లు ఉంటారో తెలియదు, ఎవరిని ఏ ఊరిలో appoint చేస్తారో తెలియదు. ఈనాడేమైనా traffic jones అయినటువంటి పద్ధతిలో ఉన్నది కొంచేత పంచాయతీ సమితి ఉన్నది ఆ పంచాయతీ సమితిలో డాక్టరును తీసివేయాలని ఆ సమితి ప్రెసిడెంటు ఆలోచించాడు అది తప్పు అని గవర్నమెంటు order ఇచ్చింది. దానిమీద collector enquiry చేశాడు దానిని తప్పు అని చెప్పి అన్నారు. ఆ stay ఇచ్చినదానికి ఇప్పుడు ఆ డాక్టరు ఏమైపోయినట్లు! మళ్ళీ appoint చేయకూడదు, transfer చేయకూడదని Health Department చెప్పింది మంత్రి గారి దగ్గరేమో కాగితము ఉన్నది మరి వాటిగతి ఏమైనట్లు. జీతము లేదు, వ్యవహారం లేదు కనుక దింట్లో ఒక పద్ధతి ఉన్నదా? కనుక పంచాయతీ రాజ్ పంచాయతుల రాజ్యం అని చెప్పారు. తగాదాలు కోరు రాజ్యం అన్నమాట. అందువల్ల ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి వాటిలో మీరు అధికారాలు ఇచ్చామని అంటున్నారు. మీకు ఇష్టం వచ్చినట్లు మనుష్యులు అధికారం ఉపయోగించుకొంటాము అంటే, దుర్వినియోగం చేస్తే అడ్డంపోరు. కాని సర్వీనియోగం చేయడానికి ఎక్కడై నా వాళ్ళు ఉంటే, దానిని hold out చేసి ఇది పనికిరాదని

చెప్పకున్నారు, ఆ తరువాత Block staff ఎంత వున్నది అంటే చెప్పతరం కానంత staff ను వేస్తున్నారు ఈ staff మళ్ళీ ఏమవుతుంది అంటే, ఇది తలకాయకు బరువు అవుతుందని ఆలోచిస్తారు ఈ వేళ చెట్టే ఖర్చులో staff కు ఎక్కువ ఇస్తున్నామా లేక development కు ఎక్కువ ఇస్తున్నామా? ఇప్పుడు అన్నీ కూడా decentralise చేసి వాళ్ళకు ఇవ్వమని అన్నారు నేను కూడా ఆ మాదిరి ఇవ్వమనే వాడినే కాని decentralise చేయడం చేనికి? దానిని దుర్వినియోగం చేయడానికా లేకపోతే ఎవరికి వాళ్ళు మంచుకోడానికా? తరువాత irrigation ఏమైతే వీళ్ళకు ఇచ్చారు అన్నారు ఇచ్చిన తరువాత ఎన్ని చెరువులు త్రవ్వారు? ఎన్ని బావులకు డబ్బు ఇచ్చారు? దాని క్రింద ఎంత సాగు అయింది లేక్క ఉన్నదా? ఇంతవరకు ఎవరైనా బావి త్రవ్వవుంటే, వాడి మీద కోపం వుంటే B D O అనే త్రవ్వలేకు అంటారు తరువాత ఆ అధికారికి కూడా అనుకూలంగా ఉంటే, గవర్నమెంటు ముర్రాకు సంబంధించిన మనిషి అయితే వాడు త్రవ్వకపోయినా కూడా త్రవ్వడని అంటాడు మరి దీనిని విచారించే దిక్కు ఎక్కడైనా ఉన్నదా? ఇంకా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అన్నారు Evaluation committee reports అన్నీ నేను దిద్దుతాను- దాంట్లో వారే చెప్పారు subsidy wells గురించి, వారి constituency లో సాతులూరు అనే గ్రామంలో ఆంధ్రరాష్ట్రం మొత్తంమీద evaluate చేసినదాంట్లో 880 బావులకు subsidy ఇస్తే సాతులూరు ఒక్క గ్రామానికే 76 బావులకు ఇచ్చారు. ఇది నేను చెప్పేది కాదు వాళ్ళ రిపోర్టులో చూడండి ఎందువల్ల ఇచ్చారని ఎవరైనా ఆలోచించిన వాళ్ళు ఉన్నారా? evaluation report ఇచ్చారు ఆ తరువాత ఈవేళ ఏమి జరుగుతున్నది ఆ తరువాత schools లో ఈవేళ బాధ పడుతున్నవారు ఎవరు అంటే, teachers ఇంకా స్పీకరుగారు సెలవిచ్చారు. ఏమీంటే, ఇప్పుడు attendance బాగున్నదని ఎందువల్లనంటే teachers పైన supervision ఎక్కువ ఉన్నది అంతవరకు బాగానే ఉన్నది. కాని చదువు ఎందుకు లేదు అనేది చెప్పవలసి యున్నది చదువు ఎందుకు లేదు అంటే బడిలో బాగా చదువు చెప్పితే ఊర్లో వాళ్ళకు ఇష్టం లేదు. ఊర్లో పెత్తందార్లు ఎవరు అయితే ఊటాలో వాళ్ళకు అది ఇష్టం లేదు నాకు తెలుసు. పార్లమెంట్ అనే గ్రామంలో మునసబుగారు జిల్లా బోర్డుకు petition పెట్టించాడు. 1959 లోనో ఏమో మా పూరిలో పేరు స్కూలు పెట్టనక్కరలేదు అని- ఎందువల్లనంటే ఆ పూరిలో తన పెత్తనం పోతుందని. ఈవేళ పెత్తనందార్లు అంతా కూడా- మీకు జుట్టు చెప్పకున్నాను. ఇక్కడే మా కోడండరామరెడ్డిగారు వుండగా S. E. O.

మీద attack చేశారు. ఏమిటంటే, మీకు మాలవల్లెకు అక్కడ అందరికీ చదువు చెప్పుతున్నాడు వీడెందుకండి ఇక్కడ అని చెప్పారు. అందువల్ల క్రింది వాడు ఎవరైనా పైకి వస్తాడేమోననే భయం వస్తుంది వారికి పూర్వం ప్రాదరా కాదులో Fendalism ఉండేది. ఆ fendalism లో నైజాం గారేమైన political fendalism తీసుకొంటే, పూరిలో ఉన్నటువంటి పెత్తందార్లంతా కూడా economic గా fendalism తీసుకొన్నారు. పూర్లో వుండేటటువంటి భూములన్నీ కూడా తీసుకొన్నారు ఈవేళ ఏమైంది. పంచాయతీ సమితి ప్రెసి డెంట్లు వాళ్లు ఎవరు వస్తున్నారంటే, ధనవంతులు తప్పితే రెండవ వారిని రానివ్వడం లేదు, ఒకవేళ ఎవరైనా వస్తే, వాళ్లకు జానిసలుగా వుంటేనే రాని స్తారు తావులేకపోతే వారు ఉండడానికి వీలులేదు అందువల్ల మనము social structure ను charge చేయడానికి వస్తున్నామా, social structure ను అన్వయం చేయడానికి వస్తున్నామా అనేది ఆలోచన చేయాలి అందువల్ల నేను పంచాయతీ సమితి వద్ద అనేవాడినా! నేను decentralisation కావాలనే అంటాను decentralisation అన్నప్పుడు అధికారం వీళ్లకు రాలేదు ఒకవేళ ఎవరైనా మంచివని వేస్తూవుంటే వాడికి అధికారము లేదు. ఎవరైనా వికృత రూపము చేసి పాడుచేస్తే వాటికి సర్వాధికారాలు ఉన్నాయి. వాడు పైకి పోతాడు. మా జిల్లా సంగతి చాలాసార్లు చెప్పాను. ఎక్కడపోయినా recommendation. ఈవేళ ఒకడే లెక్క రెండు వనులు ఉన్నాయి చేదు వలసినవి. ఉత్తరాయణం, దక్షిణాయణం. ఉత్తరాయణం అంటే recommenda- tion, దక్షిణాయణం అంటే డబ్బు ఈ రెండూ లేకపోతే మాత్రం వనిపాగదు. ఒక్కొక్కసారి ఉత్తరాయణం కూడా పనిచేయదు ఉత్తరాయణం plus దక్షిణాయణం రెండూ కావాలి ఎక్కడ నుంచి డబ్బు వస్తుంది అంటే, అరే నీవు జావి శ్రవ్వరా, ఈవేళ notes వేయరా estimates నేను insent చేయి స్తాను కదా Engineers ఎవరైనా పోయి estimates తప్ప అంటే వారిని తీసిపారేస్తారు చెప్పమనండి అవునో కాదో విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఒక bridge కడుతూ ఉంటే, ఆ bridge కి వేయవలసిన gutters రెండు వేయకపోతే, అక్కడ కొత్తగా వచ్చిన కుర్రవాడు అయ్యా ఇది తప్పు అని రిపోర్టు వ్రాస్తే Report, ఆ తరువాత ఇంజనీరు వచ్చాడు. Engineer లో చెప్పారు. ఏమిట అయ్యా అన్వయం చేశాడు మీ వాడు ఇది. దానికి engineer కూడా ఏమీ చేయలేకపోయాడు. రెండవది చూపించాతికదా అయిన, అందువలన నేను కూడా helpless అన్నాడు. కాస్త helpful గా ఉండకపోయినావా. అది దాని వ్రాయకపోయినావా ఇది అన్నాడు. ఈ కొత్త కుర్రవాడు పాపము

తెలివివక్కువవాడు. అది జరిగిన తరువాత ఏమి చేశారంటే అతనిని అరెస్టు చేశారు. వానం పంపించినాగు Agencies కు పంపించినారు కనుక ఏమవుతున్నది. కొత్త కుర్రవాళ్లు వస్తే వాళ్లు ఏమైనా నిజాయితీతో పనిచేయాలంటే, ఎక్కడ allow చేస్తున్నాము. వాటిని చేయమనడానికి మనకు దమ్ము ఉన్నదా? పైన అధికారులకు అధికారము ఉన్నదా? మంత్రిగారి కేమో తన పనులు చేసిపెట్టేంత వరకు అధికారం ఉన్నది. ఏదైనా న్యాయం చేయడానికి మాత్రం అధికారం లేదు. ఆ తరువాత డబ్బు విషయంలో audit ఉన్నదా? Audit తీసుకువచ్చి లెక్కలు వెడతామని అంటున్నారు కాబట్టి. అధ్యక్షా, మొట్టమొదట ఇచ్చినట్లు వంటి amounts బాగానే ఇచ్చినారు, బాగానే ఉన్నాయి 13 కోట్లకోటి ప్రారంభించారు ఇప్పడము ఈవేళ 30 కోట్లు ఇస్తున్నారు కాని ఏమవుతున్నది డబ్బు. ఎవరికి వాళ్లకు దొరికింది స్వాహా చేస్తున్నారు లెక్కలు లేవు మేము చాలా సార్లు అడిగాము. audit reports కూపిస్తారా అని ఇంతవరకు లేవు ఎందువల్ల లేవు? ఇప్పుడు చేస్తున్నారని అంటారు. మహారాష్ట్ర వాళ్లు మొట్టమొదట audit ప్రారంభించి, తరువాత పంచాయతీ రాజ్ ప్రారంభించారట. అంటే, వాళ్లు కాస్తా తెలివిగల వాళ్లు మనము అంతకంటే తెలివిగలవాళ్లం ఎందుకంటే audit లేకపోతే ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్టు వాళ్లు కాజేయవచ్చు అందు వల్ల మనం మొట్టమొదట ఏమి చేసినామంటే ఖర్చుచేసే విధానం చేసి, ఆ ప్రైవేట్ డెంట్లు పోయినారు, ఆ పరిపత్తులు పోయినాయి మళ్ళీ కొత్త వాళ్లు వచ్చినారు అందువల్ల ఎవరిని అడుగుతారు? ఎవరిమీద అయినా హక్కు ఉన్నది గాని, వీళ్ల నుంచి వసూలు చేయడానికి మాత్రం హక్కు లేదు ఆ తరువాత school కు teachers ను వేస్తున్నారు ఎన్ని transfers అవుతున్నాయి! మీరేమైనా circular ఇచ్చారా? మీ circular కు ఏమైనా జవాబులు వచ్చినాయా? ఎంతమందిని transfer చేసినారనే విషయంలో మూడు నెలల కొకమారు report పంపించమంటే పంపిస్తున్నారా? అందువల్ల మీరు అడిగేటటువంటిది మా కళ్లనీళ్లు తుడవడానికా అని అడుగుతున్నాను circulars ప్రకారం 3 నెలల ప్రకారంగా ఎన్ని reports ఉన్నాయి, మా దగ్గర వరుసగా పెట్టండి. వేటపాలెం పంచాయతీ సమితి విషయం ఏమైంది? ఒకతనిని మార్చవద్దని మీరు order చేసినారు వాళ్ళేమో అతనిని relief చేసినారు వాని గతి ఏమి కావాలి? కాబట్టి staff కు ఏమైనా డిమాండ్ ఉన్నదా? పంచాయతీ రాజ్ లో ఒకటే లెక్క నాకు subsidy కావాలంటే డబ్బు సగము తీసుకుపో ఆ తరువాత ఆఫీసర్లు నిజాయితీగా ఉంటే పనులు కావు వారం రోజులు వుంటారు,

నెల రోజులు వుంటారు ఆ తరువాత transfer అవుతున్నారు. అందువల్ల వాళ్లతో తగవు ఎందుకు, వాళ్లతో కలిసిపోతాము, బాధ లేకుండా పోతుందనుకొంటారు. అందువల్ల, నిజాయితీ లేనటువంటి పంచాయతీ రాజ్యం అది ముక్కులు అయిపోతుంది అది మాత్రం జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి. మనవి democracy ని develop చేసేది, national character ను buildup చేసేది సున్నంతోటి, సిమెంటుతోటి కాదు, character తోటి, sacrifice తోటి చేస్తాము కాని ఈనాడు sacrifice missing, ఆ తరువాత integrity లేదు ఇందాక గోపిడి గంగారెడ్డిగారు చెప్పారు ఈనాడు తప్పు చేస్తే ఎవరిది బాధ్యత అంటే గవర్నమెంటుది గవర్నమెంటు ఏమిటంటే ఎవరు ఏమి చేసినా ఒప్పుకొనేటటువంటి పరిస్థితిలో ఉండేటప్పటికల్లా అక్కడ ఉండేటటువంటి local influence decentralisation పంచాయతీ రాజ్ లో ఎక్కడ ఉన్నది అంటే పెత్తనందార్లు ఎవరైతే ఉన్నారో వాళ్ల చేతుల్లో ఈ powers ఉన్నవి ఒకరిని తినివేస్తారు ఒకరిని నాశనం చేస్తారు, ఏమైనా చేస్తారు. అడగకుండా కూర్చోంటారు ఎందువల్ల ఈ ప్రకారం జరుగుతున్నది? ఇంతవరకు మీరు చేసినటువంటి progress ఏమిటి? ఎక్కడికి పోయినా గౌరవంగా చెప్పుకొంటాము A stands first, community development stands first, ఏమిటి community development? ఎక్కడైతే ఉన్నదా? Schools లో చదువు ఎందుకు లేదు ఈ వేళ ఎందుకు standards లేవు? ఎవరైనా teacher సరిగా చెప్పుతూ ఉంటే, వారికి కి నెలలకు transfer అవుతుంది చివరికి standard లేదంటే చదువుకొనేటటువంటి కుర్రవాడిమీద తప్పు చేస్తారు. అటువంటి అధ్యాపక పరిస్థితిలో ఉన్నది

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి సభ్యులు ఏ కొద్ది మంది మాత్రమే ఉన్నారు తత్ఫలింగా quorum లేకుండా పోయింది.

(The bell was rung)

ఒక గౌరవ సభ్యుడు అధ్యక్షా, session జరుగుతున్నప్పుడు ఎ సి. సుబ్బారెడ్డిగారి జన్మదినోత్సవం పెట్టుకొన్నారు అందుచేత అక్కడికి చాలా మంది వెళ్ళారు అసెంబ్లీ సమయంలో అటువంటిది లేకుండా కనీసం ఇకముందైనా చూడడం మంచిది

ఒక గౌరవ సభ్యుడు అందరు అక్కడికి వెళ్లివుంటే, మా ఖర్చుబాలక మేము ఇక్కడ కూర్చోవలసిందే తప్ప మరేమి లేదు అందువల్ల adjourn చేయడం మంచిది.

The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Thursday 18th the March '65.